biblioteca școlarului

GRIGORE VIERU

ACUM ȘI ÎN VEAC

Litera INTERNAȚIONAL

biblioteca școlarului

Grigore
VIERU

ACUM ŞI ÎN VEAC

INTERNAŢIONAL
BUCUREŞTI — CHIŞINĂU

Colecție inițiată și coordonată de Anatol Vidrașcu și Dan Vidrașcu
Pe copertă: *Madona cu Pruncul* de Andrea Mantegna (colaj)
Concepția grafică a colecției și coperta: Vladimir Zmeev
Fotografii: Mihai Potârniche și Valeriu Volontir
Ilustrații: Vasile Moșanu

REFERINȚE ISTORICO-LITERARE:

Ioan Alexandru, Ioan Adam,
Ana Bantoș, George Băjenaru, Ion Brad,
Eliza Botezatu, Michael Bruchis, Ion Buzași,
Aureliu Busuioc, Zoe Dumitrescu-Bușulenga,
Mihai Cimpoi, Ion Ciocanu, Fănuș Băileșteanu,
Tudor Chiriac, Constantin Ciopraga, Theodor Codreanu,
Haralambie Corbu, Nicolae Dabija, Mircea Radu Iacoban,
Mihail Dolgan, Ion Druță, Mihai Drăgănescu, Petru Ghelmez,
Liviu Damian, Eugen Coșeriu, Victor Crăciun, Mihai Drăgan,
Ivan Draci, Viorel Dinescu, Iulian Filip, Stelian Gruia, Ion Hadârcă,
Klaus Heitmann, Gheorghe Grigurcu, Carolina Ilica, Dumitru M. Ion,
Eugen Lungu, Nicolae Manolescu, Nicolae Matcaș, Ion Melniciuc,
George Meniuc, Dumitru Micu, Tudor Palladi, Romul Munteanu,
Fănuș Neagu, Al. Mihailov, Petru Poantă, Emilian Galaicu-Păun,
Nicolae Prelipceanu, Adrian Dinu Rachieru, Nichita Stănescu,
Ion Pop, Agnesa Roșca, Eugen Simion, Stanislav Rassadin,
Vl. Pâslaru, Irina Petraș, Adrian Păunescu, D. R. Popescu,
Raisa Suveică, Alex. Ștefănescu, Răzvan Theodorescu,
Miron Scorobete, Ion Stratan, Arcadie Suceveanu,
Gheorghe Vrabie, Spiridon Vangheli,
Andrei Țurcanu, Mihai Ungheanu,
Gheorghe Tomozei, Iulia Țibulschi,
Titus Vâjeu, Teodor Vârgolici,
Elena Țau, Ion Vatamanu,
Imant Ziedonis.

CZU 821.135.1.(478)-1
V 57

Editura „Litera Internațional"
O.P. 33; C.P. 63, sector 1, București, România
tel./fax (01) 3303502; e-mail: info@litera.ro

Grupul Editorial „Litera"
str. B. P. Hasdeu, mun. Chișinău, MD-2005, Republica Moldova
tel./fax +(3732) 29 29 32, 29 41 10, fax 29 40 61;
e-mail: manager@litera-publishing.com

Difuzare:
S.C. David D.V.Comprod SRL
O.P. 33; C. P. 63, sector 1, București, România
tel./fax +(01) 3206009

Librăria „Scripta"
str. Ștefan cel Mare 83, mun. Chișinău, MD-2012,
Republica Moldova, tel./fax: +(3732) 221987

Prezenta ediție a apărut în anul 2001 în versiune tipărită
și electronică la editura „Litera Internațional" și
Grupul Editorial „Litera".

Editori: *Anatol și Dan Vidrașcu*
Lectori: *Ion Ciocanu, Vlad Pohilă*
Redactor muzical: Ștefan Andronic
Corector: *Raisa Coșcodan*
Tehnoredactare: *Olesea Pașa*

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic din Chișinău
Comanda nr. 10942

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții
Vieru, Grigore
Acum și în veac: poeme, cântece, confesiuni/ Grigore Vieru; col. iniț. și coord./ Anatol și Dan Vidrașcu; conc. col. și cop./Vladimir Zmeev; ilustr./Vasile Moșanu — B., Ch.: Litera, 2001 (Combinatul Poligrafic). — 312 [p]. — (Bibl. școlarului, serie nouă, nr. 300)
ISBN 973-99869-0-0
ISBN 9975-74-444-3
821.135.1.(478)-1

ISBN 973-99869-0-0
ISBN 9975-74-444-3

CUPRINS

SÂNGELE CRUCII

versuri sociale

RĂZBUNAREA FRUMUSEŢII

cântece

POD PESTE LACRIMI

dedicaţii (1996—2001)

MOŞUL DIN LEAGĂN

versuri pentru copii

UMBRA CIOCÂRLIEI

cântece pentru copii

VĂD ŞI MĂRTURISESC

confesiuni

TABEL CRONOLOGIC

judeţ Hotin, se naşte Grigore Vieru în familia de plugari români a lui Pavel şi Eudochia Vieru, născută Didic.

1950 Absolveşte şcoala de 7 clase din satul natal.

1953 Termină şcoala medie nr. 2 din orăşelul Lipcani. Ani desculţi şi flămânzi.

1957 Debutează editorial (fiind student) cu o plachetă de versuri pentru copii, Alarma*, care este apreciată de critica literară drept un început de bun augur.*

1958 Absolveşte Institutul Pedagogic „Ion Creangă“ din Chişinău, Facultatea Filologie şi Istorie. Din cauza lipsurilor materiale este nevoit să abandoneze periodic cursurile.
Apare a doua culegere de versuri pentru copii, Muzicuţe*. Se angajează ca redactor la revista pentru copii* Scânteia Leninistă*, actualmente* Noi.

1959 8 iunie. Se căsătoreşte cu Raisa, profesoară de română şi latină, născută Nacu.

Redactor la revista Nistru*, actualmente* Basarabia*, publicaţie a Uniunii Scriitorilor din Moldova.*

1960—1963 Redactor la editura Cartea Moldovenească.

1960 16 iunie. Se naşte primul copil al familiei Vieru — Teodor.

1961 La editura Cartea Moldovenească *îi apar două plachete de versuri pentru copii:* Făt-Frumos curcubeul *şi* Bună ziua, fulgilor!

1963 Apar două cărţi pentru copii: Mulţumim pentru pace *(versuri) şi* Făguraşi *(versuri, povestiri şi cântece).*

1964 Revista Nistru *publică poemul* Legământ*, dedicat poetului nepereche Mihai Eminescu.*

1965 Prefaţat de Ion Druţă, apare volumul Versuri pentru cititorii de toate vârstele*, volum pentru care i se acordă Premiul Republican al*

Comsomolului în domeniul literaturii pentru copii şi tineret (1967). 29 iunie. Se naşte al doilea fiu, Călin.

1967 La editura Lumina *i se tipăreşte culegerea pentru copii* Poezii de seama voastră.
Revista Nistru *publică poemul* Bărbaţii Moldovei *cu o dedicaţie pentru „naţionalistul“ Nicolae Testimiţeanu. Întregul tiraj este oprit, dedicaţia scoasă.*

1968 Se produce o cotitură logică în destinul poetului, consemnată de volumul de versuri lirice Numele tău, *cu o prefaţă de Ion Druţă. Cartea este apreciată de critica literară drept cea mai originală apariţie poetică. În chiar anul apariţiei devine obiect de studiu la cursurile universitare de literatură naţională contemporană. Trei poeme din volum sunt intitulate:* Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Brâncuşi, *iar alte două sunt închinate lui Nicolae Labiş şi Marin Sorescu. Asemenea dedicaţii apar pentru prima oară în lirica basarabeană postbelică.*

1969 Tipăreşte Duminica cuvintelor *la editura* Lumina *cu ilustraţii de Igor Vieru, o carte mult îndrăgită de preşcolari, care a devenit „obligatorie“ în orice grădiniţă de copii.*

1970 Editura Lumina *scoate de sub tipar* Abecedarul, *ai cărui autori sunt Spiridon Vangheli, Grigore Vieru şi pictorul Igor Vieru. S-a dat o luptă aprigă de câţiva ani pentru apariţia lui, luptă în care s-a angajat şi învăţătorimea basarabeană, lucrarea fiind considerată naţionalistă de către autorităţi.*
Apare volumul selectiv de versuri pentru copii Trei iezi. *La numai câteva zile după apariţie, în urma unui denunţ, este retras din librării pentru poemul* Curcubeul *în care s-a găsit „ascuns“ Tricolorul Românesc.*

1971 La editura Cartea Moldovenească, *în colecţia* Mioriţa, *apare placheta* Versuri, *cu o prefaţă de George Meniuc.*

1973 Grigore Vieru trece Prutul în cadrul unei delegaţii de scriitori sovietici. Participă la întâlnirea cu redactorii revistei Secolul XX *Dan Hăulică, Ştefan Augustin Doinaş, Ioanichie Olteanu, Geo Şerban, Tatiana Nicolescu. Vizitează, la rugămintea sa, mănăstirile Putna, Voroneţ, Suceviţa, Dragomirna, Văratec. Se întoarce la Chişinău cu un sac de cărţi. Mai târziu poetul face următoarea mărturisire: „Dacă visul unora a fost ori este să ajungă în Cosmos, eu viaţa întreagă am visat să trec Prutul“.*

1974 *Zaharia Stancu, preşedintele Uniunii Scriitorilor din România, îi face o invitaţie oficială din partea Uniunii Scriitorilor, căreia poetul îi dă curs. Vizitează Transilvania, însoţit de poetul Radu Cârneci. Apare volumul de versuri lirice* Aproape *cu ilustraţii color de Isai Cârmu.*

1975 *La editura* Lumina *apare cartea pentru cei mici Mama ilustrată de Igor Vieru.*

1976 *Editura* Lumina *lansează volumul* Un verde ne vede *pentru care poetului i se decernează Premiul de Stat al Republicii Moldova (1978).*

1977 *La invitaţia Uniunii Scriitorilor din România vizitează împreună cu soţia mai multe oraşe din România: Bucureşti, Constanţa, Cluj-Napoca, Iaşi.*

1978 *Prin apariţia la editura* Junimea *din Iaşi (director Mircea Radu Iacoban) a volumului* Steaua de vineri, *cu o binecuvântare de Nichita Stănescu, este ruptă gheaţa tăcerii între scriitorii români de pe ambele maluri ale Prutului. Apar* Clopoţeii *— o culegere de cântece pentru copii de Iulia Ţibulschi pe versuri de Grigore Vieru.*

1980 *Copiii de la grădiniţe se bucură de o nouă apariţie — abecedarul pentru preşcolari* Albinuţa—, *ingenios ilustrat de tânărul pictor Lică Sainciuc.*
Fiindcă iubesc *— o nouă culegere de versuri lirice, bine primită de cititori şi de critica literară.* Să creşti mare *— culegere de cântece pentru copii.*

1981 *La editura* Albatros *din Bucureşti (director Mircea Sântimbreanu), în colecţia* Cele mai frumoase poezii, *apare o selecţie din lirica poetului sub numele* Izvorul şi clipa, *cu o prefaţă de Marin Sorescu.*

1982 *Este lansat filmul muzical pentru copii* Maria Mirabela *al eminentului regizor Ion Popescu Gopo. Autorul muzicii — Eugen Doga, autorul textelor pentru cântece — Grigore Vieru.*
Moare mama poetului, Eudochia. Înmormântarea se face cu preot — lucru aproape condamnabil în acele timpuri.

1983 *La editura* Literatura Artistică *din Chişinău apare cartea* Taina care mă apără. *Primele accente profund sociale în creaţia poetului se fac simţite în poemele* Un secol grăbit, Imn globului pământesc, Poetul.

1984 *Poetul îşi adună cele mai frumoase poezii şi cântece, medalioane, secvenţe publicistice în volumul* Scrieri alese, *prefaţat de cel mai de seamă critic şi istoric literar al Basarabiei, Mihai Cimpoi. Versurile noi pe care poetul le-a inclus în* Scrieri alese *(*Ascultaţi,

măi copii, Floarea soarelui, Despre fericire*) au în majoritatea lor un caracter social. De aici încolo, artistul, obligat de condiţiile social-politice, devine un poet tribun. Într-un interviu el mărturiseşte: „Eu sunt un poet liric, chiar tragic, prăpăstios. Abia aştept ca lucrurile să se reaşeze în matca lor, pentru a reveni, la chemarea mea firească, la poezia lirică“.*
Apare un studiu semnat de Mihail Dolgan Creaţia lui Grigore Vieru în şcoală.

1985 Poetul împlineşte 50 de ani. Doreşte cu această ocazie să facă un spectacol literar-muzical la Palatul Octombrie (azi Palatul Naţional). Spectacolul este interzis la cel mai înalt nivel.

1987 Poftim de intraţi — *o altă culegere de cântece pentru copii, realizată de aproape toţi compozitorii basarabeni care scriu pentru copii. Pentru prima oară Grigore Vieru se lansează şi ca autor de melodii pentru copii.*
La editura Literatura Artistică *apare cartea de versuri, creionări, interviuri, note, intitulată* Cel care sunt.

1988 În săptămânalul Literatura şi Arta *apare primul text poetic postbelic tipărit în Basarabia cu litere latine semnat de Grigore Vieru.*

I se acordă cea mai prestigioasă distincţie internaţională în domeniul literaturii pentru copii: Diploma de Onoare Andersen.
În acelaşi an apare cartea de versuri Rădăcina de foc *la Editura* Universul *din Bucureşti (director Romul Munteanu). Culegerea* Ramule-neamule *cu muzica Iuliei Ţibulschi pe versuri de Grigore Vieru apare la editura* Literatura Artistică.

1989 Este ales deputat al poporului. Adunând în jurul său pe cei mai populari interpreţi şi compozitori de muzică uşoară din Basarabia, poetul întreprinde un turneu în Moldova de peste Prut. Artiştii sunt primiţi cu lacrimi în ochi.
Iese de sub tipar culegerea de versuri, cântece, aforisme şi publicistică Cine crede.

1990 Grigore Vieru este ales Membru de Onoare al Academiei Române.
La editura Hyperion *apare cartea pentru cei mici* Frumoasă-i limba noastră.

1991 Membru al Comisiei de Stat pentru Problemele Limbii. *La editura* Orient-Occident *din Bucureşti apare volumul* Hristos nu are nici o vină, *cu o prefaţă de Carolina Ilica şi o postfaţă de Dumitru M. Ion.*

1992 Academia Română îl propune pentru Premiul Nobel pentru Pace. *La* Electrecord*, Bucureşti, apare discul de cântece* Răsai*, realizat împreună cu marii dispăruţi Doina şi Ion Aldea-Teodorovici.* Casa de discuri din Moscova *scoate* Cântece *de Anatol Chiriac pe versuri de Grigore Vieru. La* Electrecord *apare discul* Versuri *în lectura autorului. I se conferă titlul onorific* Scriitor al poporului din Republica Moldova.

1993 Este ales membru corespondent al Academiei Române. La editura Porto-Franco*, Galaţi, apare cartea de versuri* Curăţirea fântânii. *(Selecţie şi aprecieri critice de V. Pâslaru, postfaţă de V. Crăciun).*

1994 La editura Scrisul Românesc *din Craiova apare volumul* Rugăciune pentru mama*, prefaţată de Tudor Nedelcea.*
Apare Doinatoriu *de Tudor Chiriac — o tulburătoare creaţie muzicală, una dintre compoziţiile fundamentale ale muzicii basarabene, în care compozitorul reuşeşte să ridice doina la nivel de oratoriu. Majoritatea versurilor aparţin lui Grigore Vieru.*
Aprilie. Venirea la putere a Partidului Agrarian *care renunţă la Imnul de Stat* Deşteaptă-te, române. *Este anunţat un concurs pentru un nou imn. Poetul publică în revista* Literatura şi Arta*, în câteva numere la rând, următoarele: „Dreptatea istorică va blestema poeţii şi compozitorii care vor îndrăzni să ridice mâna asupra Imnului Naţional* Deşteaptă-te, române*, cocoţându-se ei în locul strălucirii şi necesităţii lui istorice“.*

1995 Cu ocazia împlinirii vârstei de 60 de ani este sărbătorit oficial la Bucureşti, Iaşi şi la Uniunea Scriitorilor din Chişinău.
În acelaşi an, poetul este ales membru al Consiliului de administraţie pentru Societatea Română de Radiodifuziune.
Apar două studii dedicate poetului: Poet pe Golgota Basarabiei*, semnat de Stelian Gruia, tipărit la editura* Eminescu*, şi* Grigore Vieru omul şi poetul *de Fănuş Băileşteanu, la editura* Iriana*, Bucureşti.*
Culegeri din lirica şi poezia sa pentru copii au apărut de-a lungul anilor în Franţa, Rusia, Ucraina, Letonia, Lituania, Estonia, Georgia, Armenia, Macedonia, Bulgaria, Bielarus, Tadjikistan, Azerbaidjan, Kârgâzstan şi în alte ţări.

1996 Este decorat cu Ordinul Republicii. *Laureat al multor publicaţii din România.*

1996 În Ziua Duminicii Mari (Rusaliile), poetul pune o piatră funerară comună (pentru mama şi pentru el) pe mormântul mamei cu

următoarele epitafuri dăltuite de sculptorul Tudor Cataraga într-o piatră simplă de Cosăuţi: „Pierzând pe mama, îţi rămâne Patria, dar nu mai eşti copil“, iar pentru sine: „Sunt iarbă, mai simplu nu pot fi“. Sensul epitafului său poetul l-a explicat în felul următor rudelor, elevilor şi consătenilor adunaţi în cimitir: „A fi simplu nu este o treabă uşoară. A fi simplu înseamnă să mori câte puţin în fiecare zi, în numele celor mulţi, până când te preschimbi în iarbă. Iar mai simplu ca iarba ce poate fi?!“

Se turnează un film documentar (scenariu Dumitru Olărescu, regizor Mircea Chistrugă, operator Andrei Calaşnicov) despre viaţa şi activitatea lui Grigore Vieru.

Editura Minerva *din Bucureşti scoate de sub tipar în una din cele mai prestigioase colecţii* Biblioteca pentru toţi *volumul selectiv de versuri, aforisme şi confesiuni cu titlul* Văd şi mărturisesc.

1997 *Editura* Litera *din Chişinău lansează volumul antologic* Acum şi în veac *(Colecţia* Biblioteca şcolarului*)*.

1999 *La aceeaşi editură apare* Strigat-am către tine *(Colecţia* Biblioteca de aur*)*.

La editura Edit Press *din Galaţi apare volumul de versuri* Izbăvirea.

Tot în acest an apare un CD, Chişinău—Bucureşti, cu zece cântece pentru copii de Gr. Vieru. Muzica: Nicolae Caragia, interpretă: Emy Cibotăraş.

La Grupul Editorial Litera *apare ediţia a II-a a cărţii* Acum şi în veac *(Colecţia* Biblioteca şcolarului*)*.

2000 *Este decorat cu Medalia guvernamentală a României* Eminescu. 150 de ani de la naştere.

La Grupul Editorial Litera *apare ediţia a III-a revăzută şi adăugită a cărţii* Acum şi în veac *(Colecţia* Biblioteca şcolarului*)*.

2001 *La editura* Litera Internaţional *şi* Grupul Editorial Litera *apare ediţia a IV-a, revăzută şi adăugită a cărţii* Acum şi în veac *(Colecţia* Biblioteca şcolarului, serie nouă*) şi ediţia a II-a revăzută şi adăugită a cărţii* Strigat-am către tine *(Colecţia* Biblioteca de aur, serie nouă*)*.

Moto:

Acolo sunt dureri
Ca ale aceleia ce naște.

Versuri psaltice

E-atât de mare binele ce-aștept,
Că orice suferință îmi pare-o fericire.

Dante Alighieri

Moto:

Ca să pot muri liniștit, pe mine
Mie redă-mă!

Mihai Eminescu

F Ă G Ă D U I N D U - M Ă I U B I R I I

lirice (1968—1983)

FĂPTURA MAMEI

Ușoară, maică, ușoară,
C-ai putea să mergi călcând
Pe semințele ce zboară
Între ceruri și pământ.

În priviri c-un fel de teamă,
Fericită totuși ești —
Iarba știe cum te cheamă,
Steaua știe ce gândești.

CASA MEA

Tu mă iartă, o, mă iartă,
Casa mea de humă, tu,
Despre toate-am scris pe lume,
Numai despre tine nu.

Să-ți trag radio și lumină
Ți-am făgăduit cândva
Și că fi-vom împreună
Pieptul meu cât va sufla.

Dar prin alte case, iată,
Eu lumina o presor,
Alte case mă ascultă
Când vorbesc la difuzor.

Ți-am luat-o și pe mama
Și-ați rămas acuma, ia,
Vai, nici tu în rând cu lumea
Și nici orășeancă ea.

Las' că vin eu cu bătrâna
Și nepotul o să-l iau,
Care pe neprins de veste
Speria-va-ți bezna: „Hau!"

Și vei râde cu băiatul
Ca doi prunci prea mititei
Și vei plânge cu bătrâna
De dor, ca două femei.

Și vei tace lung cu mine
Cu văz tulbur și durut,
Casă văduvă și tristă
De pe margine de Prut.

ACASĂ

Toamnă târzie
la noi la Lipcani,
rece ca sfecla de zahăr.
Mă trezesc dimineața
cu toate lăicerele casei pe mine,
ostenit de greul lor colorat.
„Mă temeam să nu-ți fie frig",
zice mama.

Vin rudele să mă vadă,
vorbesc în șoaptă afară
ca la priveghi,
să nu-mi tulbure somnul
și țistuiesc pe cei mici
să fie cuminți.
Mă aplec să le sărut mâna,
ele și-o smulg îndărăt:
„Nu trebuie...“
rușinându-se de pământul
de sub unghii și din
crăpăturile palmelor.
O, neamule, tu,
adunat grămăjoară,
ai putea să încapi
într-o singură icoană.

DE LEAGĂN

Pentru Călin

Hai, puiu, nani-na,
Că mama te-a legăna,
Că mama te-a legăna,
Pe obraji, pe geana sa;
Pe un spic frumos de grâu
Și pe val adânc de râu,
Pe-amiros de măr, pe-o stea,
Pe-o crenguță de șasla;
Pe răsuflet cald de doină
Și pe tremur lin de horă,
Pe ram verde de stejar,

Pe coamă de armăsar;
Pe doi faguri dulci, mustoși,
Într-un clopot de strămoși,
Pe-amintirea lui bunicu,
Pe nesomnul lui tăticu;
Pe un vers de Eminescu,
Pe pământul ce-l iubescu,
Să-l iubești și tu așa,
Hai, puiu, nani-na.

LEGĂMÂNT

Lui Mihai Eminescu

Știu: cândva, la miez de noapte,
Ori la răsărit de Soare,
Stinge-mi-s-or ochii mie
Tot deasupra cărții Sale.

Am s-ajung atunce, poate,
La mijlocul ei aproape.
Ci să nu închideți cartea
Ca pe recile-mi pleoape.

S-o lăsați așa deschisă,
Ca băiatul meu ori fata
Să citească mai departe
Ce n-a reușit nici tata.

Iar de n-au s-auză dânșii
Al străvechii slove bucium,
Așezați-mi-o ca pernă
Cu toți codrii ei în zbucium.

ÎN LIMBA TA

În aceeași limbă
Toată lumea plânge,
În aceeași limbă
Râde un pământ.
Ci doar în limba ta
Durerea poți s-o mângâi,
Iar bucuria
S-o preschimbi în cânt.

În limba ta
Ți-e dor de mama,
Și vinul e mai vin,
Și prânzul e mai prânz.
Și doar în limba ta
Poți râde singur,
Și doar în limba ta
Te poți opri din plâns.

Iar când nu poți
Nici plânge și nici râde,
Când nu poți mângâia
Și nici cânta,
Cu-al tău pământ,
Cu cerul tău în față,
Tu taci atunce
Tot în limba ta.

CUPRINS

* * *

Morții sunt
Ca niște copii.
Trebuie să-i strigi
Seara acasă.
Să-i scalzi
Înainte de somn.
Să le închizi ochii,
Să le săruți fruntea.
Trebuie să veghezi
Să nu cadă
Din leagănul de lut.
Lăsați morții
Să doarmă în pace
Lângă roza cea albă-a
Izvorului,
Sub cerul de frunze
Al pomului.
Morții sunt
Ca niște copii
Și fiecare
Își are morții săi.

LACRIMA

Acest chip de zeu trist clar
Lacrima
Acest greier de cleștar
Lacrima
Acest creier gânditor
Lacrima

Acest Soare arzător
Lacrima
Acest lanț crescut în os
Lacrima
Acest glonte mânios
Lacrima
Acest iepure ah plâns
Lacrima
În a genei umbră-ascuns
Lacrima
Acest nu cu paloș lat
Lacrima
Ci cu inima-mpărat
Lacrima
Acest deal de sare greu
Lacrima
Acest clopot acest zeu
Lacrima

IZVORUL

Lui Dumitru Blăjinu

S-au micșorat alunii.
Cineva sus pe coastă
Spală fața Lunii
Cu lacrima noastră.

Ah, idee măreață,
Îmbătrâni-vei și tu!
Toate se schimbă în viață,
Numai izvorul nu.

Veșnic tânăr și bun,
Sună sub dealuri străbune.
„Bună seara“, îi spun,
„Bună ziua“, îmi spune.

FORMULAR

— Numele și prenumele?
— Eu.

— Anul de naștere?
— Cel mai tânăr an:
Când se iubeau
Părinții mei.

— Originea?
— Ar și semăn
Dealul acel din preajma codrilor.
Știu toate doinele.

— Profesiunea?
— Ostenesc în ocna cuvintelor.

— Părinții?
— Am numai mamă.

— Numele mamei?
— Mama.

— Ocupația ei?
— Așteaptă.

— Ai fost supus
Judecății vreodată?
— Am stat niște ani închis:
În sine.

— Rubedenii peste hotare ai?
— Da. Pe tata. Îngropat
În pământ străin. Anul 1945.

OCHEANUL

Când eram mic,
Cineva îmi dădu un ochean.
Cu el
Toate
Eu le măream.

Măream fărâma de azimă
În patruzeci și șapte,
Până când
Puteam să rup din ea
Jumătate.

Măream și adânceam
Valurile Prutului,
Până când
Mă temeam să intru în ele.

Măream pe „cartinci“
Oameni cu mustăți,
Până când vedeam grădina
Umplându-se ca de spice
De mustața lor.

Măream vorbele
Până când sunau
Ca un clopot bisericesc.
Măream tăcerea
Până când în căpița de paie
Auzeam cum respiră spionii...

Nu știu cum și de unde
Băiatul meu
A scos ieri
Acea jucărie veche.
Azi dimineață
Am sfărâmat ocheanul.

AUTOBIOGRAFICĂ

Mama mea viața-ntreagă
A trăit fără bărbat.
Singurei eram în casă
Ploi cu grindină când bat.

Mama mea viața-ntreagă,
Stând la masă, ea și eu,
Se așază între mine
Și Preabunul Dumnezeu.

Oh, și crede-așa într-însul,
Că-n albastru văzul ei
Chipul lui de pe icoană
Se străvede sub scântei.

Și eu țin atât la mama,
Că nicicând nu îndrăznesc
Dumnezeul din privire
Să mă vâr să-l mâzgâlesc.

DE UNDE

De unde știi, mamă,
Cum arătai tânără,
Când nu ți-ai întipărit
Pe nici o poză chipul;
Când nu te-ai uitat
În oglindă nicicând;
Când apa
Peste care te aplecai
Era plină mereu de cămăși;
Când a zilei oglindă
Zăcea bucăți la pământ
Sub furtuna de foc
A războiului;
Când pe ochii copiilor tăi
Scrumul secetei se așternuse,
Umbrele foamei;
Când geamul
La care-așteptai
Era, mamă, cernit
De jalea ochilor tăi,
De singurătate.

BUZELE MAMEI

Iar buzele tale sunt, mamă,
O rană tăcută mereu,
Mereu presurată cu țărna
Mormântului tatălui meu.

O, buzele ce sărutară
Al tatei mormânt
Mai mult ca pre dânsul,
Pre tata,-n
Puținii lui ani pre pământ.

Acuma când nu te poți, mamă,
De sarea din șale pleca,
Cine ridică mormântul
Spre gura uscată a ta?!

MÂINILE MAMEI

Când m-am născut, pe frunte eu
Aveam coroană-mpărătească:
A mamei mână părintească,
A mamei mână părintească.

Duios, o, mâna ei întâi
Cu mâna dragei mele fete
S-au întâlnit la mine-n plete,
S-au întâlnit la mine-n plete.

Copii am. Dar și-acuma când
Vin zorii noaptea s-o destrame,

Găsesc pe frunte mâna mamei,
Găsesc pe frunte mâna mamei.

O, mâna ei, o, mâna ei,
O, mâna ei, ca ramul veșted,
A-mbătrânit la mine-n creștet,
A-mbătrânit la mine-n creștet.

NOPȚILE MAMEI

Te chinuie nesomnul,
Durerea în oase.
Ai aprinde lumina
Și-ai coase.
Dar dorm
Doamna și domnul.

Un glas tămăduitor
Te cheamă
În sat
Lângă grijile humii.
Ieși la balcon cu teamă
Ca la marginea lumii.
Aduni până-n zori,
În prag,
Spice de nehodină.
Lumini pe târg:
Miriște străină.

CUPRINS

CUVÂNTUL MAMA

Pruncii îl zuruie.
Bătrânii îl visează.
Bolnavii îl șoptesc.
Muții îl gândesc.
Fricoșii îl strigă.
Orfanii îl lacrimă.
Răniții îl cheamă.
Iar ceilalți îl uită.
O, Mamă! O, Mamă!

MICĂ BALADĂ

Lui Marin Sorescu

Pe mine
mă iubeau toate femeile.
Mă simțeam puternic și sigur.
Ca Meșterul Manole,
am cutezat
să ridic o construcție
care să dăinuie veșnic.
Am început lucrul
și le-am chemat la mine
pe toate:
pe Maria, pe Ana,
Pe Alexandra, pe Ioana…
Care întâi va ajunge,
Pe-aceea-n perete o voi zidi.
Dar din toate femeile
A venit una singură:

Mama.
— Tu nu m-ai strigat,
Fiule?

GHICITOARE FĂRĂ SFÂRȘIT

Ce izvor
Se ia după om?
Glasul mamei.

Ce e dulce
Și nu se aduce?
Buzele mamei.

Care spice cresc
Cu vârful în jos?
Brațele mamei.

Care stele pe cer
Cad amândouă odată?
Ochii mamei.

Ce se ară
Cu lacrima?
Chipul mamei.

Ce este nemărginit
Și nu calcă iarbă străină?
Sufletul mamei.

MAMĂ, TU EȘTI...

Mamă,
Tu ești patria mea!
Creștetul tău —
Vârful muntelui
Acoperit cu nea.
Ochii tăi —
Mări albastre.
Palmele tale —
Arăturile noastre.
Respirația ta —
Nor
Din care curg ploi
Peste câmp și oraș.
Inelul
Din degetul tău —
Cătare
Prin care ochesc
În vrăjmaș.
Basmaua —
Steag,
Zvâcnind
Ca inima...
Mamă,
Tu ești patria mea!

PĂSTREZ ÎN SUFLET

Trandafir, tăiat dulce
de mâna femeii.
Steaua căzândă

de cine-i tăiată?!
Un fum răcoros
a ceea ce arde în adânc
este izvorul din iarbă,
un limpede fum.
Păstrez în suflet chipul
pe care nu-l văzum.

CE TÂNĂRĂ EȘTI!

Curând
Va răsări soarele
Gol, rourat.
Spice l-or înveli,
Ramuri l-or coperi.

Curând
Va asfinți soarele
Și va avea îndureratul
Meu chip.
Ape îl vor sorbi,
Pământul l-o coperi.

CREANGĂ DE MĂR

Te-ai dezbrăcat de noapte
ca de cămașă,
ah, creangă de măr!
Tremură degetele vântului
pe sânii tari
ai merelor tale.

CUPRINS

Pe aer culcată,
cu plete umede, verzi,
numai mireasmă,

el trunchiului smulge-te-ar
și-n pădure duce-te-ar,
ah, creangă de măr!

IEȘI, SOARE, IEȘI

Ah, din cămașa ta
Foșnind ca frunzarele
Trupul tău gol ieșea
Ca din nouri soarele.

Ieși, soare, ieși
Că ți-oi da cireși!...

Erai umedă ca un culbec,
Frumoasă și umbra-ți era,
Încât vroiam să mă plec
Să-i spun la ureche ceva.

Melc-melc,
Codobelc!...

CUPRINS

VREAU SĂ TE VĂD

— Vreau să te văd, femeie,
Sau vino să mă vezi,
Mi-e dor de iarba crudă
A ochilor tăi verzi;

De-a tale negre gene
Ce tremură ușor
Ca aburul de ploaie
Deasupra codrilor.

— Vreau să te văd, bărbate,
Sau vino să mă vezi,
E timpul coasei, iată,
În ochii mei cei verzi.

Cosește, hai — ca iarba,
Cu rouă și cu stea,
Mai deasă și mai verde
Să crească-n urma ta.

O CEAȚĂ CALDĂ

Unde sunt frunzele
hrănite cu sângele
dragostei noastre?!
Unde e sângele verde
al frunzelor tinere?!

Și apele unde sunt
Limpezi de sufletul nostru?!
Și sufletul unde e
Limpezit de tremurul de ape?!

Unde e pasărea
trezită în zori
de șoaptele dragostei noastre?!
Unde e dragostea noastră

trezită în zori
de-al păsării cântec?

O ceață caldă de frunze
alunecă printre arbori
și eu de ea mă lipesc, iubito,
precum atunci, precum atunci —
de făptura ta somnoroasă.

A, IUBITE, A

— A, iubite, a,
Mai spune-mi ceva,
Că mi-i drag să-mi spui
Ce nu știu, drag pui,
Că mi-i drag să-ascult
De dragoste mult,
Haide, spune-mi cum se
Iubesc păsările.

— O, iubito, o,
Cred că tot ca noi:
Copacii bătrâni
Acasă rămân
Ca niște bunici
Cu puii cei mici
Care-n brațe-i leagănă
Până-i frunza galbenă.
Pe-urmă bat vântoasele,
Și nu-i nici o pasăre,
Pe-urmă le cad foile,

Se-nvelesc cu ploile.
Pe-urmă îi dor crengile
Și n-au ce să legene.

PĂDURE, VERDE PĂDURE

Draga i-a fugit cu altul.
S-a ascuns în codru. Uuu!
El a smuls pădurea toată,
Însă n-a găsit-o, nu.

El a smuls pădurea toată
Și s-o are începu.
Și-a arat pădurea toată...
Însă n-a găsit-o, nu.

Semănă pădurea toată,
Din grâu azime-a gătit
Și-o corabie-și cioplise
Din stejarul prăvălit.

Și-o corabie-și cioplise
Și-n amurgul greu, de stânci,
A plecat pe mări, s-o uite,
Clătinat de ape-adânci.

A plecat pe mări, s-o uite,
Dar sub lună, dar sub stea,
Răsărea la loc pădurea,
Iar corabia-nfrunzea.

JOC DE FAMILIE

Duminică dimineața
Copiii noștri amândoi
Se urcă în pat
Între noi...
Ne scot de pe degete
Palidele inele,
Le duc la ochi
Și se uită la mama și tata
Prin ele.
O, golul rotund al inelelor
Se umple atunci
De văzul copiilor luminos.
Și-n toată lumea
Nu există joc mai frumos.

ONOMASTICĂ

Veniseră oaspeții toți.
În jurul mesei
Ne-nghesuiserăm
Să mai facem un loc
Între mine și tine.
Tu mereu țineai capul
Aplecat spre umărul meu
Și părul tău lung și superb
Curgea negru-ntre noi
Asemeni unei cascade.
Și nu mai era loc
Pentru mama,
Nu mai era loc.

CÂNTEC DE LEAGĂN PENTRU MAMA

Dormi-adormi, măicuță dragă,
Dorm nepoții tăi de fragă,
Dorm și blidele spălate,
Dorm și rufele curate;
Dorm trudite-a scării trepte
Lângă cuibul meu de pietre,
Doarme-n tihnă greierașu-n
Clopoțelul de la ușă;
Doarme casa ta bătrână,
Doarme via sub țărână.
Dormi! Prin vis, pe val de mare,
Să te vezi copilă mare,
Lângă-un ciob și o cordică
Să te vezi copilă mică.
Să te vezi și mai nainte:
Când erai cum nu ții minte.
Dormi, măicuța mea albită,
Dormi, măicuța mea iubită!

MAMA ÎN CASA NOASTRĂ

Ne supărăm pe ea
Că nu vede bine
Atunci când
Strică paharul
De cristal.

Ne supărăm pe ea
Că nu vede bine

Atunci când în loc de pâine smolită
Pâine albă ne-aduce.

Ne supărăm pe ea
Că umblă încet
Atunci când
Ne face curat prin casă
Și oaspeții trebuie
Să vină.

Ne bucurăm
Că nu vede bine,
Atunci când
Ne sărutăm soațele tinere.

Ne bucurăm
Că n-aude bine,
Atunci când
Ne spunem cuvinte
De dragoste.

Ne bucurăm
Că pe scări se urcă încet,
Atunci când
Nu mai putem să ne smulgem
Din îmbrățișările
Mai dulci ca poamele.

Oh, mamele noastre,
Mamele!

CUTREMUR

Mama intră-n mare.
Asfințire lină.
Sfintei mari întinderi
Cuvios se-nchină.

Alb împrăștiate
Pletele-i pe valuri
Coperă, o, marea...
Pruncii fug pe maluri.

În adânc nurora
Cu închise pleoape,
Ca o stea prelungă,
Șerpuie sub ape.

O, dar ce cutremur
Când pe valuri urcă
Și cu părul mamei
Părul ei se-ncurcă!

SPRE CHIPUL TĂU

Departe nu alerg ca râul,
Că cine uită se destramă.

Cu roua spicului sub pleoape
Mă-ntorc spre ce mi-e sfânt și-aproape:

Spre chipul tău de aur, mamă,
Și-mi curge sufletul ca grâul.

PASĂREA

Când s-a întors
La puii ei cu hrana,
Găsise cuibul gol
Și amuțit.
I-a căutat
Până-i albise pana,
Și-n cioc
Sămânța a-ncolțit.

POEM ÎN MUNȚI

„Caut apa
În care te-ai oglindit“
Ion Mircea

La munte izvorul
Din cer izvorăște.
Ca sufletul mamei,
Ca sfântul ei grai
În care te văd
Fără de moarte.
Acolo, iubito,
Cetina leagănă
Mireasma pletelor tale.
Dulcea suflare a lor
Apropie cerul de oameni.
Și eu în
Adâncu-i cel rodnic
Ca-n lumina ochilor tăi
Fără de moarte mă văd.

CUPRINS

E-O LINIȘTE IUBIREA?

E-o liniște iubirea?
Mi-s pletele albite.
Și tulbure mi-e somnul
Ca între două pite.

Nu știu: răsare iarba,
Mai curg pe văi izvoare?!
Departe ești de mine
Cum Luna e de Soare.

Pier stele neatinse.
Noi stele se vor naște.
Am cunoscut durerea,
Nu am ce mai cunoaște.

ALT CÂNTEC

Pe alta, nu pe tine,
Se cade să cuprind —
Tu brațele-mi legaseși
Cu-al mamei păr de-argint,

Ce l-ai tăiat în noapte
La ora de mister
Cu lama unei stele
Desprinse de pe cer.

Mai plouă sus în ceruri
Și ninge pre pământ,
Nu sunt atât de tânăr,
Dar nici bătrân nu sânt.

Încerc să rup strânsoarea —
Îmi cade brațul slab...
Și părul ce mă curmă
Se face tot mai alb.

VÂNTU-N CARE ZBOR

Vântu-n care zbor, vânt cald,
Încă n-a venit.

Apa-n care eu mă scald
Încă n-a venit.

Cântu-n care-mbătrânesc
Încă n-a venit.

Sufletul care-l iubesc
Încă n-a venit.

MAI BINE

Mai bine mă cunoaște
Cea care ură-mi poartă.
Ea știe când și unde
M-am îndreptat din poartă;
Prin care munți voi trece
Și peste care ape,
Ce țin ascuns sub frunte,
Ce tăinui sub pleoape.
Nici tu care mă-nlănțui

Cu brațele, iubito,
Căzând cu dor la pieptu-mi
Ca lacrima, topită;
Nici moartea, că e moarte,
Și cântă-adânc în mine,
Nici ea chiar nu mă știe
Așa de-ntreg și bine.

SUS

Lui Vasile Levițchi

În munții cu brazi
Alb răsărit.
Orice necaz
M-a părăsit.
Am văzut veșnicia —
Era singură.
Tăcută
Ca laptele mamei.

* * *

Tu îmbrăcată mireasă,
Eu îmbrăcat în cuvânt.
Sângele lui, al eroului,
Înveșmântat în vânt.
Pomul îngrădit cu mireasmă,
Sufletul mamei — cu niște cocori.

Atât de fără
Apărare cu toții!

Și totuși,
Pe stâncile zilei,
Biruitori!

DREAPTA LAUDĂ

Sus ramura bradului,
Jos creanga mărului:
Două brațe
Veșnic spre mine întinse.
Sus steaua,
Jos pâinea:
Doi ochi veșnic deschiși
Ca ochii tăi, mamă.

DAR TU

Pe câmpul cu
pomi ciudați de tabac
tăcută înaintezi.
Limbi verzi ca de șerpi uriași
ființa ta înconjoară.
Dar tu înaintezi.
Nu mai vine, mamă,
nimeni din urmă,
afară de pâinea ta
învelită-n ștergar

și cerul, din spate,
eliberat
de frunzele mari.
Doamne,
cât cer
deasupra unei singure
pâini!

* * *

Un fulger în noapte
A luminat chipul mamei
Și fața pâinii,
Aflată pe masă.
Se rugau parcă-amândouă.
Dormeam cu toții adânc
Cu fața în jos.
Treze erau numai ele,
Cu ochii la ploaia cu piatră.

M-A STRIGAT CINEVA?

Totul e îndoielnic —
Chiar și ochii acei.
Poate nu-s ai iubitei,
Poate-ai altei femei.

Totul e îndoielnic —
Chiar și rana.

Poate că nu o port eu,
Poate că mama.

Totul e îndoielnic —
Chiar și izvorul.
Poate că nu el se-aude,
Poate că dorul.

NICI O STEA

Nici o stea nu este săracă
Atâta timp cât se vede.
Nici un neam — nevoiaș,
Cât are un cântec, un grai.

Să ai un lăcaș propriu,
Un grai al tău, din adânc,
O memorie proprie —
Iată ce este Patria.

Hei! Ce cauți acolo sus?!
Bocancul spaimei cerul a spart.
Pământ bun, negru,
Alunecă dus de șuvoaie.

Mulțumește mamei!
Câtă vreme rămân
Mamele jos pe pământ,
Nici o țară nu este săracă.

* * *

Ah, tot mai liniștit mi-e verbul
Și dragostea și-a mea viață.
Ca floarea pomului pe apă
Îmi curge somnul lin pe față.
Arată-mi-se-n vis un cântec,
Îl cânt cum cântă numai dorul:
„Ia-mi lacrima, dar ochii lasă-mi,
Ia apa, dar să-mi lași izvorul“.
„Ești trist, te pregătești de iarnă?“
Iubita parcă mă întreabă,
Iar eu, senin, răspundu-i parcă:
„Mă pregătesc de flori și iarbă“.

IUBITO

Ceea ce, neauzit,
Din ramuri cade
Sunt frunzele noastre.
Dar mărul?
Mărul de aur?

Ceea ce, îndepărtat,
Sună în cântec
Sunt cuvintele noastre.
Dar cântecul?
Sărbătorile lui?

Ceea ce, clar,
Spre mare aleargă

Sunt izvoarele noastre.
Dar marea?
Întinsul ei liber?

Al cui e cerul,
Liniștea lui?
Când stelele care cad
Sunt stelele noastre,
De jale căzând.

Spartă zace oglinda
Zilelor în care
Uluit descopeream
Chipul tău fără seamăn,
Dragostea.

Sunt ochii mei și-ai tăi
Cei care trist acum
Spre tăcere se-nchid.
Tăcere
Căzând pe tăcere se-aude,
Iubito!

DE-ACUM

De-acum aș putea
Și fără picioare trăi,
Da, fără de ele —
La cine vroiam să ajung
Am ajuns.

Și fără de ochi,
Da, fără de ei,
Aș putea să trăiesc —
Pe cine vroiam să văd
Am văzut.

Și fără de mâini
Aș putea să trăiesc,
Da, fără de ele —
Pe cine vroiam să cuprind
Am cuprins.

De-acum și singur, iubito,
Ca o pată de sânge pe lespezi,
Ca o stea ce cade-n neant,
Ca un vultur pe munți, —
Da, singur
Aș putea să trăiesc.

CÂNTEC DE DRAGOSTE

Ai pescuit
soarele meu în zori
și i-ai scos
icrele roșii.
Ai pescuit
dealul meu
și i-ai scos
icrele negre.

În jarul
cântecului ei

se coace pâinea privighetorii:
rumena roză.

Iar tu
cu-nnegurare asculți
glasul ei rourat
și cântecul meu.

Ferice de cel
care se mulțumește
c-o pâine
muiată-n uleiul liniștii!

AM RUPT ACEST TRANDAFIR

Rostesc cuvinte
Ca să iau aer.
Adorm,
Ca să nu mai știu.

Tai pâine,
S-o bucur pe mama.
Ascult mierla,
Ca să nu mint.

Mă uit la tei,
Ca să nu uit.
Am rupt acest
trandafir. De ce?

HARFA

Să cânte pot (credeam) chiar șerpii.
I-am pus ca grave strune harpei
Alăturea de coarda poamei
Și sfântul fir de păr al mamei.
Cu harpa stam sub mere coapte.
Ei blând cântau. Ci-n neagra noapte,
Trecând prin codru, singuratec,
Au prins a șuiera sălbatec,
Săreau să-mi muște mâna, fața,
Să-i sugă cântecului viața.
Sunai al mamei păr sub cetini,
Veniră-n fugă-atunci prieteni.
Când mă trezisem ca din vise,
Văzui c-o strună-ncărunțise.

CĂMĂȘILE

A fost război.
Ecoul lui
Și-acum mai este viu.
Cămăși mai vechi, mai noi —
Amară amintire de la fiu.
De-atâtea ori fiind
Pe la izvor spălate
S-a ros de-acum uzorul
Și, alb, bumbacul
S-a rărit în spate
Și nu le-a îmbrăcat de mult
Feciorul.

CUPRINS

Cămăși mai vechi, mai noi —
A fost război.
Ci maica lui
De ani prea lungi de-a rândul
Tot vine la izvoare:
Ea și gândul.
Și iar luând cămășile în poală,
De cum ajunge sâmbăta,
Le spală.
Căci mâine
Fac băieții horă-n sat,
Și fete multe-s:
Câte-n flori albine.
Și-atunci băiatul ei, cel drag băiat,
Cu ce se-mbracă, bunul,
Dacă vine?

* * *

Cămașa ta e la fel
Cu cea a soldatului,
Ah, firule de iarbă!
Cum de nu bocănești pământul cu talpa
Și tu,
Cum de n-ai și tu general
Fiind la fel îmbrăcat
Ca soldatul?
Cum de-ți păstrezi mirosul,
Frumosul tău miros de iarbă?
Cum de nu miroși
A bocanc, bunăoară,

A bocanc mărșăluind?
— Încotro, soldățeilor verzi,
Subțireilor?
Încotro țineți calea
Neauziți, nesimțiți?
— Spre toamnă, poete,
Spre galbenul ei liniștit,
Generale!

* * *

Stau înfipte în glob
Săbioarele
Ca în pieptul pernuței
Acele.
Ce mai cârpim azi,
Omule?!
Cămașa verde
A verii,
Cămașa albă
A iernii,
Rupte și una și alta?!
Pământul zdrențuit
De puhoaie,
Spintecat de cutremure?!
Sufletul rănit?!
Stau înfipte în glob
Săbioarele.
Și-aproape că
Nu mai e loc
Pentru pana poetului.

LINIȘTEA

Lui Vasile Vasilache

Liniștea.
Cu gura fagure auriu,
Cu ochii mari
Ca floarea-soarelui.

Liniștea — ca un sărut.
Ca un drag trandafir
Supărat pe mireasma lui.

Ca o rumenă pâine-n cuptor.
Ca sufletul pietrei.
Ca numele mamei în câmp.

Ca o iarbă
Minată cu
Ouă de privighetoare.

Ca Terra în zori
Pe care toate țările
S-au împăcat între ele.

Liniștea.

ARS POETICA

Merg eu dimineața, în frunte,
Cu spicele albe în brațe
Ale părului mamei.
Mergi tu după mine, iubito,
Cu spicul fierbinte la piept
Al lacrimii tale.

Vine moartea din urmă
Cu spicele roșii în brațe
Ale sângelui meu —
Ea care nimic niciodată
Nu înapoiază.
Și toți suntem luminați
De-o bucurie neînțeleasă.

LOCUIESC

Locuiesc la marginea
Unei iubiri.
La mijlocul ei
Trăiește credința mea.

Locuiesc la marginea
Unui cântec.
La mijlocul lui
Trăiește speranța mea.

Locuiesc la marginea
Unei pâini.
La mijlocul ei —
Dragostea mea pentru voi.

ÎNTR-O PITĂ MIERLA...

Într-o pită
Mierla cânta,
În miezul ei.
Afară cântecul nu răzbătea.

Să cânți într-o pâine
Nu e ușor. Nu e ușor
Să cânți
În ceața ei albă.
„Ah, unde ești, margine?!“

SĂLBATECUL

Și el din mamă s-a născut
Ciudat
A plâns și el la început
Ciudat
Cânta și dânsul uneori
Ciudat
Sorbea mireasma și de flori
Ciudat
Ciudat și el își amintea
Ciudat
De-un feciorelnic trup de nea
Ciudat
Privea și cerul înstelat
Ciudat
Ciudat că nu m-a devorat
Ciudat.

INTERIOR

Zice corbul negru,
Negru ca un hău:
— Tu de ce iertării
Nu pleci capul tău?

— N-am spurcat fântână,
N-am răpit lăicer,
Corbule, iertare
Eu de ce să-ți cer?

Zice corbul negru,
Corbul uneori:
— Sus de ce ții capul,
De ce nu-l cobori?

— N-am ucis pe nimeni,
Numai am născut,
De ce-aș merge oare
Gârbov și scăzut?

Vine corbul, suflă
Într-un colț de nai,
Întrebând ironic:
„Tot mai cânți? Ei, hai!“

— Cum să nu-mi cânt draga
Și izvorul clar?
N-am ucis pe nimeni,
Nici pe tine chiar!

Zice corbul negru,
Cel în mine stând,
Câte vrei și nu vrei
Zice ani la rând.

Și eu ani în șir
Zic înverșunat
C-am să-l dau afară
Și-ncă nu l-am dat.

* * *

Ascultă, mulgătorule de zăr
Și cocoșatule sub temenele!
Eu știu că stai ca viermele în măr
În miezul vorbei și suflării mele.

Eu știu. Deși-al minciunii păr rărit
Îl prinzi abil în vreo locală spelcă
Și cânți șiragul chiar, de mărgărit,
Și-ți pui și vechea doină ca pestelcă.

O Iudă ești! Cu Iuda te compar
Ce, după ce mi-ai pustiit și cina,
Iubirii mele ce-o urăști barbar
Ca unei boli îi pipăi lung pricina.

Mi-o dai și la roentgen din când în când
Și-i cercetezi și măduva și coasta.
Iar eu mai cânt de maică și pământ —
Se cere oare voie pentru asta?!

Iar eu mai cânt! Nimica alt' nu cer!
Iar eu mai cânt de lumea cea frumoasă
Sub trandafirul grijilor, din cer,
Cu lumânarea liniștii pe masă.

De pace dornic sunt și de târziu,
Ci flacăra se-agită a curmare.
Ascultă, omulețule, eu știu,
Eu știu că tu îmi sufli-n lumânare.

FLOAREA-SOARELUI

Lui Vladimir Curbet

Într-o tânără grădină
Dintr-un sat frumos, bogat,
Am văzut o răsărită
Cărei ochii i-au legat.

Înțeleg că nu degeaba,
Ci de păsări care zbor.
Totuși e neomenește
Să legi ochii unei flori.

Nu mai știe-n care parte
E acuma Soarele.
Amărâtă se gândește:
„Poate că nici nu mai e!“

Doamne, cum slutit-am floarea,
O am cunoscut abia.
Ieri, crăiasă fără seamăn,
Azi te poate speria.

Un copil de ea aseară
Chiar s-a speriat puțin.
Latră-n fața ei cățelul
Ca la dușman și străin.

E și pâine, și la pâine,
Și căsuță, și cărbuni.
Dar ceva în viața asta
Nu-i la cale, oameni buni.

Nu-i la cale, cum să fie,
Dacă, omule, în loc
Să-i spui florii: „Bună ziua“,
Îi pui cârpele pe ochi.

Elei, soro, cum îmi vine
Cârpa de pe ochi să-ți scot,
Să fugim și să ne-ascundem
Și de bine, și de tot.

Să luăm cu noi și cucul
Care-a mai rămas pe lunci.
Să vedem ce-a zice omul,
Să vedem ce-a zice-atunci?!

POMUL

„Și nu te am la îndemână
Decât pe tine, poezie.“
Grigore Hagiu

Ați văzut pom
Să nu aibă rădăcini?
Pom care să nu înflorească
Pentru că, vezi bine,
Are alte griji, mai de seamă?

Ați văzut pom să răcnească,
Să trăncănească din frunze?
Să-și sune altfel foile,
Când vântul își schimbă direcția?!

Ați văzut pom
Să zgârie cu gheara
Icoana soarelui de sus?
Pom să nu-i sângere frunza,
Când vine toamna și-nghețul?!

IARTĂ-MĂ...

Iartă-mă, Doamne,
că-ți hulesc pâinea...
Dar orice pită
e o gură fără cuvânt.
Nu te mai pot vedea
de atâta fum
în care pâini se coc!
De ce nu ne-ai dat
altceva-n loc?
De pildă, raza de soare,
pe ea să o ronțăi blând,
iar cine își doarme ziua,
să rămâie flămând.
Stăpâne,
mi-i gura pecetluită
c-o pâine.

* * *

Un mut
traversează strada-n amurg.
Îl văd zilnic

pe aceeași stradă,
cu aceeași pâine în mână
pe care-o ține strâns
aproape mușcând-o
cu cele cinci unghii.
Însoțește-o femeie,
aceeași,
vorbindu-i ceva.
Vorbește numai c-o mână:
cu cea liberă.
Adică pe jumătate.
Are-o palmă foarte mare,
de sub ea
pâinea-și arată doar o margine:
spinare-ncordată
de lup păduratec
sau crai-nou pe cer?!
Ah, nimeni nicicând nu va ști
ce înseamnă în ochii mutului
pâinea ce-o duce:
o floare?
o stea?
o gheară mai mare?
Nimeni nicicând nu va ști
dacă pâinea-i împodobește mâna
sau i-o fură.
Un mut
traversează strada-n amurg.
Ziua-și înghite pâinea ei:
soarele sângeriu,
mutul și-o va înghiți pe-a lui.
Ce-a spus oare soarelui mutul?
Și ziua oare ce-a spus?!

UMBRA DE AUR

Pentru Ștefan Aug. Doinaș

Vatră
Lumina îmi este.
(Și întunericul la fel!)
Ah, razele dalbe-ale ei
Care-ndulcesc
Chipu-mi de salcie amară
Și încălzesc piatra
Pe care se lasă mama
Trudită!
Și suflarea ei aurie de sus,
Dezmorțind
Degeratele ramurii degete!
Ah, lama cuțitului ei
Cu-al cărei tăiș
Bucătesc pâinea pe masă,
Cioplesc dulcele doinelor lemn!
Eu nu îngrădesc lumina,
Ci întunericul:
Taina mea.
Poți intra, îți ingădui,
În limpedea lumină ce-o am.
Dar nu și în
Liniștea nopții,
Lin legănându-se
Ca o trestie tristă.

DESPRE FERICIRE

Sunt fericit
Că n-am cântat păunii.
Cântat-am mărul înflorit:
Cel rușinându-se
De trupul gol al Lunii,
Izvorul care reînvață
De unde vine,
Când s-a fost născut
Și malul sfredelit
De țipătul durut
Pe care-l dau lăstunii.
Sunt fericit
C-am plâns ori
M-am bătut în vatră
Cu hoarda
Ploilor de piatră,
C-am încălzit
Cu sângele-mi rănit
Pământul
(Ori poate-mi încălzii
Mormântul?!),
C-am fost o trestie
Cu-ndurerată pleoapă
În aer jumătate
Și jumătate-n apă.
Sunt fericit
C-aud cum sună-n față,
Prea tainic și integru,
Un cântec drag,
Atât de cunoscut,
Și că mă latră-n urmă

Cu cerul gurii negru
Prăpastia
Pe care zburător
O am trecut;
Că nu aurul eu număr,
Ci stelele din cer
Și-n lacrima de lut —
Străbunii.
Erou nu sunt,
Măriri nu cer,
Sunt fericit
Că n-am cântat păunii.

STEAUA DE VINERI

Ala-bala, prin aluni,
Unde ești, copile-luni?!

Și tu, copilandre-marți,
Cu mari ochii tăi mirați?!

Și tu, miercure, ah, floare —
Adolescență visătoare?!

Și tu, joie mohorâtă —
Tinerețea mea pierdută?!

Nu pleca, vinere, încă,
Stea matură și adâncă!

C-o să vină sâmbăta
Cu rece suflarea sa

Și-o să-mi lase geana stinsă
Și-n duminici gura ninsă.

CASA

Oamenii la noi
Primăvara
Scot din malul Prutului
Lut pentru casă:
Îi scot pe străbunii noștri
Prefăcuți în lut.
Pe urmă,
Frământă, dureros, lutul
Până când
Le sângeră picioarele.
Apoi
Femeile pictează pe horn
Cocoși și flori stilizate,
Bărbații sparg podul
Să treacă lumina electrică,
Bătrânii se încălzesc
Cu spatele la sobă,
Copiii zgârie obrazul pereților
Și fac pipi pe fața casei.
Iar lutul
Scade tot mai mult,
Și gropile acele, pe sub pământ,
Înaintează tot mai mult
Către sat.
Și vine o primăvară
Când lumea se aude săpând

Chiar sub casa ta.
Atunci copiii tăi
Scot din casa cea mare covorul
Și se mută la margine de sat
Unde-și fac o
Casă nouă.

MAMA ÎN CÂMP

Peste dealul de-aramă
Curge soare-asfințit.
„Odihnește-te, mamă, —
Pot rosti, în sfârșit.

Mai trăiește la mine,
Sfântul grai să-l ascult.
Albei tale lumine
Închina-mă-voi mult.“

Ea se șterge cu mâna
De sudoare și mit,
Coperind cu țărână
Chipul ei ostenit.

* * *

Se încălzește cerul, mamă,
De la mâinile tale,
Se iluminează-n adânc,
Își liniștește

Nemărginirea.
Iată o stea
S-a desprins de vecie
Topindu-și făptura-n neant.
Dar nu de stele
Se pustiește cerul,
Ci de mâinile tale
Căzând spre pământ.
Nimic, ah, mai îndepărtat
Ca cerul,
Ca adâncul de sus,
Fără de mâinile tale,
Mamă!

* * *

Chipul tău, mamă,
Ca o mie
De privighetori rănite,
Ochii tăi
În care s-au întâmplat
Toate
Câte se pot întâmpla
Pe lume!
Lacrima ta:
Diamant ce taie-n două
Oglinda zilei.
Nedespărțită de cer
Ca apa de uscat,
Locuiești o casă
Cu două ferestre:

Una ce dă spre viață,
Alta cu fața spre moarte,
La fel de limpezi amândouă.
O, mamă,
Spre mine mâinile-ți întinde:
Spre cel
Care cu dor te-așteaptă,
Și ție apropiindu-mă,
Apropie-mă liniștii ce ești.
Acum și-ntotdeauna.

POEȚII

Lui Anatol Codru

Poeții sunt copiii naturii.
Nimic mai trist, mai dureros
Decât poetul
Rămas orfan de mamă.
În locul versului ce n-a
Venit, iubita vine
Decât cântecul și mai frumoasă.
În locul fratelui ce te-a
Trădat, alt frate vine.
Dar cine,
Cine-n locul ei
Să vină ar putea —
În locul mamei?!
În lipsă de cuvânt,
Cum spune cântărețul,
Poetul își lasă capul
Pe umăr.

CUPRINS

E-atâta liniște-n casa mumei,
Că se-aude în jur murmurând
Plânsetul humei.

LITANII PENTRU ORGĂ

„Nu suntem săraci de-avere,
Da' săraci de mângâiere."
Folclor

Stau cu trombonul unii
În jurul gâtului încolăcit:
Juvăț de aur.
Stau alții ca nebunii
Cu pânza unui verb
Tot zădărând un taur.
Stau unii pe aur,
Pe jăratecul lui.
Pe riscul cel mare
Stau alții,
Pe gheața lui de cristal.
Și-având doar cu moartea
Relații,
Stă maică-mea într-un spital.

* * *

Cum nu sunt doi pomi
Întocmai la fel,
Și nici două popoare;
Cum nu se aseamănă perfect

Cicoare cu cicoare —
Astfel, maică, și tu
Ești unică-n lume,
În sufletul meu,
În cântul
Ce-mi bate sub tâmple.

Nimeni nu
Poate golul să-l umple,
Golul ce-l lași —
Nici cântecul meu,
Nici popularul meu nume,
Nici țara chiar, care
La fel mi-e de scumpă și ea.
Rămâi.
Mai rămâi.
Nu pleca.

* * *

Puternic nu sunt.
Nu pot fi de față
Cu sângele meu
Când este rănit.

Nu îndrăznesc
Să calc în picioare
Vipera ce m-a încolțit.
Nu pot până la capăt
Cântecul duce.
Scriind,
Parcă-aș ara cu o cruce.

Dorm iepurește și-mi pare
Că nu mai vin zorii.
Îngheț fără
Lâna albă-a ninsorii.

Tulbure, Doamne,
Mi-ar rătăci sufletul,
Tulbure și-mprăștiat,
Cocoșul de aur al cerului
De l-aș găsi dimineața tăiat.

Puternic nu sunt
Nu pot o casă dura,
O cruce nu pot ciopli.
Cocorii se duc
Și nu-i pot opri.
Stelele cad
Și nu le pot la loc țintui.

Vremea ca viscolul te-acoperă —
Cum să te apăr, mamă: fluture fericit,
Soare
În aceeași clipă
Răsărit și-asfințit?!

* * *

Trudite cât țara întreagă,
Mânuțele tale de ceară
În noaptea cea neagră,
În noaptea cea neagră
Odihnescu-se prima oară.
Prima oară

Sărut mâinile tale
Din care ierbi vor răsare.
Mi-i plină ființa de jale
Ca trupul mării de sare.

* * *

Tristă dimineață
De duminică mare.
Îmi izvorăște pe față
Steaua cea de sare.

Privesc cu durere la
Verzile săbioare
De porumb din grădina ta,
Mamă, care
Nu te mai pot apăra.

Întregul nu mai e întreg.
Strig:
Sunt cel mai fără de noroc!
Deși înțeleg, înțeleg
Că toți suntem un lemn
De foc.

* * *

A căzut cerul din ochii tăi
Și s-a fărâmițat.
A căzut de pe fața ta soarele
Și-a înghețat.

Încremenit e vântul cel răcoros
Fără harnicele tale mâini.
Căutându-te pe tine,
S-au tăinuit izvoarele-n țărâni.
Ca un pom doborât
Însuși graiul
Parcă se aude căzând.
Doamne, atât de singur,
Atât de singur
N-am fost nicicând!

* * *

Nu-mi ajung ochi să te plâng,
Nici cuvinte nu-mi ajung.
Drumul meu sub cer e scurt,
Drumul tău în pământ e lung.

Mă doare căsuța,
Grădina ta verde,
Toate
Câte-au rămas fără tine
Mă dor.
Nu-mi mai e dor de nimeni, mamă,
Numai de tine mi-i dor.

* * *

Nu am, moarte, cu tine nimic,
Eu nici măcar nu te urăsc
Cum te blestemă unii, vreau să zic,
La fel cum lumina părăsc.

Dar ce-ai face tu și cum ai trăi
De-ai avea mamă și-ar muri,
Ce-ai face tu și cum ar fi
De-ai avea copii și-ar muri?!

Nu am, moarte, cu tine nimic,
Eu nici măcar nu te urăsc.
Vei fi mare tu, eu voi fi mic,
Dar numai din propria-mi viață trăiesc.

Nu frică, nu teamă —
Milă de tine mi-i,
Că n-ai avut niciodată mamă,
Că n-ai avut niciodată copii.

* * *

Te-ai scufundat
În veșnicie,
În apele ei,
Ca-n aerul de sus
Mirozna florilor de tei,
Ca iarba toamnei
În pământ,
Ca taina tremurândă-n
Tăcerea unui cânt;
Ca ochiul păsării
În somn,
Tu care parcă spui:
Lăsați-mă puțin
Să dorm.
Ca cel'lalt gând al meu

Te-aștept să te întorci
Cu bucuroase vești,
De varul vechi să răzui
Această zi,
Cu zâmbetul tău cald
S-o zugrăvești.
Te-aștept să te întorci.

* * *

În noaptea cea rece,
În ziua mai caldă
Nimic nu detest.
Există lumea cealaltă
Cât timp
Există pământul acest.

Suflet scăzut,
Idee înaltă.
Dar
Încă-i frumos în cânt.
Există lumea cealaltă
Cât timp
Există acest pământ.

Doine se-aud. Tresaltă
Întinderi cerești.
Există lumea cealaltă
Cât timp, mamă,
În noi viețuiești.

* * *

Lipsești dintre lumine,
Dar nu lipsești din mine.
Lipsești de la fereastră,
Dar nu din limba noastră.

Lipsești din blânda seară,
Dar nu lipsești din țară.

Plecată ești în moarte
Ci-aproape, nu departe.

INSCRIPȚIE PE CARTEA COPILĂRIEI

Lui Mircea Sântimbreanu

Sunt vechi
Ca taina și ca marea.
Ca raza cea de sus
A bolții.
În mine
N-a murit mirarea
Chiar dacă
Mă răniră colții.

Sunt vechi,
Cu lacrima de-o seamă,
Cea de la care-mi
Iau ființă.
Iubirii îi dau chip

De mamă
Și urii
Chip de suferință.

ACEASTĂ LUNĂ LINĂ

Această Lună lină
De nu va răsări —
În locu-i răsări-va
Lin chipul maică-mi.

Acest, o, glas al mierlei
Pe ram de va muți,
În locul lui suna-va
Sfânt glasul maică-mi.

Această punte, Doamne,
De se va prăbuși,
Întinde-s-or în locu-i
Mâini două-a maică-mi.

TU EȘTI UN GENIU

Tu n-ai asemănare
În cele pământești.
Născând, tu ești un geniu,
Un geniu, mamă, ești.
Tu ești zămislitoarea,
Ești pomul numai vers,
Iar noi — de aur mere
Vărsate-n Univers.

Noi mere, iar tu paznic
Veghind din moși-strămoși
Să nu dea peste ele
Mistreții lăcomoși.

Învingătoare-n toate
Războaiele ce-au fost,
Tu ești eroul lumii
Și-al izbândirii rost.
Erou rămas tot mamă,
Tot legănând copii,
Cu teamă de războaie,
Cu frică de tării:
Că n-or trimite ploaie
Pe grâul omului
Sau or trimite brumă
Pe floarea pomului.

Erou ce ca un slujnic
Se poraie din zori
În casă și pe-afară
Cu fruntea în sudori,
Ce dă întâi la păsări
Și-apoi mănâncă el
Și dă întâi la floare
Să bea din cofăiel.
Tu ești un geniu, mamă,
Târziu recunoscut:
Abia atunci când iarbă
Răsai din tristul lut.

LEAC DIVIN

Pentru Ioan Alexandru

Iubire! Tu, cea ocrotită
De dulcele luminii mirt,
Ca miezul unei sfinte azimi
De coaja ei doar ocrotit.

Înconjurată de lumină,
Tu însăți din lumină vii.
Pre tine doar te am pe lume
Și nu voi alte veșnicii.

Iubire! Ram de rouă sfântă,
Cânt unic, o, ce mă adaști!
Asupra-ngândurării mele
Tu nu plângi lacrima — o naști.

UN SECOL GRĂBIT

Prieteni, mirați-vă-n grabă
Cât încă zăpada e albă.
Mircea Dinescu

Plouă
Și umbrela mea
E în alt troleibuz.
Unul își uită umbrela,
Altul mănușile. Celălalt —
Ușa deschisă. Celălalt —
Crivățul deschis.
Unuia, de la etajul de sus,

Îi curge uncropul pe cap.
Altuia — necurățenia.
În magazinul de mărfuri
O domnișoară își uită norocul
Învelit în hârtie de staniol.
Un chirurg uită foarfecul
În abdomenul meu.
Niște constructori
Uită neterminat drumul.
Un vânzător
Uită să ne întoarcă restul.
Ecoul uită cum să răspundă,
Spune: hau-hau! în loc de: hei-hei!
O minciună uită de unde vine
Și zice că vine din rai.
Ghicitoarea uită răspunsul,
Nebunul — ce-a întrebat.
Unul își uită bucățica în gură,
Altul — gura în bucățică.
Cineva are carte
Și uită că are și parte.
Un poet uită-a se naște,
Un călău uită să piară.
Plouă
Și umbrela mea
E în alt troleibuz.
O inimă tânără uită să bată.
Un bocanc
Uită să-și mute pintenii
Din palma frunzei căzute.

Unul se culcă
Cu pieptul pustiu,
Uitându-și cerul afară.
Altul apucă de paloș cu mâna,
De-al lui ascuțiș,
Uitând că-i gol.
Unul uită începutul cântecului,
Altul — niște cuvinte. Altul
Mama își uită.
Plouă
Și umbrela mea
E în alt troleibuz.
Unul își uită ochii pe altul.
Altul — urechea lipită de ușă.
Unul uită unde se duce. Altul —
De unde vine.
Gura uită de inimă.
Ideea — de cel care o a născut.
Unul uită pe inima Hiroșimei
O bombă atomică.
Altul uită să iasă din peșteră.
Se uită o făgăduință,
Un jurământ.
Niște flori
Uită să mai răsară,
Niște izvoare uită să curgă.
Încotro, globule,
Atât de grăbit,
Încotro atât de distrat?!

* * *

Acest țintaș
E grozav —
El îmi retează lacrima
Fără ca glontele
Să-mi atingă ochiul.

Acest țintaș
E nemaipomenit —
El poate dintr-o ochire
Să-mi zboare mărul
Din creștet
Fără ca glontele
Să-mi zgârie țeasta.

Acest țintaș harnic
Ochește acum
În sufletul meu
Cel fluturând ca o frunză
Pe buzele mele.

METAFORA

Lui Mircea Radu Iacoban

Beau miedul Soarelui
Din cupa de aur.
„Bună dimineața, miere de râu
Cu prundul de grâu!“

Întors în anii copii, călăresc
Calul mărului către cocori

Până când trupul său
Se umple de-o albă și sfântă
Sudoare: de flori.
Mă uit
Cum fire de-argint, lichide,
Leagă cerul de pământ.

Admir mireasa
Teiului înflorit:
Albina.
La fel și rotunda planetă
A florii-soarelui
Cu cea mai deasă și calmă,
Cu cea mai cucernică și unită
Populație.

Văd iarba de vânt speriată
Și surâd unei dulci amintiri.
O fac să necheze
Pe cea care mi-e dragă
Și nu e în tot nesfârșitul
Cântec mai drag
Ca țipătul ei.

Sălbătăciuni mici și dragi,
Îmi arunc în apă copiii,
În adânca, strălimpedea
Apă a graiului —
Să văd cum înoată.

În drum spre oraș
Venind de la ai mei cei ai țăranii,

Îmi las capul
Pe caldul obraz al pâinii
Coaptă de sora
Și simt cum somnul mă fură.

Îmi las pe genunchi
Ostenitele brațe spre seară.
Ca două ramuri tăioase de brad
Care-au arat
Omătul sălbatic pe munți,
Vijelia.
Bucurii simple,
Dar care dorul de viață-mi aprind.

Și nu există moarte!
Pur și simplu cad frunzele
Spre a ne vedea mai bine
Când suntem departe.

ALBINA

„Fericiți cei care pot zbura,
Pe care aerul îi iubește și-i ține“
Marin Sorescu

Lui Iurie Sadovnic

Mă-ntorc, o, soro, iar la tine
Cu vorbe cât mai pământești,
Căci unde nu ești tu nu-i bine,
Nici unde necântată ești.

Cuvine-se-n cuvânt de aur
Să te îmbrac și nu-l găsesc.
Nici nu știu cum să-ncep mai bine
Pe nimeni eu să nu jignesc.

Un bob de sare argintie
Ești poate pentru necuprins.
Ci pentru noi, pe-a zilei pâine,
Ești mierea fără preț, ești vis.

Mai trudnic steag și mai cu pace
Nu am văzut și nici mai sfânt
Ca steagul roiului tău mare
În pomul țării fluturând.

Nu lași lumina dimineții
Să lucre singură în tei.
Dar nici cutez începe cântul
Naintea cântecului ei.

Trudești cât șapte bucuroasă
Și-ți place zborul fără șa
Și nimeni, nimeni nu-i în stare
Aripa-ți a o-ncătușa.

De tine-n suflet și în cuget
Legat la bine și la rău,
Aș vrea pe drumul cel din urmă
Să mă petreacă roiul tău.

Ce-aș mai putea să spun de tine?
Mi-ești cea mai dragă pre pământ,

Că nu te cațări sus la floare,
Ci zbori, de ea chemată blând.

Din viețuirea ta curată
Atâtea sunt a le-nvăța.
Nu rătăcește drum și cinste
Acel ce merge-n urma ta.

Ca Ștefan, neștiind săgeata
A o trimite lung în zbor,
Eu unde te oprești tu, soro,
Acolo stau să-nalț sobor.

MAI SUNT

Lui Laurențiu Fulga

Mai sunt în seara cea de aur...
Și-ascult pe malul de nisip
Cum lin, ca stelele pe munte,
Îți curge liniștea pe chip;
Cum iese raza din găoace
Spărgând al stelei limpezi ou,
Și cum se-acoperă mut apa
De roua unui cântec nou;
Cum cineva în aer, tainic,
La buze duce marea blând,
Cântând din ea ca dintr-o frunză
De dor tăriile umplând.

POEM

Există o pasăre singură,
există o pasăre
care cântă sus până când
mamă devine și piere.

Există niște pui singuratici,
există, o, niște pui
care țipă sus până când
mama le-nvie.

Există un cuib somnambul,
există un cuib
care umblă noaptea
pe marginea crengii și-a frunzei.

Există o iarbă ce-ajunge la cuib,
există o limpede iarbă,
cu ea copiii și pasărea-mamă
se spală pe ochi dimineața.

Moto:

Durerile noastre sunt multe,
Dar cea mai mare este să vezi.

Lucian Blaga

SÂNGELE CRUCII

versuri sociale

SCRISOARE DIN BASARABIA

Cu vorba-mi strâmbă și pripită
Eu știu că te-am rănit spunând
Că mi-ai luat și grai și pită
Și-ai năvălit pe-al meu pământ.

În vremea putredă și goală
Pe mine, frate, cum să-ți spun,
Pe mine m-au mințit la școală
Că-mi ești dușman, nu frate bun.

Din Basarabia vă scriu,
Dulci frați de dincolo de Prut.
Vă scriu cum pot și prea târziu,
Mi-e dor de voi și vă sărut.

Credeam că un noroc e plaga,
Un bine graiul cel sluțit.
Citesc azi pe Arghezi, Blaga —
Ce tare, Doamne,-am fost mințit!

Cu pocăință nesfârșită
Mă rog iubitului Isus
Să-mi ierte vorba rătăcită
Ce despre tine, frate,-am spus.

Din Basarabia vă scriu,
Dulci frați de dincolo de Prut.

Vă scriu cum pot și prea târziu,
Mi-e dor de voi și vă sărut.

Aflând că frate-mi ești, odată
Scăpai o lacrimă-n priviri
Ce-a fost pe loc și arestată
Și dusă-n ocnă la Sibiri.

Acolo-n friguroasa zare,
Din drobul mut al lacrimei
Ocnașii scot și astăzi sare
Și nu mai dau de fundul ei.

Din Basarabia vă scriu,
Dulci frați de dincolo de Prut.
Vă scriu cum pot și prea târziu,
Mi-e dor de voi și vă sărut.

13 STROFE DESPRE MANKURȚI*

Ei ne hăcuiră graiul
Și doina, și harta!
Ei, care astăzi vânează
„Literatura și Arta!"

Ei datina o spurcară
Barbar și sinistru!
Ei, care astăzi adulmecă
Revista „Nistru"!

* Mankurt — vânzător de neam și țară prin pierderea memoriei.

Ei gâtuiră prădalnici
Biserici frumoase!
Ei ne răstigniră pe crucea
Lui ’46!

Ei ne-au mânat spre Siberii
Cu pistolul din urmă!
Ei ne-au scos din ogradă
Văcuța și turmă!

Ei au dus omul la ocnă
Pentru trei ciocălăie!
Ei ne remodelează ființa
Pe diferite ilăie!

Ei pe dealuri lăsară
Să năvălească tutunul
Ca frițul cel fără de milă
Cu tancul și tunul!

Ei marchează locul
Unde-n țărâna mănoasă
Se va crăci uzina
Ca la dânsa acasă!

Ei otrăvesc pământul
Și izvorul, ah, bietul.
Ei sunt gata să tragă
În cei care-și cer alfabetul!

Ei lingușesc străinul
Cu struguri și glume!
Ei spun: „zdrasti“
Propriei mume!

Ei spun că Ștefan cel Mare
Armonia urbană o strică.
Ei ne-au mințit la școală
Că nu avurăm nimică!

Ei se urcară pe ghebul
Numelor noastre strâmbate
Să ne anunțe că-n poartă
Viitorul cel mare bate!

Ei printre mormintele noastre
Cu medalia-n dinți, cu folosul,
Aleargă în cuști fericiți
Ca javra cu osul!

Ei prin lacrimă graniți
Trag și-n două o taie!
Ei, înnodații nerușinării!
Huideo, potaie!

CÂNTARE SCRISULUI NOSTRU

Lui Ion Druță

Sunt un om al nemâniei,
Lumii astea nestrăin.
Vin din munții latiniei,
Deci, și scrisul mi-i latin!

Zis-a cerul: „Fiecare
Cu-al său port, cu legea sa!“

Scrisul ei și râma-l are,
Eu de ce nu l-aș avea?!

Ah, din sângele ființei
Ni l-ați smuls și pângărit
Și pe lemnul suferinței
Ca pe Crist l-ați răstignit!

Ochii lui cei ai uimirii,
Când i-ați scos și nimicit,
Ați scos ochii nemuririi
Ce pre noi ne-au îndrăgit.

Ne-ați vroit schimba chiar țeasta,
Sufletul, străvechiul grai,
Învățându-ne că asta
E un bine, e un rai.

Dar din... mare „paradisul“
Iată ce-nvățarăm noi:
Cine-ntâi îți fură scrisul,
Celelalte-ți ia apoi!

Vremuri alte vin să nască
Omul unui nou destin.
Cum mințintu-m-ai, strâmb dascăl,
Scrisul meu că mi-i străin.

Și din gură și din carte
Cum mințitu-m-ai mereu,
Cum urâtu-m-ai de moarte
Când aflai că-i scrisul meu!

Știu: ești gata să mă rumegi
În slugarnicii tăi clești
Când mă uit cu ochii umezi
Către crinii latinești.

Știu că pașii tăi mă latră
Când, durut, la el revin.
Ci va arde — da! — în vatră
Focul scrisului latin!

Foc de care mult mi-i sete,
Care,-ndurerat și sfânt,
Grâul altor alfabete
N-a aprins și ars nicicând.

Deci, lăsați-ne în firea
Moștenită din străbuni
Și-ți primi în loc iubirea,
Pacea unor oameni buni.

Nu-i o vină, Doamne iartă,
Floarea lui că o văzum,
Că ne-am fost iubit odată
Și ne mai iubim și-acum.

Sunt un om al nemâniei,
Lumii astea nestrăin.
Vin din munții latiniei,
Deci, și scrisul mi-i latin!

INSCRIPȚIE PE STÂLPUL PORȚII

De codru și izvor legați
Și frați planetei noastre-ntregi,
Suntem cu rana aliați.
Dar voi? Cu cine?! Cu ce legi?!
Cu ura pentru-al nostru grai,
Cu ura pentru-al nostru plai
Ce v-a primit frumos — pe câți! —
Iar voi așa ne mulțumiți...

În raza candelei mereu
Sub care sufăr și creez
Noi ne unim cu Dumnezeu.
Dar voi?! Cu cine?! Cu ce crez?!
Cu ura pentru tot ce-i sfânt,
Cu ura pentru-acest pământ
Ce v-a primit frumos — pe câți! —
Iar voi așa ne mulțumiți...

Ai noștri sunt acești stejari —
Așa străbunii mari ne spun.
Suntem cu dânșii solidari.
Cu cine voi?! Cu ce străbun?!
Cu ura pentr-al nostru prag.
Cu ura pentr-acest meleag
Ce v-a primit frumos — pe câți! —
Iar voi așa ne mulțumiți:

Tot cu „baran“ și cu „țigan“
De parcă-ați fi de-ntâiul sort,

Iar ceilalți — pleavă sau ciurlan,
Pătând al vostru falnic port.
Voi care spuneți supărați,
Că ne hrăniți și ne-mbrăcați,
C-ați dus pe umeri un război,
De parcă nu l-am dus și noi;

Că-n mod neîndoielnic, cert,
(Așa ne spuneți deseori)
Am fost în toate un deșert,
Iar voi l-ați semănat cu flori...
De parcă n-am avea din moși
Un Cânt, un Toma Alimoș,
Un Ștefan sau un Cantemir,
Iar sus — Luceafărul martir.

Vă credeți prea detot grozavi
Și vă uitați chiorâș la Prut
Ce în ai noștri ochi jilavi
Cu toată apa a-ncăput;
Pe-a cărui valuri ce ne dor
Se scutură de-atâta dor
Toți teii lui Mihai cel drag
Și-ntregul doinelor șirag.

Da, suntem mioritic neam,
Venim din Marele Poem,
Noi nu râvnim alt Râu și Ram
Și altă vină nu avem
Decât aceea, domnii mei,
De-a vă primi cu vin și miei,

Cu „Să trăiască!“ „Să trăiți!“,
Iar voi așa ne mulțumiți:

Cu țâfnă, cu-njosiri, cu zoi
Și cu venin ce șerpi îl scuip,
Și asta chiar în prag la noi,
În propriul, tristul nostru cuib.
Răbdăm. Dar totul, negreșit,
Pe lume are un sfârșit,
Un capăt toate au sub cer:
Răbdare, umilinți, tăceri...

Da, totul are un sfârșit!
Suntem. Venim. Am răsărit!

GLONTELE INTERNAȚIONALIST

Unora care au cerut să fiu împușcat

Am spus că am avut și noi cultură,
Cultură veche, nu de festival.
Ce rău făcutu-ți-am, lepădătură,
De-ți tot ascuți cuțitul criminal?!

Am spus că tot ce-i sfânt o să rămână,
Că Cineva veghează-al meu destin,
Că Eminescu-a scris doar în română,
În alfabetul nostru cel latin.

Am spus că Eminescu ne e scutul
Cel de lumină lină și oțel,

Că este rău să ne uităm trecutul,
Că și mai rău e să ochești în el;

Că-i fapt de josnicie și ocară
Să duci un trai de cârtiță râmând,
Să nu știi ce se-ntâmplă pe afară
În vântul și-n lumina sângerând;

Că nu e bine tot ce se întâmplă
Cu limba, cu istoria, cu noi.
De ce vrei să-mi înfigi un glonte-n tâmplă,
Turcitule, prăsit de vremuri noi?!

Nu inventez, cum spui, probleme
Și nici dureri. Într-adevăr e rău.
Ci tu ai inventat un fel de steme
Cu spicul aplecat spre sacul tău.

Ascultă-mă! Întregul piept mi-e plin cu
Jăratecul durerii supărat.
Te șfichiuiesc cu varga: „na turbincu!"
Nu cer să fii de cracă spânzurat.

De-atâtea ori văzui a morții coasă,
Jivine din hățișuri m-au păscut,
Dar fiară nu-ntâlnii mai fioroasă —
Ce fel de mumă oare te-a născut?!

Și cum de nu te potopește Nistrul
Cel care astăzi, din pricina ta,
Mi se arată-n inimă sinistru
Și-ajuns-am a-l urî și blestema.

Să lupt cu tine ori să-ți iert păcatul,
Căci iată-avem înnemuiți părinți?!
Dar m-ai lovit în creștet cu placatul
Vroind să-mi vâri istorii noi în minți.

Închei poemul și îmi iert piticul,
Căci mi-au șoptit trei îngeri necorupți:
„Pe-aista l-a fătat sub cer nimicul
Și n-are nici un rost cu el să lupți“.

„Nu-i chiar așa“, aud cum îmi șoptește
Un frate drag, un cântăreț șoiman:
„Pe-aista nu-l ierta, ci ia-l în clește
Și dă-l prin răzătoare ca pe hrean!“

Ci eu mă uit la fiii mei, la casă
Și caut un răspuns în ochii lor.
Și-atâta suferință mă apasă
Și nu de glonte, ci de jale mor.

Noi nu ucidem! Noi prin suferință
Eroi, martiri, profeți și sfinți sântem.
Din ea: din suferință-și ia ființă
Vecia-n care credem și cântăm.

SUNT

Sunt pomul cel cu mere roșii,
În vârf se leagănă luceferi.

De trunchi se scarpină leproșii
Hulind pe oamenii cei teferi.

Sunt floarea cea în chip de liră,
Născută într-o vreme crudă.
Căznitul suflet o admiră,
Bețivul peste ea se udă.

Sunt cartea cea cu pagini sfinte.
Pe față preoți o sărută,
Pe spate scârnave cuvinte
Înșiră golănimea brută.

Sunt o albină truditoare
„Fardată“ cu polenul Lunii.
Mă ponegresc mereu laidacii
Rujați cu roșul Uniunii.

Sunt, poate, însuși viitorul
Poporului cu chip de salce
Pe care-l mai învață chiorul
Pe unde și-n ce fel să calce.

Sunt cel ce vrea să cânte-n Piață
A libertății dulci prescură,
În gură c-un baston de gumă,
Cu un căluș cazon în gură.

Sunt pata cea de sânge, zisă
Republica Moldovenească

Ce-n loc să frigă ucigașul,
Încearcă veșnic să-i zâmbească.

Sunt dorul care zboară peste
Zăgaz și apă înspumată —
Un fel de tristă libertate
Cu lacrimi mari încoronată.

Sunt Prutul singur și istoric,
Ghimpată sârmă îl rănește.
Îl suge de-o vecie marea,
El de-o vecie izvorăște.

Sunt doina, taina ei, pe care
Nu poți s-o-năbuși, nici s-o sperii
Chiar dacă-ar fi acoperită
Cu-o mie una de Siberii.

POEM

Lui Ion Caraion

S-a măcelărit pădurea,
Dar mistreții au rămas.

Abia după uciderea ei
S-a constatat
Ce mulți mistreți s-au plodit.

Ar și semăn printre mistreți.

Păzește-te,
Te vor trage în țeapă,
Mi-a spus Îngerul meu păzitor.
Iar țeapa va fi părul lor
Cel crescut metalic și uriaș.

Dar cum să mă apăr,
Când însuși trupul lui Crist
Mai sângeră încă bătut
În cuiele vrajbei?!

Ar și semăn.
De fapt,
E o trudă zadarnică,
Pentru că ar și semăn
În toiul unei roșii vifornițe,
Pentru că semăn pe întuneric —
Și-n viziunea mistreților semințele
Nu sunt zeii mărunți și roșcați,
Ci niște ghinde roșcate.

Lumini, lumini, lumini.
Dar nu se vede mai bine.
Îmi vine să strig la fel ca poetul:
Stingeți luminile
Să se vadă Lumina!

Ar și semăn.
„Până să vină Lumina, trece viața".

ASCULTĂ

Bre muscale, am ostenit
Să te-ascult necontenit,
Să te-ascult neîncetat
Că m-ai fost eliberat;
Că m-ai ajutat isteț
Să trăiesc un timp măreț,
Că mă-mbraci, că m-ai născut,
Iar eu mă uit peste Prut.
Dar ce fel de ajutor
Când mai sunt măturător
Al străzii pe care stai
Plină zilnic de-ntâi Mai?!
Și ce fel de falnic timp
Când muncesc ca robu-n câmp,
Când ficatul mi-i distrus
De otrăvuri ce-ai adus,
Când ne mor copiii-n leagăn,
Iar tu cânți pe sub mesteacăn
Și te bați cu pumnu-n piept
C-ai luptat și ai un drept...
Nu zic nu: ai ars în foc,
Dar eu ce: jucam sau joc?!
Nu zic nu: te-ai și bătut,
Dar noi ceilalți ce-am făcut:
Bielarusul și armeanul,
Românul și-americanul,
Letonul și polonezul
Și tadjicul și englezul...
Bre muscale, ia fii bun,
Ascultă și eu ce-ți spun:

CUPRINS

Fără ceilalţi, negreşit,
Azi nemţeşte-ai fi grăit
Şi cerşeai chiriliţa,
Limba, cântul, şcoala ta,
Hramul tău şi propriul pom...
Bre muscale, fii, bre, om!

CÂNTEC POPULAR

Când pe lume-am apărut
La o margine de Prut,
Lângă râul pătimit,
O străină m-a răpit
Şi astfel mă legăna:
„Nani, nani, nani-na,
Peste Prut trăiesc jandarmi,
Să creşti mare, să îi sfarmi!
Peste Prut trăiesc potăi,
Iar nu fraţiorii tăi!
De-or striga: „române drag“,
Pune mâna pe ciomag,
De-ai să-i vezi cântând de dor,
Pune mâna pe topor!
De ţi-or spune că ţi-s fraţi
Să nu-i laşi nespintecaţi!“
Copil prost, copil furat,
Frate, rău te-am supărat!
Dar eu nici o vină n-am,
Fost-am despărţit de neam
Şi chiar Domnul Cel de Sus

A tăcut și nu mi-a spus
Care e măicuța mea
Și nici maica spusu-mi-a.

TĂMÂIE ȘI LICHENI

*Unor apărători ai stâlcitei limbi române
numită „limba moldovenească“*

A murit tămâia,
Duhoarea stă să crească.
Ne-a umplut ca râia
„Limba moldov'nească“.

Mi-a pierit și somnul,
Pacea creștinească.
Mârâie spre Domnul
Limba moldov'nească.

O biată bătrână
N-are nici de pască.
Stă cu halca-n mână
Limba moldov'nească.

Își crește frumosul
Limba românească.
Îi arată dosul
Limba moldov'nească.

Gângavă, tot linge
Cizma muscălească.

Spre Evropi se-mpinge
Limba moldov'nească.

Palidă mi-e fața
Sub un cer ce cască.
Îmi mănâncă viața
Limba moldov'nească.

Voi muri, se pare,
Pentru-a mea lumină...
„Mă va plânge oare
Limba cea română?!"

RIDICĂ-TE!

„Basarabie,
Trecută prin foc și sabie."
Dumitru Matcovschi

Închinare Marii Adunări Naționale

Pământule, tu cel de glorii,
Te caut prin străvechi istorii,
Că-n vremea noastră, de acuma,
Ce-a mai rămas din tine? Huma!
Doar huma cu de aur fire,
Ce, de atâta siluire,
Degrabă nici pe ea, o, Doamne,
N-o vom cunoaște-n veri și toamne.
Ridică-te din suferință
Și din cazonă umilință!

Ridică-te, Basarabie,
Trecută prin foc și sabie,
Bătută, ca vita, pe spate,
Cu biciul legii strâmbate,
Cu lanțul poruncitoarelor strigăte!
Ridică-te! Ridică-te! Ridică-te!

Tu, preschimbată într-o mină
De sfeclă și de nicotină
În care sunt înmormântate
Vieți de soră și de frate;
Tu, preschimbată într-o fermă
În care-o mână dură, fermă
Se vâră pân' la cot și-nhață
Tot ce-am muncit de dimineață.
Ridică-te din suferință
Și din cazonă umilință!

Ridică-te, Basarabie,
Trecută prin foc și sabie,
Bătută, ca vita, pe spate
Cu biciul legii strâmbate,
Cu lanțul poruncitoarelor strigăte!
Ridică-te! Ridică-te! Ridică-te!

Tu, preschimbată într-o gară
În care cine vrea coboară,
Prin care cine vrea se plimbă
Scuipând în datini și în limbă,
Schimbată crud de minți demente
În cruce de experimente:
Îți bat piroane-n mâini, picioare,

Te stingi și parcă nu te doare,
Ridică-te din suferință
Și din cazonă umilință!

Ridică-te, Basarabie,
Trecută prin foc și sabie,
Bătută, ca vita, pe spate
Cu biciul legii strâmbate,
Cu lanțul poruncitoarelor strigăte!
Ridică-te! Ridică-te! Ridică-te!

Moto:

Tot ce-i dur și tot ce-i amar în viața mea
se va topi în farmecul muzicii.

Rabindranath Tagore

RĂZBUNAREA FRUMUSEȚII

cântece

IARTĂ-MĂ

Iartă-mă, ți-e părul înălbit, cărunt,
Iartă-mă, pe lângă tine eu nu sunt.
Iartă-mă, cu ochii stai mereu la drum,
Iartă-mă, de-atâta timp nu ne văzum.

Rozele
Nu ție, mamă, ți le-am dus,
Pozele
Nu pe-ale tale-n rămi le-am pus,
Cântece
Nu pentru tine eu am scris,
Iartă-mă,
Pe alta o văzui în vis.

Iartă-mă, se duc țipând cocoarele,
Iartă-mă, asfinte rece soarele,
Iartă-mă, e timpul nu știu cum grăbit,
Iartă-mă, nu îndeajuns eu te-am iubit.

Rozele
Nu ție, mamă, ți le-am dus,
Pozele
Nu pe-ale tale-n rămi le-am pus,
Cântece
Nu pentru tine eu am scris,
Iartă-mă,
Pe alta o văzui în vis.

MĂ ROG

Mă rog de tine, ploaie,
Când zbor către planete,
Stropește gura mamei
Și-o apără de sete.

Mă rog de tine, codru —
(Căci anii tăi tot fi-vor)
Cuprinde-i cald ființa
Și-o apără de vifor.

Mă rog de tine, iarbă,
Mângâie-i talpa goală
Și sarea grea din oase
Și-o apără de boală.

Mă rog de tine, munte, —
Cât zboru-o să mă poarte —
Sărută ochii mamei
Și-i apără de moarte.

CÂNTECUL MAMEI

Nu-mi lua cercei și salbe,
Că de-amu am plete albe.

Nu-mi lua năfrămi străine,
Că de-amu eu nu văd bine.

Rochie nu-mi lua de lână,
Că de-amu eu sunt bătrână.

Încălțări nu-mi mai alege,
Că de-amu eu nu pot merge.

Ia-i mai bine norei, lasă,
Că ea-i tânără, frumoasă,

Iar eu, fiule,-s bătrână,
Cine m-o vedea-n țărână?!

MAMA ȘI FECIORUL

— Maică, nu mai osteni,
Că avem cu ce trăi,
Am și casă și bănuți,
Eu, nu tu să mă ajuți.
Maică, nu mai sunt copil,
Nu vezi că-s și eu bătrân?!

— Pentru lume-i fi bătrân,
Pentru mine tot copil,
Pentru lume om de stat,
Pentru mine-al meu băiat;
Pentru lume fericit,
Pentru mine necăjit.

— Până-n seară de cu zori
Tot o fugă, tot un zor,
Că te știu, te-au îndrăgit
Toate-albinele din câmp.
Maică, nu mai osteni,
Hai la noi și-i mai trăi.

— Fiule, în cuibul tău
Ameţesc şi-mi vine rău,
Tare-i sus, n-aveţi nici nuc,
De la noi cum să mă duc?!
Eu, de n-am la geam un nuc,
Gălbenesc şi mă usuc.

PRIMUL CER

Lui Alexei Marulea

Cum aş putea cândva, măicuţă,
Cum aş putea a te uita
Când primul cer văzut de mine
Sunt ochii tăi, privirea ta,
Măicuţo;
Când ale tale braţe scumpe
Mi-au fost şi primul căpătâi
Şi cea mai dragă jucărie
Cu care m-am jucat întâi,
Măicuţo?!

Din slăvi creştine,
Din slăvi creştine
Coboară chipul tău
Ca dulce foc!
Te am pe tine,
Te am pe tine,
Ar fi păcat să spun
Că n-am noroc!

Chiar de-i judecător, se spune,
Pe tata-l poţi lăsa-ntr-o zi.

Dar chiar de este cerșetoare
Pe mama n-o poți părăsi.
Ești primul cânt al vieții mele
Ce veșnic mă va mângâia.
Frumoasă-i Țara lângă tine
Și tu frumoasă lângă ea.

Din slăvi creștine,
Din slăvi creștine
Coboară chipul tău
Ca dulce foc!
Te am pe tine,
Te am pe tine,
Ar fi păcat să spun
Că n-am noroc!

LIMBA NOASTRĂ CEA ROMÂNĂ

Sărut vatra și-al ei nume
Care veșnic ne adună,
Vatra ce-a născut pe lume
Limba noastră cea română.

Cânt a Patriei ființă
Și-a ei rodnică țărână
Ce-a născut în suferință
Limba noastră cea română.

Pre pământ străvechi și magic
Numai dânsa ni-i stăpână:
Limba neamului meu dacic,
Limba noastră cea română.

În al limbilor tezaur
Pururea o să rămână
Limba doinelor de aur,
Limba noastră cea română.

PENTRU EA

Pentru ea la Putna clopot bate,
Pentru ea mi-i teamă de păcate,
Pentru ea e bolta mai albastră —
Pentru limba, pentru limba noastră.

Dumnezeu prima oară
Când a plâns printre astre,
El a plâns peste Țară
Cu lacrima limbii noastre!

Pentru ea ninsori se cern din spații,
Pentru ea puternici sunt Carpații,
Pentru ea e caldă vatra poamei —
Pentru limba, pentru limba mamei.

Pentru ea noi văruim pereții,
Pentru ea mai sunt răniți poeții,
Pentru ea cresc florile visării —
Pentru limba, pentru limba Țării.

Dumnezeu prima oară
Când a plâns printre astre,
El a plâns peste Țară
Cu lacrima limbii noastre!

O MIE DE CLOPOTE

Lui Nicolae Mătcaș

O mie de roze, o mie de zâmbete
Din fiece cuvânt răsar,
O mie de lacrimi, o mie de plânsete
Ce-au devenit cleștar.

În limba mea sunt toate florile,
În limba mea sunt toate culorile,
În limba mea sunt toate stelele,
În limba mea sunt toate misterele!

O mie de doine, o mie de clopote
Se-aud în fiece cuvânt,
O mie de inimi, o mie de tropote
De cai domnești zburând.

În limba mea sunt toate florile,
În limba mea sunt toate culorile,
În limba mea sunt toate stelele,
În limba mea sunt toate misterele!

O mie de stele, o mie de fulgere
În tot cuvântul strălucesc,
O mie de pâini și o mie de lujere
Ce viața ne-o hrănesc.

În limba mea sunt toate florile,
În limba mea sunt toate culorile,
În limba mea sunt toate stelele,
În limba mea sunt toate misterele.

RĂSAI

Dragu-mi-i a te cânta,
Scrisule venit din stele,
Orice literă a ta
Ca pe ochii maicii mele
Dornic o sărut.

Răsai, răsai, răsai
Ca grâul cel verde,
Ca lacrima!
Răsai, răsai, răsai
Și nu te mai pierde,
Iubirea mea!

Mere purpurii pe ram,
Văi cu spic de aur pline!
Totuși ce săraci eram,
Neavându-te pe tine,
Scrisule cel scump.

Bucură-te, scris latin,
Că pe valea dulce-amară
N-ai venit ca un străin,
Ai venit la tine-n Țară
Și la frații tăi.

Răsai, răsai, răsai
Ca grâul cel verde,
Ca lacrima!
Răsai, răsai, răsai
Și nu te mai pierde,
Iubirea mea!

EMINESCU

La zidirea Soarelui, se știe,
Cerul a muncit o veșnicie.
Noi, muncind întocmai, ne-am ales cu,
Ne-am ales cu domnul Eminescu,
Domnul cel de pasăre măiastră,
Domnul cel de nemurirea noastră —
Eminescu.

Suntem în cuvânt și-n toate,
Floare de latinitate
Sub un cer cu stele sudice!
De avem sau nu dreptate,
De avem sau nu dreptate,
Eminescu să ne judece!

Mi-l furară, Doamne, adineauri
Pe înaltul domn cu tot cu lauri.
Mă uscam de dor, în piept cu plânsul,
Nu știam că dor mi-era de dânsul,
Nu știam că doina mi-o furară
Cu străvechea și frumoasa Țară —
Eminescu.

Acum am și eu pe lume parte:
Pot îmbrățișa măiastra-ți carte,
Știu că frate-mi ești și-mi ești părinte,
Acum nimeni nu mai poate minte.
Bine ai venit în casa noastră,
Neamule, tu floarea mea albastră —
Eminescu.

Suntem în cuvânt și-n toate
Floare de latinitate
Sub un cer cu stele sudice!
De avem sau nu dreptate,
De avem sau nu dreptate,
Eminescu să ne judece!

TREI CULORI

Străine pofte ne-au răpit
Când via dulce, când ogorul,
Dar nimeni nu a izbutit
Din piept să smulgă Tricolorul.
Fusese vremea mult prea cruntă,
Și-atât ne-a ars de dânsul dorul,
Că azi ne strângem și la nuntă
Și la botez cu Tricolorul.

Trei culori și-o singură iubire
Românească,
Trei culori și-o singură vorbire
Românească!
Trei culori și-o singură credință
Românească,
Trei culori și-o singură ființă
Românească!

Atât de minunat scânteie,
De crezi că de pe bolți albastre
L-a rupt Hristos din curcubeie
Și l-a dat românimii noastre.
E cald sub el ca sub o rană
Ce-a chinuit Mântuitorul,

E cald în Țara cea Ștefană,
Ne încălzește Tricolorul.

Trei culori și-o singură iubire
Românească,
Trei culori și-o singură vorbire
Românească!
Trei culori și-o singură credință
Românească,
Trei culori și-o singură ființă
Românească!

REAPRINDEȚI CANDELA

Reaprindeți candela-n căscioare
Lângă busuiocul cel mereu —
Degerat la mâini și la picioare,
Se întoarce-acasă Dumnezeu.

Doamne Cel din slăvile creștine,
Ce păcate oare-ai săvârșit
Că te-au dus acolo și pe tine
În Siberii fără de sfârșit?!

Toate le ierți,
Doamne de Sus,
Cu blândețe măreață,
Chiar și pe cei
Care te-au dus
În Siberii de gheață!

Ninge frigul și pustiul plouă,
Degerată-mi este inima.

Doamne, bine nu ne-a fost nici nouă
Fără sfatul și lumina Ta.

Doamne, intră și-n a mea chilie
Și-amândoi, răniți și înghețați,
Să ne încălzim cu bucurie
Unul lângă altul ca doi frați.

Toate le ierți,
Doamne de Sus,
Cu blândețe măreață,
Chiar și pe cei
Care te-au dus
În Siberii de gheață!

LA MĂNĂSTIREA CĂPRIANA

La mănăstirea cea Căpriană
Bate un clopot în zi de duminică.
La Căpriana rană pe rană,
Rană pe rană în taină se vindecă.
Intră în templu, om al durerii,
Nu-i o rușine să intri-n biserică,
E o rușine liniștea serii
A o preface-n cazarmă isterică.

Bate frumos un clopot,
Bate un clopot
Al învierii și-al bunei vestiri!
Vine din cer un șopot,
Vine un șopot
Și mă ridică din mari pustiiri!

Bate un clopot ca o chemare
La Căpriana în miros de crinişte,
Iară la Putna sfântă şi mare
Dangăt de aur răspunde în linişte.

Semn că ne vede, semn că ne-aude
Dragostea Putnei în zi de duminică,
Când în lumina viselor ude
Rană pe rană în taină se vindecă.

Bate frumos un clopot,
Bate un clopot
Al învierii şi-al bunei vestiri!
Vine din cer un şopot,
Vine un şopot
Şi mă ridică din mari pustiiri!

BASARABIE CU JALE

În mine a lovit străinul
De Paşti sau Denii.
Dar încolţitu-m-au bezmetici
Şi moldovenii.

Că nu suntem români străinul
Pe-a lui o ţine.
Şi-ai mei mai tare-l cred pe dânsul
Decât pe mine.

Basarabie cu jale,
Basarabie,
De pe deal şi de pe vale,
Basarabie!

„Încâlcită-ți este viața“,
Basarabie!
„Ca grâul ce-l bate gheața“,
Basarabie!

În mine-au dat și moldovenii
Necreștinește.
Ci-s fericit că-n ei românul
Tot mai trăiește.

Ei spun că nu-s români, ci lacrimi
În piept frământă
Când un Fărcaș sau Vicoveanca
Sau Gheorghe cântă.

Basarabie cu jale,
Basarabie,
De pe deal și de pe vale,
Basarabie!
„Încâlcită-ți este viața“,
Basarabie,
„Ca grâul ce-l bate gheața“,
Basarabie!

CÂNTEC BASARABEAN

Lui Nicolae Furdui Iancu

Nu-i pe lume om frumos
Ca românul rușinos!
Măi române, măi frățâne,
Ce ai tu de la rușine?!

Că păgânul tot mai rău,
Mai rău urcă-n capul tău!

Nu-i pe lume om blajin
Ca românul cel creștin!
Măi române și măi frate,
Ce câștigi din bunătate?!
Cine-a vrut, cine-a poftit
Zilele ți-a otrăvit!

Cât îi lumea Domnului
Răbdător ca tine nu-i!
Măi române, frățioare,
Din răbdare ce ai oare?!
Numai lanțul vechi pe os,
Numai timpul scorburos!

Cât îi lumea-n lung și-n lat
Om mai pașnic n-am aflat!
Măi române, măi creștine,
Că ești pașnic este bine!
Dar tu mori și eu tot mor,
Ce-avem noi din pacea lor?!

DOINĂ

În memoria lui Igor Vieru,
Petru Zadnipru, Liviu Damian,
Ion Vatamanu, Vlad Ioviță

Ceva se-ntâmplă azi cu noi:
Azi lacrimile sunt gunoi.

Eu mor pe cruce pentru ea,
Iar lumea hohotește rea.

Nici nu știu, iată, în chinul meu,
De-am mai trăit!
Vestește-L, mamă, pe Dumnezeu
Că am murit!

Din pâine iau, să pot zbura,
Cât de pe flori albina ia.
Dar tot eu sunt și judecat
Că, trândăvind, m-am îmbuibat.

Nici nu știu, iată, în chinul meu,
De-am mai trăit!
Vestește-L, mamă, pe Dumnezeu
Că am murit!

Ajuns-am a umbla mereu
În brațe cu mormântul meu.
Și nu știu unde să-l mai pun
Să am un somn mai lin, mai bun.

Nici nu știu, iată, în chinul meu,
De-am mai trăit!
Vestește-L, mamă, pe Dumnezeu
Că am murit!

DE CE-AI DAT, DOAMNE?!

Lui Ozea Rusu

Copiii leșină, nu-i bine,
Și moarte picură din nori.

Și chiar izvorului îi vine
Un fel de greață uneori.
Atâtea vorbe și minciuni,
Atâtea seci promisiuni!
De ce-ai dat, Doamne, grai la om,
Iar nu la floare și la pom?!

A prins a înălbi,
Precum ninsorile,
Și tinerețea mea!
Mai bine ar vorbi
În lume florile,
Iar omul ar tăcea!

E falsă mila ori e mută,
Iar crucea de la piept e joc.
În moarte tot mai mulți se mută,
Văzând că-n viață nu au loc.

Atâtea vorbe și minciuni,
Atâtea seci promisiuni!
De ce-ai dat, Doamne, grai la om,
Iar nu la floare și la pom?!

A prins a înălbi,
Precum ninsorile,
Și tinerețea mea!
Mai bine ar vorbi
În lume florile,
Iar omul ar tăcea!

SALVAȚI-VĂ PRIN LIMBĂ

Lui Ion Hadârcă

S-au otrăvit pe văi izvoare
Și mierea adunată-n floare.
S-a otrăvit barbar văzduhul —
De ce s-a otrăvit și duhul,
De ce și graiul?!

Sculați-vă, sculați-vă, sculați-vă
Din somnul cel de moarte!
Salvați-vă, salvați-vă, salvați-vă
Prin limbă și prin carte!

S-a otrăvit privighetoarea
Și firul ploii și ninsoarea.
S-a otrăvit barbar văzduhul —
De ce s-a otrăvit și duhul,
De ce și graiul?!

Sculați-vă, sculați-vă, sculați-vă
Din somnul cel de moarte!
Salvați-vă, salvați-vă, salvați-vă
Prin limbă și prin carte!

S-a otrăvit dulceața poamei
Și laptele din sânii mamei.
S-a otrăvit barbar văzduhul —
De ce s-a otrăvit și duhul,
De ce și graiul?!

Sculați-vă, sculați-vă, sculați-vă
Din somnul cel de moarte!
Salvați-vă, salvați-vă, salvați-vă
Prin limbă și prin carte!

CA PRIMA OARĂ

Merg pe pământ
Și sun ca vioara.
Toate îmi par că sânt
Prima oară.
Ca un copil
Aștept dimineața,
Până la lacrimi
Mi-e dragă viața.

Orice splendoare
Mă doare,
Mă doare-această floare
Și frumusețea ta,
Și frumusețea ta!
Și-această zi
Ce mâine nu va mai fi,
Nu va mai fi!

Înfiorat spun *mamă* și *tată*
De parcă îmi văd părinții
Prima dată.
Ca un copil
Aștept dimineața,
Până la lacrimi
Mi-e dragă viața.

Când mă cuprinzi
Tremur, ah, toată,
De parcă-aș iubi, iubi
Prima dată.
Ca un copil

Aştept dimineaţa,
Până la lacrimi
Mi-e dragă viaţa.

CAD PE APE

Soarele jos a picat,
Soarele, soarele,
Ca rochia ta din pat,
Soarele, soarele.

Cade o frunză din înalt,
Frunzele, frunzele,
Ca palma mea din părul tău cald,
Frunzele, frunzele.

Lunecă din cer o stea,
Stelele, stelele,
Ca lacrima pe faţa ta,
Stelele, stelele.

OGLINDA CLIPELOR

Ne uitam ca doi copii
În oglinda stelei vii.
Unde-i oare clipa cea
De-o sorbeam şi ne sorbea?!

Ne uitam nebuni şi goi
În oglinda stelei noi.

Unde-i oare clipa cea
De-o sorbeam și ne sorbea?!

Ne uităm ca doi bătrâni
În oglinda unei pâini.
Unde-i clipa de cândva
De-o sorbeam și ne sorbea?!

CASA PĂRINTEASCĂ

Lui Mihai Ciobanu

Ascultați-mă, surori, pe mine,
Și voi, frații mei, ce vă sfădiți:
E păcat, nu-i drept și nu e bine
Să vinzi casa care te-a-ncălzit.

Bani ne-ar trebui la fiecare,
Toți avem copii și vremea-i grea.
Însă cum să vinzi fereastra oare,
Cea la care maica te-aștepta?!

Casa părintească nu se vinde,
Nu se vinde tot ce este sfânt.
Din atâtea lucruri dragi și sfinte
Ochii mamei încă ne privesc.

O vom da și vor schimba lăcată
Și vor pune și ferestre noi.
Și trecând pe lângă ea vreodată,
Va privi ca la străini la noi.

Casa părintească nu se vinde,
Nu se vinde tot ce este sfânt.
Din atâtea lucruri dragi și sfinte
Ochii mamei încă ne privesc.

Vom pleca și noi cânva din viață
Și părinții sus ne-or întreba
Ce mai face casa lor cea dragă,
Cine are grijă azi de ea.

DE CE-AI FI TRISTĂ?

Mi-ai fost aproape-ntotdeauna,
De nimeni și nicicând umbrită.
Norocul cerului e luna,
Norocul meu ești tu, iubito.

Te știu de când ca o zambilă
Creșteai sub cer de primăvară.
Erai frumoasă și copilă
Frumoasă-ai fost și domnișoară.

De ce-aș fi trist,
De ce-ai fi tristă?!
Eu drag îți sunt, tu dragă mie.
Dea Domnul și copiii noștri
Așa de fericiți să fie!

Eu văd tristețea cum colindă
Prin dureroasa ta privire
Și văd, iubito, în oglindă
Cum zmulgi din păr albite fire.

Iubita mea și-a mea comoară,
Nu mai fi tristă chiar de-i toamnă.
Frumoasă-ai fost și domnișoară,
Frumoasă ai rămas și doamnă.

Te-albește prima nea ușoară,
N-o tăinui pe sub năframă.
Frumoasă-ai fost și domnișoară
Și mai frumoasă ești ca mamă.

Te bucură și nu fi tristă,
Așa sunt toate rânduite.
Frumoasă este orice vârstă,
Un dar ce Domnul ni-l trimite.

TATA

Lui Gheorghe Banariuc
și Vadim Gheorghelaș

Tată, eu nu știu de ce
Nu te-au pus în cântece
Ca pe măiculița mea
Care viață datu-mi-a.
  Tu ca dânsa ne iubești
  Și ca ea îmbătrânești,
  Tată.

Rele-n viață sunt de-ajuns,
Dacă plângi, tu plângi pe-ascuns.
Mai iei câte-un păhăruț,
Dar nu uiți să ne săruți,
Tată.

La necaz și bucurii
Tu ai, tată, mulți copii,
Că și mama-i pruncul tău,
O ferești de tot ce-i rău.
  Asta-i bogăția ta
  Și nu-ți trebuie alta,
  Tată.

Nu ne spui vorbe de dor,
Dar ades în locul lor
Mâna tu pe cap ne-o pui
Și mai dragă vorbă nu-i.
  Mai mult taci decât vorbești,
  Dar noi știm că ne iubești,
  Tată.

BANII

Lui Alexandru Cazacu

Nu mă supăr că n-am bani,
Bani puțini — puțini dușmani.
Bani nu am și nici n-au fost,
Dar îi văd la omul prost.
Unii nici de pâine n-au,
Alții câinelui o dau,
Vâră mâna între lei
Ca-ntre pulpe la femei.

Cine-așa te-a împărțit, banule,
Nu te-a împărțit cinstit, banule!
Să te-mpartă Dumnezeu, banule,
Te-aș cunoaște-atunci și eu, banule!

Cu banul îi tot așa
Cum îi și cu dragostea:
Când mai bine și când nu,
Când deasupra el, când tu.
Am avut și eu un sfanț
Și l-am dat la muzicanți,
Muzicanții mi-au cântat
Și-au crezut că-s om bogat.

Cine-așa te-a împărțit, banule,
Nu te-a împărțit cinstit, banule!
Să te-mpartă Dumnezeu, banule,
Te-aș cunoaște-atunci și eu, banule!

OF, ITALIE

Foaie verde și-o lalea,
N-am crezut s-ajung cândva
Tocmai în Italia,
Să las țărișoara mea;
Să adorm, trudit de munci,
Nealăturea de prunci,
Of, Italie!

Lăsai casă și plecai,
Și plecai din plai în plai,
Și m-au dus nu visele
Numai suferințele,
Nu zburdălniciile,
Numai sărăciile,
Of, Italie!

Câștig mult — n-am bucurii,
Că mi-i dor de-ai mei copii,
Câștig bine, voia-i rea,
Că mi-i dor de casa mea
Și mi-i dor de satul meu
Care-adună greu un leu,
Of, Italie!

Bun li-i vinul și-l cinstești,
Dar nu-i vin de la Hâncești,
Frumos și cântecul lor,
Dar nu-i cântec din Bihor;
Frumoasă li-i datina,
Dar nu-i sărbătoarea mea,
Of, Italie!

NU MI-S DRAGI

Nu mi-s dragi pe cer nici stele,
C-ai privit și tu la ele.

Nici pădurea verde nu,
C-ai trecut prin ea și tu.

Și nici marea, nici lumina,
C-ai atins-o tu cu mâna.

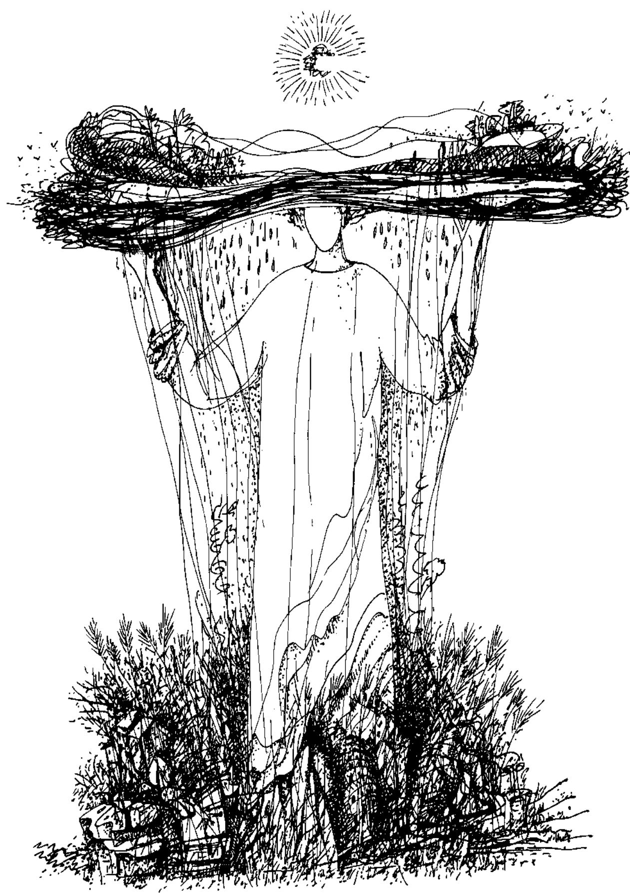
Moto:

O sută de prieteni e puțin;
un dușman e mult.

Proverb persan

POD PESTE LACRIMI

dedicații (1996–2001)

SĂ MERGI FRUMOS

Fiilor mei Călin și Teodor

Fiule, să nu
Calci de sus,
Să nu încovoi spinarea.
Să mergi frumos și demn
Și nezgomotos
Ca pe obraz
Lacrima celui care a învins.

* * *

În memoria Doinei
și a lui Ion Aldea Teodorovici

Pe sângele nostru,
Pe sângele nostru
De soare văzut
Curg florile
Alfabetului latin.

Curajul de-a trăi,
Curajul de-a muri —
Iată cele două aripi
Care pot
În ceruri să te ridice.

CUPRINS

TEMPLUL

Lui Ioan Alexandru

Prețuiesc deopotrivă pe sfântul
Cu mâna dusă spre inimă,
La fel și pe sfântul sprijinit
În sabie.
Doamne, poate că
N-am fost nici sfânt, nici oștean.
Pur și simplu, ziditu-m-am de viu
În templul Limbii Române.
Iar în biserică
N-ai cum să fii curajos.
În biserică să fii
Drept și cinstit.

ÎNTRE ORFEU ȘI HRISTOS

Lui Ștefan Andronic

Pentru că a văzut, ochiul meu a murit.
Lacrima: piatră funerară
Pe mormântul ochiului meu.
Va veni alt cer.
În altă lume se va deschide
Ochiul meu, dând piatra la o parte.

POETUL

Lui Alghimantas Baltakis

În tot pustiul
Era o singură fântână.

Pare ciudat, însă
Chiar orbul o descoperise.
„Ce minunată fereastră!“
Zise, amintindu-și de vorba
Înțelepților vechi: „Dacă
Adevărul se află-n fântână,
Mă arunc în ea“.
Într-adevăr, umbla
Cu hainele ude pe el.
Erau nenumărate verste
Până la apa fântânii.
Și toți însetații
Își lipiseră buzele arse
De hainele orbului.

LIMBA ROMÂNĂ

Anei și lui Alexandru Bantoș

Din cauza durerii
Firescul dor al limbii
Îl preamăresc și-l cânt.
Și din aceeași pricină
Puterii Tale, Doamne,
Mă închin.
În fiecare zi,
În chiar lumina dimineții,
Se-arată steaua
Suferinței mele
Pe care numai
Ochii mamei o zăresc
Încoronați cu lacrimi.

RUȘINOSUL PROVERB

Lui Ilie Bădescu

Nu!
Nu!
Nu! — astfel
Trebuia să strigăm.
Dar nu am strigat.
Nu marea
se zbuciumă,
Trebuia să strigăm,
Ci noianul de fluvii
Se răzvrătește!
Înghițite
de ea,
de lăcomia ei.
Ne-am înecat
Într-un simplu proverb:
„Apele mari
înghit pe cele mici“.
Suntem un proverb —
atât.
De ce ne-am
mai plânge,
De ce-am mai spera la izbândă,
Moțăind filozofic
în rușinosul proverb:
„Capul plecat
sabia nu-l taie“.
Uite că l-au tăiat.

ZUGRĂVEALA DE SUS

Lui Sabin Bălașa

Există câte un român
Sub câte o stea
Cu luminile ei
Pururea treze,
Căruia Dumnezeu, ca unui copil,
I-a prins mâna în mâna Sa,
Învățându-l cum să picteze.

* * *

Leopoldinei Bălănuță

Câtă frică de singurătate ai,
Atâta iubești.
Doamne,
Nici Carpații
Nu pot singuri trăi!
Pururi vin către ei
Când cucul,
Când țara cea Basarabă,
Când ninsorile cerului.

OMUL DUMINICII

Lui Fănuș Băileșteanu

Sunt omul duminicii.
Nu dau nici un sfat
Glontelui
Și nu primesc nici eu

Vreun sfat de la el.
Îmi ajunge o singură pâine
Cum zilei
Un singur soare.

EI

Lui Dan Berindei

Ei erau piatra
Ce pretindea moștenirea
Pământului de sub ea.
Ei apucau sfârcul trompetei cu gura
Ca pe țâța la care au supt.
Iar ceasul lor era toba
Care miezul nopții bătea.
Ei mutau mereu ziua dintr-un loc în altul,
Zăpăcind-o definitiv.
Ei încurcau Dunărea cu Volga,
Drumul spre casă cu drumul spre Praga,
Temnița cu biserica.
Și schimbau numele florilor noastre,
Se iscăleau pe fața pepenilor noștri.
Ei rădeau aurul de pe aripile albinelor,
Rupeau crucea de la pieptul preoților,
Și-o agățau la gâtul maimuțelor.
Ei se înveleau noaptea cu harta lumii.
Ei ar fi putut să aibă cea mai frumoasă țară.

* * *

Mariei Bieșu

În ceasornicul lui Dumnezeu
Locuiește o privighetoare.
În fiecare dimineață
Cântecul ei trezește lumina,
Iar acele sale cos
O cămașă pentru copil.
De fapt, zici tu,
Trebuia să vină copilul,
Dar a venit Cântecul.

—◆—

ZMEUL ȘI NUNTA

Lui Pompiliu Borș

Treceau dincolo Prutul
Numai păsări în zbor.
Numai păsări înot.
Numai
Umbra visătoare și tristă
A lunii pe valuri trecea.
Și, dus de vânt,
Dus de vânt,
Dus de vânt,
Zmeul copilăriei
Iscălit cu numele meu
În litere noi, colțuroase,
Aduse de vânt,
Aduse de vânt.
Neamuri din Cot, din Miorcani,
Pe celălalt mal

Deasupra zmeului se aplecau
Citindu-l cu lacrimi în ochi
Ca pe-o scrisoare trimisă
Din cea mai adâncă urgie,
Din iad. Coborau neamuri
Pe celălalt mal mai apoi
Să asculte muzica
Ce la nunta mea cânta.
Nu au văzut,
Nu au putut desluși
Chipul miresei.
Poate că nici nu
Existase mireasa cândva.
Poate că era numai
O plăsmuire imaginară a mea,
Albă și minunată,
Albă și minunată,
Albă și minunată.

EU CRED CĂ PRUTUL

Lui Ion Borșevici

Cântecul cel mai frumos
Și cel mai puternic
Încă nu s-a scris.
Veni-va o zi
Când se va scrie.
Pe albul de sus
Al Carpaților,
În piatra lor
Se va scrie.

Frate, eu cred că Prutul
Cel limpede cândva
A venit la noi
Odată cu oamenii Bucovinei.
Poate că chiar Prutul
Cu suferințele sale de azi
Este cântecul acela,
Poate că el este
Podul întins peste
Întreaga Țară.

* * *

Anei Blandiana

Trandafirul,
Ca și capul omului,
Nu se cuvine tăiat.
În general,
De ce să tăiați trandafirul?
De ce să nu priviți
În ochii noștri
Până când ne veți înțelege?
Tristețea noastră
Împodobește iubirea
Ca icoana
Peretele casei.

PRIVIGHETOAREA PE CRUCE

Lui Ion Brad

Nimeni nu poate muta
Pământul în Cer.
Poate că numai privighetoarea,
Poate că numai cântecul ei.
Dar i s-a tăiat limba.
Nimeni n-o mai aude, nimeni
N-o mai aude cum cântă
Pe crucea bisericii:
„Scoală, Doamne,
Să nu biruie omul".

* * *

Mariei Macovei și lui
Leons Briedis

Sunt un câine
Invers zămislit —
Cine-mi aruncă un os,
Mă întărâtă mai tare.
Domnilor,
Strângeți ciolanele!
Strângeți ciolanele
Și plecați!
A venit vremea
Patriei mele.
Sunt om. Om sunt.

POTCOAVA

Lui Aristide Buhoiu

Tot aurul românesc
Era în potcoava calului.
Fierbinte și alergătoare
Și victorioasă,
În văzduh scânteia.
A pâine și lapte, și trandafir
Mirosea pielea ei aurie
De femeie îndrăgostită.
Nimeni nu știa
Să muște-n iubire
Pământul ca ea.
Unde-a căzut?! În care
Iarbă uitată?!
În care război?!
În care-amintiri?!
Îngheață pe mâini apa
Și roua pe iarbă.
Focul potcoavei s-a stins.
S-a stins viața ei, potcoava
Cabrată-n
Văzduhul străfulgerat,
Pe zvârcolirea țărănei,
Pe țipătul
Pietrei carpatice.
Potcoava
În care se adunase
Tot aurul românesc.

* * *

Zoei Dumitrescu-Bușulenga

Murise omul de zăpadă.
Și răsărise omul de lacrimi.
Veniseră încă o dată străinii.
Și-i puseră foc. În pocnete
Asurzitoare săreau în sus
Lacrimile noastre
Ca niște cartușe
Aruncate în jar de copii.
Veniseră oamenii de fier
Învingători în războiul nedrept
Îndreptat împotriva lacrimii noastre.
Și n-am mai cântat.

* * *

Lui Ion Buga

La gura unui izvor
O cană atârnă de lanț.
E ca și cum
Am bea apă
Din gura unui spânzurat.
Doamne,
N-a mai scăpat românul
De lanțuri!

CEL CARE SE-APROPIE

Lui Michael Bruchis

Pururi voi omeni
Pe cel care se-apropie
De izvoarele suferinței mele.
Prelungire în Dumnezeu
A vieții pe care-o trăiesc —
Acesta e numele
Îndureratei mele iubiri.
În lacrimă numele mi-a putrezit
Renăscând în pământul
Pe care l-am regăsit.
Frate îmi este cel
Care numele îmi înțelege
Îndrăgindu-l ca pe al lui.

CINEVA

Constanței Buzea

„Cineva
se roagă într-un târziu
în rugăciunile mele uscate."

Cineva plânge
în lacrima mea,
poate chiar Dumnezeu.
Cineva scrie
în cântecul meu,
poate chiar cei care nu mai sunt.

Și tace țara și-așteaptă
în tăcerea mea
iubitoare, nescandaloasă.

ADEVĂRAT

Înalt Preasfințitului Daniel

Adevărat, adevărat:
Birui-va
Nu țara cu cele
Mai multe tancuri,
Ci Țara cu Cel
Mai mult Dumnezeu în ea.
Adevărat, adevărat
Că plâng,
Dar „pentru a plânge,
E nevoie de puțină
Speranță
Și energie“.
Adevărat, adevărat:
Trebuie să ai
Multă lărgime
În jurul locului tău,
Ca să te poți bate
Pentru el.
Și-acea lărgime este
Dumnezeu.

OMUL

Preasfinţitului Calinic

Un ochi, ca orătania,
Scormonind în pământ
Şi altul, ca ciocârlia,
Zburând pururi spre Cer.
Aşa de mii de ani.
Nu mai ştie Atotziditorul unde
Să ne-aşeze mai bine
Plutind ca somnambulii
Pe marginea Scripturii.

CE VINĂ

Lui Ion Caţaveică

Ce vină secera are?!
Ţin minte cum, dedemult,
Mama, ca pe-un copil,
În bucăţi vechi de pânză
Cu dragoste o învelea.
Nu dânşii, nu ei — noi
Cu ea spre ţărâni
Ne plecăm!
Ce vină are ciocanul?!
Ţin minte cum, dedemult,
Tata, ca unui câine bătrân,
O căsuţă de lemn i-a făcut.
Nu dânşii, nu ei — noi
Fierul cu el am bătut!
Ce vină au stelele
Deasupra noastră arzând,

CUPRINS

Stelele care
În ochii îndrăgostiților
Se oglindesc?!
Nu dânșii, nu ei — Domnul
Le-a semănat pe cer!
Ce vină au hainele noastre
Încărcate de mâlul fântânii
Pe care afară îl aruncăm?!

MÂNA ACEEA

Lui Virgil Cândea

Era câte o mână străină
Ridicată în sus
În atotnorodnica adunare.
Sărut-o, mi se spunea,
Ea este steagul patriei tale.
Eram prea tânăr,
Încă nu știam că, iată,
Cu mâna străină
Numai foc să iei.
Frate,
Câți desperați
S-au spânzurat de mâna aceea!

CRUCEA

Lui Tudor Chiriac

Știam că tot
Ce în mare se varsă
Cale întoarsă nu are.
Apropiatu-m-am de cântec,
Fiind Țara departe și alt
Sprijin, alt reazăm
Neavând.
Toate în jur
Se întindeau străine,
Iar singurul loc
De-ntâlnire cu el
Era cel de pe cruce.
Da, numai crucea
Ne aparținea.
Cu mare dispreț
Împinsu-ne-au cu piciorul
Chiar de pe ea.
Și-atunci n-am mai putut
Îndura umilința,
Am luat sabia-n mână,
Și, cum am știut,
Cum am putut
Crucea ne-am apărat.

NUMAI ATUNCI

Silviei și lui Anatol Chiriac

Vine într-o zi
Somnul
Ca răsuflarea caldă

A fiarei care
Ne-adulmecă urmele.
Vine iedera lui
Acoperind crucea
Trupului nostru.
Cât ai muri într-un cântec
Trece și ziua,
Asfinte soarele.
Doamne,
Și încă mi-e jilavă gura
De laptele mamei.
Sărim direct din prima
Taină-a nașterii
În ultima și mai ascunsă.
La mijloc nu se află decât
Iluzia unui cântec superb.
Vom deveni o trestie
Plină cu melci. Poate că
Numai atunci
Rosti-vom cântecul râvnit.
Să cânți nemărginirii,
Singurătății ei —
Ce fericire!

* * *

Lui Anatol Ciocanu

Nu este fereastră în casă,
Nu este icoană
La care n-ar fi plâns

Ochii tăi, mamă.
Da, întâi este frumoasă mama,
Pe urmă femeia.

* * *

Lui Ion Ciocanu

Fericit cel care s-a șters
De steaua din frunte
Ca de scuipatul dracului!
Fericit cel care
Și-a alipit sufletul
De steaua din cer
Ca de focul din vatră!
Fericit cel care a găsit drumul!

* * *

Lui Victor Ciutac

Îți amintești?
Copii pe valea Prutului,
Ne aplecam bucuroși deasupra
Desimii de buchii rusești.
„Sunt surorile voastre“,
Așa ne învăța minciuna.
Noi nu vedeam atunci
Asemănarea lor
Cu sângeroșii ghimpi
Ai sârmii grănicerești.

DRUMUL

Lui Theodor Codreanu

Caut, din Chișinău,
Drumul care-i mai scurt
Spre Țară, spre Vatra
În care-am înviat din morți.
El trece întreg și cald, și curat
Prin Huși, prin inima ta.
Se ia Prutul, prietene,
Pe urmele pașilor tăi,
Atât de al său ești!
Se iau pașii mei
După apele Prutului nostru —
Atât de al meu este!
Și toată Țara
E un pod peste Prut!

FIINȚA DORULUI

Lui Eugen Coșeriu

S-ar putea oare,
S-ar putea oare roti,
Neînconjurat de stele,
Pământul?!
Ar putea oare,
Ar putea oare să existe,
Neîngrădiți de Limba Română,
Carpații?!
Ar putea oare,
Ar putea oare să ființeze

Dorul,
Neînconjurat de liniștea
Și frumusețea inimii tale?!

GLASUL

Lui Nicolae Dabija

Mi-au căzut niște lacrimi
În sânge. De aceea
Sângele meu
Are gustul sărat.
A fost omorâtă
Mioara Baladei.
Pe urmele sângelui ei
Graniță au tras.
Zadarnic avea
Glas năzdrăvan.
Pentru cine oare
Gura să nu-i mai tacă?!
Acum vor și păstorului
Viața să-i ia.
Pentru că a fost
Martorul crimei.
Chiar ceilalți doi frați ai mei
S-ar putea
Să nu mai vadă apusul de soare.
S-ar putea să plecăm
Cu toții.
Abia atunci vedea-veți
Că nu-s, că lipsesc,
Încălzindu-vă desperați

Pe reșoul sârmei ghimpate
Ceaiul răsăritean.
Abia atunci veți auzi
Înfricoșătorul glas
Al pustiului nemărginit.

RANA

Lui Viorel Dinescu

Dar rana mea a-nghețat.
S-a preschimbat
Într-un ochi glacial
Care vede.
În nopți gălățene
Se uită la mersul
Lunii pe Cer,
La frăția universală
A stelelor.
A rămas jos, pe zăpezi,
Roșia rănii umbră: celălalt
Ochi cu care privesc,
Înlăuntrul ființei,
Mersul măreț al Dunării,
Frumusețea Carpaților,
Splendorile Patriei mele.
Zăpezi se vor topi.
Va ninge din nou,
Alte pete roșii de sânge
Vor privi din zăpezi
Spre un alt viitor.
După numărul lor

Vom ști
Câți români
În Țară-au rămas
Și câtă Basarabie
Acasă-a ajuns.

PE MUNTE LA PREDEAL

Lui Mihai Drăgănescu

Va fi! Pe Terra cea bătrână
Amirosind a flori de tei,
Va merge Dumnezeu de mână,
La Paște, cu românii mei.
Și flori, spre noi, de miere grele
Cu El odată vor rosti:
„Voi dacă vreți, plecați pe stele,
Iar noi mai rămânem aci“.

* * *

Lui Nicolae Dan Fruntelată

Dacă măicuța ta,
Dacă limba strămoșilor tăi
Se află în Patrie,
Nu e țară mai minunată
Ca Patria ta.

* * *

Lui Mircea Druc

Cum să vă spun?!
Cu mine diavolul
A vorbit omenește.
M-a cercat și s-a dus mai departe
La treburile sale.
Oare nu glăsuiesc,
Nu glăsuiesc oare
Și cele sfinte la fel:
„Diavolul ispitește,
Dar nu poate sili,
Cere consimțământul,
Dar nu poate constrânge.“

RUGĂCIUNEA DIN ZORI

Doinei și lui Paul Enigărescu

În zori, mâinile mamei
Se roagă spre Cer, împrospătate
De cântecul privighetorilor.
Iar jos,
Țipă de nerăbdare pământul
Obișnuit cu palmele ei.
Da, pleca-vor la toamnă,
Spre țările calde,
Misterioasele păsări.
Încă și mai adânc
Mâinile mamei
Se vor ruga —
Două crengi desfrunzite, reci.

Nori de gheață, în trecere,
Le vor atinge cu poala.
Iar noi,
Din umeda lor vălurare
Vom bea tristețe și moarte.

DE-AI CURGE TU, PRUTULE

Lui Dumitru Fărcașu

De-ai curge, tu, Prutule,
De-ai curge pe Nistru,
Să nu mă mai desparți
De frații mei!

De-ai curge tu, Prutule,
De-ai curge pe Mureș,
Ca liber să pot asculta
Cântecul nostru,
Cântecul neamului meu!
De-ai curge tu, Prutule,
De-ai curge pe Olt,
Să nu
Mai fiu întrebat
Ce caut eu,
Ce caut în Țara mea?!

LA NOI

Lui Andrei Galben

E pace, da! Ci nu știu
Cât va luci-n fereastră,
De-aceea-s trist, când, Doamne,
Mă uit la spada noastră;
Când văd crescând pe dânsa
Rugina, mușchiul verde,
Osânza trădătoare
Cea care ne va pierde!
În dreptul nume-al Țării
Mă mut din astă bahnă,
Dar și în El e numai
Pustiu și frig, și mahnă.
Unde să fugi când, Doamne,
Chiar numele Tău mare
E strâmt pentru atâta
Durere și-ntristare?
E pace, da! Ci nu știu
De e și pacea noastră
Când numai nenorocul
Ne bate în fereastră!

* * *

Preasfințitului
Casian Gălățeanu

Îmi întind brațele
Spre tine, Doamne,
Și mă ating
De fața Patriei mele.

Doamne care mă-nveți
Numai lucruri frumoase
Și zici: „Nu mânia
Dobitocul din om
Că va trebui să te lupți
Cu doi deodată.“

* * *

Preacucernicului părinte
Constantin Galeriu

Părinte,
Eu nu știu dacă viața
M-a îndrăgit.
Și nu știu dacă moartea
Mă urăște.
Dar caldă —
Asta o știu —
Va trebui să fie crucea
Pe care ochii voi închide.
Caldă, Părinte, de sângele meu.
Binecuvântează-mă.

DE CHEMAT PACEA

Lui Paul Alexandru Georgescu

Iată,
În urma războiului
Răniții vin.
Din urma răniților —

Morții tăcuți.
Din urma morților —
Plugul cel drept.
Din urma plugului
Tu, Doamne,
Pașii îți legeni.
O brazdă,
O brazdă amestecată
Roșu
Cu semințele Tale,
Cu sângele nostru,
Cu gloanțele încă
Fierbinți —
Aceasta să fie oare
Viața pe care
Din marea Ta viață
Ne-ai dat-o?!
Doamne, care,
Aidoma unui cosor,
Aidoma muchiei lui,
Ție împotrivă,
Palma noastră
În palma Ta o ții.
Spunem că te iubim, dar
N-ai încredere-n noi —
Mâine iar încăiera-ne-vom.
Și ne-ai părăsit.
În lipsa Ta,
Iată, răsar iarăși
Coarnele de foc
Ale întunecatului diavol.
Și par să nu-l

Mai poată înfrunta
Nici ruga mamelor,
Nici dreptatea luminosului plug.
Doamne, care nici din urma
Copiilor
Nu mai dorești să mergi.

JĂRATECUL

Lui Petru Ghelmez

Suflu în jăratecul
Limbii Române
Atent mereu
Să nu moară
Focul cel sacru.
Nu sunt mai mult
Decât o simplă măicuță.

* * *

Lui Gheorghe Ghidirim

Să nu-ți faci, barzo,
Cuib pe casa poetului
Care, în orice moment,
Poate să ia foc.
Zboară și tu
Pe căsuța unchiului meu
Întors beteag din război,
Că tot v-ați deprins
Să stați într-un singur picior.

Sau zboară, barzo,
Pe casa doctorului,
Că tot la el
Și inima mea
Alinare-și găsește.

PIATRA

Lui Ion Ghica

Iată o piatră
Care pe nimeni
Nu a lovit.
Ea stă neclintită aici
Pe mormânt.
Pe mormântul tău,
Mamă.
Cucernic o îmbrățișez
Ca pe întâia
Și cea de pe urmă
Patrie a mea.
Mă voi duce și eu.
Mă va petrece norodul
Înlăcrimatelor litere
Ale numelui tău
Adunat pe această piatră.
În piatra care pe nimeni
Nu a lovit.

CHIAR DACĂ

Lui Ion Grama

Zadarnic din brațele mumei
Cobori pe pământ
Dacă nu vezi în jur
Frumusețile lumii.
Chiar dacă beschia
Sârmei ghimpate
Taie clipa în două,
Chiar dacă diavoli în noapte
Seamănă frigul,
În căldura palmelor noastre
Ora de gheață o îmbrăcăm.
Pleca-vom și noi la strămoși.
Da, cine moare în Basarabia,
Moare departe.
Și totuși murim pe pământ.
Aproape de tristețea cea rodnică
A Domnului nostru.

* * *

Lui Pavel Gusac

Ca un copil orfan
S-a lipit Prutul
De viața Drepcăuților.
E fratele nostru.
Frățiorul cel izgonit.
Îi spuneam în șoaptă
Cuvinte de dragoste

CUPRINS

Până când maica cea vitregă
Se întorcea
De la târgul internațional.

OMULE DIN DEPĂRTĂRI

Lui Klaus Heitmann

Tu ești fratele meu,
Omule din depărtări pământești,
Tu, care pe apa cea limpede
A Limbii Române
Mi-ai trimis
Ca semn de iubire
Acest trandafir.
Ce te-a atras
Spre Singurătatea mea
În care nu se mai aude
Decât cucul înzăpezit
Al timpului?!
Al timpului
În care credeam c-am murit.

* * *

Silviei Hodorogea
și lui Alexandru Dorogan

Doamne, dacă nu are mamă,
Cine îl naște pe drac?
Poate că l-am suporta
Dacă nu și-ar face salată

În candela noastră
Cu uleiul din ea;
Dacă n-ar scrijela necuviințe
Pe zidul bisericesc;
Dacă n-ar înșira pe coadă
Covrigii copiilor noștri.
Doamne, a intrat în piciorul său
Cuiul ce-a pironit pe Hristos
Și el nici măcar nu șchiopătează.

COPILĂRIE

Lui Ilie Ilașcu

Sărmani copii
de sărman neam!
La gât
cu roșii petice,
fier vechi,
fier uzat adunam
pentru cătușele tale,
pentru cătușele noastre!

PODUL LIPCANI-RĂDĂUȚI-PRUT

Lui Vasile Iovu

Zace ruptă în două
Măreața coroană a Prutului:
Podul de la Lipcani.
Frate,

Vom deveni un deșert,
Un pustiu
Acoperit cu oasele
Naiului tău,
Dacă nu vom ști
Ce să facem.

POETUL

Lui Nicolae Labiș

Stropit de slavă
Ca de sânge.

* * *

Leonidei Lari

Un fulger în noapte
Iluminând
Lacrima ta.
Se vede clar scris
În străfundul ei
Numele Prutului.
Lacrima ta —
Apă fără de nisip.

ROȘU

Irinei Petraș
și lui Petru Poantă

Până și fața de pernă
Era de aceeași culoare:
Roșie.
Un năruitor coșmar
Îmi chinuia sufletul
Și eu nu știam,
Nu știam dincotro vine.
Până și giulgiul sicriului
Era de aceeași culoare.
Duhuri rele munceau mortul
Și el nu știa,
Nu știa dincotro vin.
Până și
Roșie era broboada măicuței, Doamne,
Sângeroasă culoare!

* * *

Vin alți musafiri.
Nu altă ploaie. Nu alte
Cântece. Nu altă
Icoană, care să înțeleagă
Rugăciunile noastre.

Număr câți brazi au rămas.
Au rămas atâți
Câți au fost retezați.

Și năvălește frigul
Pe unde fuseseră verzi.
Dar a rămas pâinea.
Ies din cuptorul fierbinte
Rumenitele pâini. Stăm
Gură în gură cu ele.
Spunem: „Vom face o țară
Frumoasă ca pâinea!“
„Veți cădea!“ ni se spune.
De unde să cazi?!
Cine doarme pe pământ
N-are frică să cază
Cînd se întoarce —
Așa se spune.

DACĂ EȘTI BĂRBAT

Lui Dumitru Matcovschi

Dacă ești bărbat,
nu lăcrima,
ci sângele să-ți verși
în mijlocul mulțimii oropsite.
Și nu blajina
pâlpâire-a lumânării,
ci fulgerul scăpărător
să-l porți în mâini.
Și-al tău cuvânt
să-l înțeleagă pe deplin
măicuța ta, copiii
și truditoarea iarbă.
Dacă ești bărbat

CUPRINS

pe colțul tău de pământ,
la marginea Țării tale,
în mijlocul mulțimii oropsite!

* * *

Lui Vintilă Matei

Rău să nu înțelegi
Că ești liber.
Dar groaznic
Să nu pricepi că ești rob —
Aceasta e Basarabia,
Frate al meu,
Tu, care înghețatele mâini
Ale copiilor ei
Le încălzești
În mâinile tale.
Sunt mâinile tale
Ca o carte frumoasă
Care le spune: „Albaștri
Sunt ochii libertății
Și parcă tot nu-i destul
Numai atât“.

MORILE

Gretei și lui Valeriu Mudrea

Nu mai avem
Mori de apă —
Ni s-a luat apa,

Ni s-a răpit râul.
Și grâul, și grâul.

Nu mai avem
Mori de vânt —
Ni s-a luat aerul,
Ni s-a răpit vântul.
Și cântul, și cântul.

Libertate ofticoasă. Pace
Umilită. Vreme care
Între butucii minciunii
Ne strânge.
A rămas doar moara
De sânge, de sânge.

Toate sunt, frățioare,
Împotriva-mi, împotriva-ți!
Auzi? Departe,
În zări străine,
Huruie mori diavolești
De crivăț, de crivăț.

Ci, iată, din truda,
Din aburii sângelui
Pe care îl pierdem,
Oblăduitor,
Misterul răsare-n
O nouă mișcare, nouă mișcare.

Zadarnic ne împărțiți
Dinainte coliva.

Căci tot ce împotrivă ne stă
De tainele noastre
Pieri-va, pieri-va!

* * *

Lui Romul Munteanu

Nu s-a schimbat nimic —
Aproape oriunde, oricând
Unul din picioarele mesei
Este piciorul lui Iuda.
Dar știu că
Inima ta de copil,
Cuvântul ce-l spui
E fața curată de masă,
E pâinea frățească.

* * *

Lui Mihail Munteanu

Așa este, frate:
Râul cel mic
Când se varsă
În cel mare,
Își pierde numele.
La Pererita și Criva se vede
Câte-un păstor mai bătrân
Strigând desperat
Prutului nostru:
„Unde alergi, omule?!“

Ciobani tinerei
Se uită în fluier
Ca în traista cea goală.
Ceață pe vale,
Ceață în creieri.
Iar noi mai cântăm.

* * *

Lui Dumitru Olărescu

Nu mai am loc
Pe-al meu pământ
De ochii străinului,
De câte văd ei în jur
Și apucă!
O țin în brațe pe mama,
Ca pe o iubită;
Că nu mai are loc
Nici ea pe pământ.
Doamne, cât adevăr
Cât adevăr în vorba
Românului nostru:
Urma străinului
S-o arzi
Cu șapte care de lemne!

POEM

Lui Adrian Păunescu

De ce, o, Doamne, dăruit-ai
ochilor mei întristați
o Țară atât de frumoasă
și-ndureratului meu auz
un cântec atât de ales
și sufletului meu zbuciumat
femeia fără de seamăn
când brațele mele
sunt încă nedestule-a ocroti
comorile ce mi-ai adus?
Dă-mi Cerul Tău,
întregul cer în care
să-mi găsesc părinții
și pe Tine, Doamne,
iar împreună și nedespărțiți
să fim de ajutor
și rodnic sprijin
acestui neam prea chinuit
și vremea s-o refacem!

DESPICAREA ȚESTELOR

Lui Ștefan Petrache

Era forfotă mare
De steaguri și de lozinci.
Despicau țestele
Stâlpilor de la porțile noastre,
Înfigând în ele
Drapelele pe care

Călări au venit.
Erau mai multe steaguri
Decât prășitori și cosași.
Trebuia cucernic să le
Sărutăm poala roșie
Ca pe odăjdia preoțească.
Nu eram liberi. Năzuiam numai
Spre slobozenie, tainic
Cântând: „Libertate, vei fi
Partea mea de Hristos!“
Răniseră frumusețea
Din care picura
Sângele nostru.
Ne despicaseră țestele
Și-nfipseră în ele
Îngrozitoarele steaguri.

MELCII

Înalt Preasfințitului
Antonie Plămădeală

Melcii sunt copii, sunt pui,
Iar tu, frate, ce le spui?!
Îi trimiți la Dunăre
Să bea apă tulbure,
Nu-i trimiți la Sâmbete
Să bea apă limpede,
Nu-i trimiți spre Lancrăme
Cu apă de lacrime.
Și îi minți, și-i păcălești
Că au coarne bourești...
Frate, tare mă scârbești!

PODUL

Lui Florin Piersic

Cu trei cuie-am început
Pod și punte peste Prut.
Cu trei cuie neîntregi
Pod și punte cum să legi?!

*„Doamne, Doamne, tot zic Doamne,
Dumnezeu pare că doarme
Cu capul pe-o mănăstire
Și de nimeni n-are știre.“*

Frați de grai, de sânge frați,
De la măicuță furați.
Cioca-boca, trei lampaci,
Se dărâmă tot ce faci.

*„Doamne, Doamne, tot zic Doamne,
Dumnezeu pare că doarme
Cu capul pe-o mănăstire
Și de nimeni n-are știre.“*

Valuri vechi și valuri noi,
Curge Prutul fără noi
Neavând, noapte și zi,
De cine se alipi.

*„Doamne, Doamne, tot zic Doamne,
Dumnezeu pare că doarme
Cu capul pe-o mănăstire
Și de nimeni n-are știre.“*

CUM SĂ-ȚI SPUN

Lui Dumitru Radu Popescu

Cum să-ți spun,
Fratele meu drag,
Tu care ne-arăți ce duios
Trec cuvintele românești
Prin roua suferinței noastre.
Cum să-ți spun:
Oricât ar fi
De isteț generalul,
Tot un oștean
Va trebui să fie viteaz.
De fapt, nici viteji nu
S-ar putea spune că suntem.
Pur și simplu,
Respectăm moartea,
Pentru că nu este
Mincinoasă ca viața.

POETUL

Lui Vasile Romanciuc

Poate că, într-adevăr, poetul
Știe cu îngerii a conversa.
Poate că, într-adevăr, fără de el
Cuvintelor gheare le-ar crește
Sălbătăcind.
Chiar să nu vreți să aflați
Nimic despre îngeri?!
Veșnic mușcat, veșnic
Drămăluindu-și bucățica de pâine,

Poate că numai copiii
La el se gândesc
Pe când înșiși ochii preotului
Par prefăcuți și nesinceri.
Chiar să nu vă pese deloc
De tristețea cuvintelor noastre?!

—◆—

CÂNTEC

Aureliei și lui Valeriu Rusu

Tu, mare naționalistule,
Dumnezeul nostru de Sus,
Tu care nu vrei nicidecum
Să-ți schimbi
Culoarea albastră a Cerului Tău!
Tremuri în formă de rouă
Pe verdele fir de iarbă,
Pe flori, pe fruntea
Profesorului de Română.
Și nu te-au învins!
Tu, mare naționalistule,
Ghiocelule, care
Nu vrei nicidecum să te lepezi
De culoarea ta naturală,
De minunatul tău Alb!
Tremuri firav și temător
Sub tălpile noastre,
Sub copita mistrețului,
Sub veșnica amenințare
A unui nou îngheț…
Și nu te-au învins!

Tu, cuvântule, și, tu, nădejde,
Și tu, culoare albastră
A ochilor mei
Care păstrezi pre pământ
Culoarea Cerului Sfânt,
Nimeni nu v-au învins!

LINIȘTEA LACRIMII

Lui Eugen Simion

Mi-am regăsit Țara
În lacrima,
În liniștea inimii tale
Din care atât de luminos
Răsare dimineața
Poeților!
Aud în răsăritul rourat
Cum strigă Dorul dor
Spre Basarabia,
Spre suferința ei,
Eu însumi preschimbându-mă
În liniștea,
În răbdătoarea ei lacrimă.

POEM

Lui Victor Teleucă

Tot mai mici deveneau la trup
Mamele noastre.
Printre copaci otrăvitori de tabac,

Prin întunericul lor,
Se pierdeau.
Nu se vedeau din iarba duminicii,
Dintre florile casei.
Tot mai scăzută devine crucea
De pe mormintele lor,
Cu brațe la fel de uscate,
La fel de trudite
Și pline de liniște.
Iată,
Săpat în lemnul ei,
Se topește și numele lor,
De ploile vremii ros și mâncat.
Aici,
În pacea țintirimului,
Răsăritenele buchii
Nu se mai bat cu litera noastră.
În nume străine,
Pe cruci străine,
Pe morminte străine,
Într-o țară străină
Par să-și plângă
Patria lor.

Iată,
O nouă cruce-am adus
Pe mormântul măicuței.
O ținem strâns în brațe,
Ca pe-un copil,
Neștiind ce să facem
Cu cea veche, putregăită.

DESCRIEREA LACRIMII

Preafericitului Părinte Teoctist

Eu știu de la cei sfinți
Că Dumnezeu
Ne urăște cum suntem
Și ne iubește
Cum ar dori să fim.
Doamne, cum
Trebuie să viețuiesc eu
În lacrima ochiului meu,
Ca să birui fiara?!
Și cât de multă
Ar trebui să fie
Jertfa sângelui nostru
Ca să nu ne zbatem
Atât de singuri,
Atât de la marginea lumii?!
Auzi?! Rogu-Te încă o dată,
Ascultă încă o dată ce spun
Slujitorii Tăi pre pământ:
„Doamne, nu pedepsi România
Pentru păcatele fiilor ei“.

PLUMBUITA

Părintelui Arhimandrit
Simion Tatu

Miroase a fân proaspăt cosit
În biserica Mănăstirii.
A grâu copt după ploaie.
Un glas cunoscut și drag

Se-aude în dangătul de clopot.
E glasul de Sus
Al marelui Ion Cântărețul.
Părinte, amurgul pe deal
E un melc fantastic
Ce-și duce în spate căsuța —
Cupola sfintei biserici,
Lăudându-se
Că cel dintâi a ajuns.

* * *

Lui Constantin Tănase

Mai groaznice ca zidul,
Iată
Niște ferestre prin care
Nu se vede decât
Soldățoiul de pază
Tropăind afară de frig
Cu arma la piept.
Oh, voi, încovoiaților robi
Din mănoase câmpuri, din fabrici,
Frații mei care
Nici nu crâcniți măcar!
Cu hoitul
Acestei zile porcoase
Îmi vine în voi să arunc,
În voi, în voi, în voi
În care tăcerea
Tropăie de frig!

* * *

Lui Valeriu Țapeș

Nici un râu nu poate
Marea s-o ocolească.
Zilnic viața noastră
În viața de dincolo
A părinților
Care-au plecat la strămoși,
Zilnic în nemărginirea vieții lor
Viața noastră se varsă.
Iar crucea de pe morminte
Nu este decât un semn
Că de-aici am plecat.

* * *

Iuliei Țibulschi

Mai caut și azi anii copii
Într-un cântec frumos.
Cu cine oare,
Cu cine oare
S-a jucat Dumnezeu
În copilăria Sa?!

* * *

Lui Mihai Ungheanu

Frate,
A lupta este
Destinul nostru

Împodobit cu răni.
Noi știm că rușinea-n război
Este nepotrivită
Ca un glonte intrat în picior.

Frate,
Să intri tânăr în viață
Ori să pleci mulțumit din ea
Este totuna.

VREMURI

Lui Ion Ungureanu

Spuneau c-ai vândut
Românilor Basarabia.
Iată și
Țărani cu cartofi
Veniți din Opacii tăi
În piața Obor.
Nimeni nu vrea
Să cumpere Basarabia...
Aburi aromitori și fudui
De cafea — vrajă,
Cum se spune, braziliană.
Fum tămâios de kent
Urcând leneș și indiferent
Spre slăvi —
Acestea oare să fie
Hotarele Țării?!
Spuneau c-am vândut
Românilor Basarabia.

Iată și
Țărani cu mere, veniți
Tocmai din satul meu de la Prut.
În piața Matache din București
Stau merele noastre
Rușinoase și umilite,
Printre banane — printre acești
Căcăței auriți
Înșirați pe tarabe.
Nimeni nu vrea
Să cumpere Basarabia...
Aburi aromitori și fudui
De cafea — vrajă,
Cum se spune, braziliană,
Urcă în slăvi —
Acestea oare să fie
Hotarele Țării?!
Adun de pe jos în palme
Pământul. Pământul
Scuturat de pe trupul
Cartofilor porecliți *muscali.*
Pământ plâns pe furiș.
Pământ spulberat de năprasnice vânturi.
Pământ zadarnic visător.
Vremuri când
Nici apele Prutului
Nu mai știu
De vor ajunge la mare.

* * *

Lui Ilie Untilă

Sunt nu pe voi supărat,
Ci pe mine. Pe mâinile mele
Care, proaste, s-au împreunat
Cu labele voastre. Ca javrele.
Pe ochii mei sunt supărat
Pe care în lacrimi, ca pe măsline,
I-am pus la murat:
Luați, dragi oaspeți, luați și gustați
Din ochii mei, din ochii surorii,
Din ochii Patriei. Luați!

TU ȘTII

Lui Spiridon Vangheli

Tu știi
Că un cântec frumos
Pentru copii
Poate salva în viitor
O Patrie.
Tu știi că un copil
Nu merge nicicând
Degeaba pe drum:
Sau l-au trimis
Părinții cu treabă,
Sau îl așteaptă
Un zeu undeva.
Tu știi
Ceea ce oamenii vârstnici
N-au știut niciodată.

* * *

Lui Vasile Vatamanu

Cine îți azvârle o piatră,
Aruncă-i o pâine.
Doamne, până și
Proverbele ne mint.
Copii hămesiți,
Le spânzură inima
De foame.
Cum să-i hrănești cu pietre?!
Rupe în două piatra
Și arunc-o și tu —
Una în stânga
Alta în dreapta.

BIBLIOTECA DE ROUĂ

Lui Titus Vâjeu

Frate,
am văzut țări bogate
în care-aș fi rămas
la fel de sărac.

Frate,
e plină lumea de punți
pe care trebuie să le treci
înfrățindu-te cu dracul.

Frate,
eu pot muri oricând,
dar nu și oriunde.

Eu nu pot muri
decât cu chipul răsfrânt
„în acest geniu al ierbii
care e roua“.

* * *

Lui Dan Verona

Cuprinsu-m-au frățește
Brațele crucii
Pe care o duc.
Cu trupul ei cald
M-am învelit.

* * *

Ludmilei
și lui Anatol Vidrașcu

Aceștia suntem noi:
Buni cât se cuvine
În mijlocul răului.
Răi — niciodată.
Se miră noaptea
Că a clocit sub ea
Întuneric,
Dar au ieșit
Pui de lumină.

ZĂPĂCIREA LACRIMII

Lui Gheorghe Vodă

Au zăpăcit,
Au încurcat până și
Lacrima bătrânei măicuțe,
Până și apa
Copilăriei noastre.
Frate, ei urăsc
Cântecul tău.
Ei urăsc cântecul
Care arată Prutului
Pe unde să curgă.
Noi credem în izbândă.
Chiar dacă nu
Există Dumnezeu,
Nimeni
Nu-i poate ocupa locul.

FOCUL

Lui Gheorghe Zamfir

Se-aude
În tot Universul
Șoapta naiului tău.
E ca și cum Hristos
Ar sufla dimineața
În foc.
Câtă Țară e-n cântecul tău,
Atât vom trăi.

* * *

Lui Imant Ziedonis

Îmi trece frica,
Dar nu și greața
De cel de care
Mă tem.
Da, trebuie să fac
Ordine în viața mea
Înainte de a pleca.
Să pândesc clipa
În care să pot muri fericit.

MUZICA

Lui Ion Macovei

Nimeni tainele ei
Nu le poate cunoaște.
E ca și cum ai cerca să despici
Raza de soare, mireasma trandafirului
Să vezi ce au în adânc,
În curgerea lor.

DIN FRIGUL SIBERIAN

Lui Alexei Marinat

Venea de la baltă prostul
Într-o mână cu steagul,
Cu ciorpacul în cealaltă.
Uneori îi lucid, se gândește la cer.
L-a miruit popa

De-a dreptul pe steaua din frunte.
Dar este gata să moară
Pentru baltă.
Doamne, ce nerozie să mori
Pentru lucruri care
De mult au murit.

* * *

Lui Tudor Nedelcea

Sărac sunt. Dar ce
Să mai zică, iarna întreagă,
Bietul salcâm
Fără măcar o frunză pe el,
Mâine poate va fi sacrificat focului.
Se-aud, salcâmule drag,
În vifornița albă sunând
Clopoțeii prelungi ai păstăilor tale.
Aho! Aho! Nu!
Nu sunt singur. Îmbrățișez
Făptura ta îmbrăcată în gheață,
Încălzindu-mă de spinarea ta.
Ești ca și crucea pe care
Hristos a fost răstignit,
La fel de plin de nădejdi
Ca Hristos. Aho, aho!

CUPRINS

PICTEAZĂ-MI O MIRIȘTE

Domni din țări depărtate
Vin la noi să vadă
Eclipsa de soare.
Sunt multe azi de văzut.
Tați sărind ca armăsarii
Pe fiicele lor.
Nepoți violându-și bunicile.
Copii româno-arabi, fără tată,
Negrișori cârlionțați, fără părinți,
Luând la Română zece,
Căpătând premii
Cu doinele noastre.
Adolescente pierdute
Prin pustiul cel sur
Al bărbilor moșnegești.
Iepe bine hrănite
În baruri de noapte
Întinse
Pe genunchii
Politrucilor comerciali.
Muieri de generali, plictisite,
Împreunate
Cu dulăii care
Casa le-o străjuiesc.
Medici care lungesc penisul,
Măresc
Sânii domnișoarelor.
Cântece leșinate
Moțăind în vagin.
Eclipsă de soare.
Popor blestemat.

M-am săturat de simboluri,
Pictează-mi o miriște.
Mi-e dor de copilărie.
De Prut. De liniște.

Actori cerșind. Poeți
Care scriu franțuzește. Aezi
Englezește cântând.
Învățătoare și doctorițe care,
Plecate din satele noastre,
Trimit din Italia și Israel
Scrisori de iubire soților —
Se câștigă bine acolo,
Vor avea copiii la toamnă
Cu ce merge la școală.
Bătrâni care se roagă să moară.
Eclipsă de pâine.
Popor blestemat.

M-am săturat de simboluri,
Pictează-mi o miriște.
Mi-e dor de copilărie.
De Prut. De liniște.

Nicolai Costenco, poetul
Care și-a scris poemele
Pe caietul de gheață siberian.
Labiș, copilul genial, ucis
De roțile unui tramvai.
Inima lui Nicolae Testimițeanu
Sfâșiată de colții fiarei roșii.
Poetul A. E. Baconsky,

Actorul Toma Caragiu,
Mireasa cântecului, Doina Badea —
Jertfe ale cutremurului.
Dumitru Matcovschi strivit
De roțile autocarului.
Doina și Ion Aldea-Teodorovici
Cântându-și dreptatea în Cer.
Ucraineanul Ion Dumeniuc
Murind pentru cauza
Limbii Române.
Ovreul Bruchis și neamțul Klaus Heitmann,
Acoperiți cu noroi, pentru că
Ne omenesc Istoria.
Nichita Stănescu, Marin Sorescu,
Petre Teodorovici
Răpuși de ciroză. Ioan
Alexandru pe crucea suferinței
Răstignit.
Și parcă n-a fost și nu-i
Destul numai atât —
Puhoaie pline de furie și groază
Năvălesc peste noi.
Țărani care plâng
Îngropați în nămol.
Meri în floare uciși
De ghiulele de gheață.
Câmpii și păduri
Pârjolite de focul
Soarelui răzbunător.
Eclipsă de îngeri.
Popor blestemat.

M-am săturat de simboluri,
Pictează-mi o miriște.
Mi-e dor de copilărie.
De Prut. De liniște.

Ilașcu aruncat în cușca de fier.
Optzeciști geniali,
Pașoptiști retrograzi,
Decrete. Simpozioane.
Mafii și droguri. Țărăniști. Liberali.
Comuniști. SIDA. Interfrontiști.
Asasinări. Rusia. NATO. Găgăuzia.
Turci care ne coc pâinea.
Stele pe care foiesc păduchii.
Călugări și pustnici
Care se apără de viitor.
Lupte nedate. Nici nu
Se mai plânge măcar.
Bărbați de nimic,
Voind să strige,
Se udă pe ei.
Țară scoasă la licitație.
Dorul de veșnic repaos
Al martirilor.
Eclipsă a toate.
Popor blestemat.

M-am săturat de simboluri,
Pictează-mi o miriște.
Mi-e dor de copilărie.
De Prut. De liniște.

* * *

Elizei Botezatu

Îmi trăiesc numele
Ca pe o rană adâncă,
Nu-l torc.
Și culeg fiecare zi
Ca pe o nouă floare.
Am cunoscut singurătatea,
De-aceea vă spun:
Poți fi bucuros în ea,
Dar nu și fericit.

* * *

Lui Mihail Dolgan

S-ar putea să vină din nou
Frățescul pistol.
Și cnutul.
În cuvintele noastre
Să ascundem icoanele.
Iată
Am vârât plugul până
Și-n țărâna mormintelor.
Nu mai avem nimic
Care să aparțină mâinilor,
Gurii noastre.

* * *

Lui Victor Crăciun

Acolo pe unde
Trecuse ieri Podul de Flori,
Fericirea lui de o zi,
Azi parcă s-au înnodat,
Ca niște câini,
Toate frontierele
Dintre lumi.
Crește din nou
Suferința noastră
Ca un Prut revărsat.
Doamne,
Ce vor fi având cu noi?!

* * *

Lui Adrian Dinu Rachieru

Frate, toate se iau
Din pământ și din soare
Și-aproape nimic din oameni.
Poate că numai
Mamele sunt născute aici,
Iar ceilalți am venit,
Ne-a aruncat cineva pe pământ
Războinici, hulpavi, îngâmfați, neputincioși.
Cu ce ne putem lăuda, când Domnul
Cu numai suflarea Sa
Rotește soarele și toate stelele?!

AȘA O ȘTIM

Anei și lui Constantin Robu

Așa o știm, așa e mama:
Se mulțumește cu puțin
Hrănindu-se mai mult cu pâinea
Răbdării, dorului divin.

Trăim un timp de mare zbucium,
Și-atât și eu mă odihnesc
Cât mai aud cuvântul mumei
Și cât în ochii ei privesc.

Sunt multe sărbători pe lume.
Le-avem întregi ori un crâmpei —
O nesfârșită sărbătoare
Sunt ochii mamei, vorba ei.

Des, tot mai des mă fură anii
Copilăriei ce s-a dus.
Scriam pe-omăt al mamei nume
Ce îmi părea venit de Sus...

Iar pe al pâinii tainic abur
Venea și îl scria Isus.

FLORILE NEGRE

(Colind nou)

Lui Gheorghe Buzatu

Năvăliseră cartuşe,
Lerui, florile negre,
Şi spuneau că mi-s mătuşe,
Lerui, florile negre!
Ne-au pus strajă la fereastră,
Lerui, florile negre,
Şi spuneau că-i sora noastră,
Lerui, florile negre!
Ne-au adus necurăţia,
Lerui, florile negre,
Dar ziceau că îi frăţia,
Lerui, florile negre!
Ne-aruncaseră în grotă,
Lerui, florile negre.
Dar ziceau că îi *slobodă,*
Lerui, florile negre!
Sârme mă tot înveliră,
Lerui, florile negre,
Mi le-aduseră ca liră,
Lerui, florile negre!
Ne pândiră Babe Cloanţe,
Lerui, florile negre,
Am mâncat carne de gloanţe,
Lerui, florile negre!
Băum apă numai tină,
Lerui, florile negre,
Ne-au scos Ţara din creştină,
Lerui, florile negre!

M-au spânzurat de cuvinte,
Lerui, florile negre,
Am murit în Trei Morminte,
Lerui, florile negre!
Ne uitară frați, tovarăși,
Lerui, florile negre.
Înviat-am. Iar și iarăși!
Lerui, florile negre!

CRUCEA

Lui Răzvan Theodorescu

Nimic nu se uită.
Roiesc zilele
În jurul Crucii
De pe mormântul tău,
Mamă,
La fel ca albinele
În jurul unui pom înflorit.
Dar
Prezicătoare glasuri,
În zumzetul grabnic,
Vestesc apropierea
Unui nou potop.
Pe lemnul Ei de măslin,
Ca Noe în barcă, pluti-voi
Pe apele potopitorului ceas,
Luând cu mine o
Singură ființă:
Lacrima.
Și viața nu va pieri.
Poate ca nicicând

Mă voi lipi strâns de
Crucea
Plânsă încă o dată
De Nemărginire.
Și viața nu va muri.
Poate că chiar Domnul,
În mari deznădejdi,
De brațele ei se va prinde,
Încurajând viața
Să izbucnească din nou.
Nimic nu se uită
Sub semnul unei Cruci,
Toate reînfloresc,
Din lemnul Ei de măslin.

AUZI-NE

Mariei și lui Marcel Dinu

Doamne sfinte, auzi-ne,
Cum ți-auzi albinele!
Doamne sfinte, vezi-ne
Cum îți vezi livezile!
    Că pe meri sunt numai flori,
    Iar pe noi numai sudori!

Doamne sfinte, plânge-ne!
Nu-ți suntem noi sângele?!
Plânge-ne, îndură-te!
Nu-ți suntem noi rudele?!
    Noii huzuresc ciocoi
    Noi flămânzi și triști, și goi!

Doamne bun, desprinde-ne
De pârjol și grindine!
Culcă-ne, așează-ne
Pruncuții în leagăne!
    Că mulți dintre dânșii mor
    În pântecul maicilor!

Nu mai vie stelele
Roșii! Cu smintelele
Ce vestiră cețile
Și pustietățile!
    Să răsară numai stea
    Zidită de mâna ta!

Doamne drept, adună-ne
Lângă Prut și Dunăre!
Înalță-ne zilele
Lângă Tine ține-le!
    Că suntem copiii Tăi
    Poate nu chiar cei mai răi!

Doamne sfinte, mută-ne
În bărbate tunete,
Să gonim tristețile,
Toate strâmbătățile!
    Frați alăturea de frați
    Ca și brazii în Carpați!

CUPRINS

VREME DE RĂZBOI

Lui Florin Rotaru

Oridecâteori
Vedea un pom înflorit,
Ostașul acela
Se închina cucernic
Frumuseții lui albe,
Rugându-se și cerându-i
Iertare c-a tras în oameni.
„Poate că este
Chiar Dumnezeu
Coborât pe pământ, —
Îți zicea, —
Dar nici el chiar
Nu poate opri
Furia umană“.
Soldatul acela
Va ajunge poet
Dacă nu va muri.
Sau va avea mulți copii.
Pentru că totuna este:
Să vezi lumea poetic, ori
Să crești mulți copii.

TRANSNISTRIA, 1992

Lui Petru Soltan

Albine cu aripi
Pârjolite de foc,
Căzute ca gloanțele pe jos
Sălbăticește mierea
În floarea salcâmului.

Brațe retezate
Zbătându-se prin iarba
Înroșită de sânge.
Sălbăticește lacrima
În ochii bărbaților.

Pe celălalt mal
Caracatița roșiei stele
Încolăcind și prag, și literă
Și leagăn.

Sălbăticește drumul
Spre casa măicuței.

VII TU

Lui Andrei Strâmbeanu

Orice lumină
De astrul ei
Este legată.
Vin alte raze,
Mai tinere, din urmă,
Pe care nu le cunoaștem.

La arderea lor
Încălzi-ne-vom sufletul!

De sângele mumei,
De inima ei,
Este legat
Orice cuvânt

Pe care-l rostim.
Vin
Alte-nțelesuri din urmă,
Mai clare, mai calde,
Mai neînfricate.

La flacăra lor
Încălzi-ne-vom cugetul!

Fără de viață
Se duce Prutul la vale.
Deasupra lui,
Ca deasupra unui mort,
Plâng ochii noștri.
Alt Prut
Vine din urmă;
Tinere și limpezi
Și pline de numele nostru,
Auzit de la strămoși,
Aleargă undele sale.

Apa lui o vom bea
Ca pe apa fântânii!

Vii tu, vii tu —
Cea pe care
De mult
O aștept,
A mea
Până-n străfundul
Carpaților!

TESTAMENT

Dragi feciori, pe-acest pământ,
Nici eu veșnic nu mai sânt,
Nu sânt veșnic, voi pleca,
Unde voi mă veți uita,
Și de unde nimenea
Nu s-a mai întors cândva.
V-am crescut, v-am ridicat,
Mă pot duce,
Mă pot duce împăcat.

M-au pândit jivinele,
M-a iubit și binele.
Eu mă duc, copii cuminți,
N-am averi să le-mpărțiți.
Vă las numai visul meu
Care a trudit din greu.
V-am crescut, v-am ridicat,
Mă pot duce,
Mă pot duce împăcat.

Între voi, pe-a vieții scări,
Să nu fie supărări,
Că zilele pe pământ
Așa de puține sânt.
Și nu-i alt noroc mai drag
Decât fratele din prag.
V-am crescut, v-am ridicat,
Mă pot duce,
Mă pot duce împăcat.

Lângă doină și izvor
Nu-i ușor să-ți fie dor,
Nu-i ușor să fii curat
Pe pământ înstrăinat.
Vă las dorul cel durut
Și nădejdea de la Prut.
    V-am crescut, v-am ridicat,
    Mă pot duce,
    Mă pot duce împăcat.

Moto:

În clipa în care am încetat
de a mai fi copii, am murit.

Brâncuși

MOȘUL DIN LEAGĂN

versuri pentru copii

MAMA

Mama mă mângâie,
Soarele lucește.
Soarele e unul,
Mama una este.

BUNICA

Tot mai mică, tot mai mică:
Ia, o floare, o furnică,
Ia, o lacrimă sub soare!...
De ce oare, de ce oare?

SATELE MOLDOVEI

Pe vale, pe culme
Stau satele mele
Aproape de codru,
Aproape de stele.

PRIMĂVARA

Iese iarba luminoasă,
Rândunica vine-acasă.
Cald e soarele-n câmpie
Ca un ou de ciocârlie.

VARA

Copt e bobul grâului:
Poama vrăbiuței,
Dulce floarea teiului:
Grâul albinuței.

TOAMNA

Bate toamna nucile,
Aurește frunzele,
Îndulcește merele...
Ce ești trist, măi greiere?

IARNA

Fuga-fuga,
Cu fuguța,
Iese-afară
Săniuța.
Ninge, ninge, ninge, ninge
Și-a rămas
În pom o minge.

OUL

Am găsit în prag un ou,
Oușorul este nou,
Nou ca roua de sub stele,
Cald ca gura maicii mele.

FRAGA

Printre ierburi, lunecoasă,
Umblă ca un șarpe-o coasă.
Fraga tremură la soare:
— Unde sunt copiii oare?

PUIUL

— Ce ai, puiu? Nu vrei miei...
— Am pierdut pe frații mei.
— Cum arată? — Tot gălbui!
— Cum îi cheamă? — Pui-pui-pui!

VACA

Are coarne cumincioare
Și copite liniștite.
Ce mănâncă? Iarbă-adâncă
Ce ne-aduce? Lapte dulce.

PURCELUL

Stă purcelul jos în paie:
„Sunt murdar. Murdar de tot.
Trebuie să-mi fac o baie...“
Și s-a dus s-o facă-n glod.

GRĂURAȘUL

Grăurașul a mâncat
Un grăunte înghețat.
Și tot strigă ziua toată:
„Am mâncat o înghețată".

CÂNTECUL PUIȘORULUI DE MELC

S-a stins soarele cel bun,
Eu mă culc, povești îmi spun.
Dar nici una nu-i frumoasă…
Greu e singurel în casă!

TELEFONUL PĂSĂRUICII

S-a trezit și rămurica,
S-au trezit frunzarele.
Printr-o rază păsărica
A vorbit cu soarele.

ALBINA

Zum-zum-zum, cu mare zor,
Unde vreau acolo zbor,
Nu mă-ntreabă nici un om
De ce stau la el în pom.

FURNICA

Suie frunză, urcă ram:
„Tare mult de lucru am!“
Trece valea, trece coasta:
„Tare-i scurtă viața asta!“

IESE TATA LA BALCON

Iese tata la balcon
Și mă strigă: „Măi Ion!“
Cred că am făcut ceva
Dacă m-a strigat așa...
Dacă nu făceam nimică,
Mă striga: „Măi Ionică!“

RÂNDUNICĂ-RÂNDUNEA

— Rândunică-rândunea,
Cum clădești căsuța ta?!
— Tipa-tipa,
Cu aripa,
Cioc-boc,
Cu micul cioc!

HULTANUL

Într-o zi pe sus hultanul
Îl făcea pe-aeroplanul.
Lângă un coteț tihnit

CUPRINS

Puii i-au strigat în cor:
„Nu te fă… Că n-ai motor!“
Și-au fugit.

STEA-STEA, LOGOSTEA

Stea-stea, logostea,
Leagănă fetița mea,
Că eu tare-s ocupată
Și ea vrea tot legănată.
Să o legeni lin mereu,
Să creadă c-o legăn eu.

PLOAIA

Vine ploaia peste lunci
Cu picioare-albastre, lungi!
Pic-pic-pic, pic-pic-pic,
Grâul crește mare-n spic!
Iată, ca pe țărâieci,
Prind în palme stropii reci.
Ploaie, tu de unde știi
Să crești pâine în câmpii?!

CUPRINS

CURCUBEUL

S-a dus ploaia, hopa-hop,
Peste dealuri și hârtop!
Iepurașu-i bucuros:
Nu mai tună fioros!

Râde cerul albăstrui,
Curcubeul — gura lui!
„Peste toate satele
E senin ca laptele!“

UNDE FUGI TU, VALULE?

— Unde fugi tu, valule?
— Către mare, malule!
— Unde urci tu, pomule?
— Către soare, omule!
— Ce aștepți tu, pragule?
— Tot pe tine, dragule!
— Mulțumesc, prăguțule!
— Sărut piciorușele!

GREIERAȘUL

Cântă-un greier din aripă.
„Greieraș, nu țârâi,
Mama s-a culcat o clipă
Și o poți trezi, cri-cri!“
Greierașul fără casă:
„Uite, nu mai țârâi, jur.
Dar și frunza să nu cază,
De ce cade ea, zur-zur?!“

CUPRINS

IATĂ VINE ANUL NOU!

— Bună vreme, moș Martine!
— Bună vreme, măi copile!
— Încotro cu noaptea-n cap?
— La oraș, să-mi iau un brad!
— Bradul un' să-l pui, mă rog?!
— În pădure, în bârlog!
— Păi, în codru brazi nu ai?!
— Am, da-mi pare rău să-i tai!

FRUMOASĂ-I LIMBA NOASTRĂ

Pe ramul verde tace
O pasăre măiastră,
Cu drag și cu mirare
Ascultă limba noastră.

De-ar spune și cuvinte
Când cântă la fereastră,
Ea le-ar lua, știu bine,
Din, sfântă, limba noastră.

TU, IARBĂ, TOT AI MAMĂ?

Tu, iarbă, tot ai mamă?
De ai, de bună seamă:
Atunci când înverzești,
De ea îți amintești.

Tu, floare, tot ai mamă?
De ai, de bună seamă:
Atunci când înflorești,
De ea îți amintești.

Tu, steauă, tot ai mamă?
De ai, de bună seamă:
Atunci când te ivești,
De ea îți amintești.

PUIȘORII

— Pui golași, cum stați în cuiburi
Fără plăpumioare?!
— Ne-nvelim cu ale mamei
Calde aripioare!

— Dar când mama nu-i acasă
Și ploița cerne?
— Ne-nvelim atunci cu frunza
Ramurii materne.

— Dacă n-o să vină mama
Și-o să cadă frunza?
— Cum nu o să vină mama?
Cum să cadă frunza?!

MĂICUȚA

Se adună flori și stele
Pe sub seară
În jurul măicuței mele,

Pe sub seară.
Și întreabă toate cele
Pe sub seară
Și ea sfătuie cu ele,
Pe sub seară.

Tot o fugă albinuța
Dimineața,
Udă-i este cămășuța
Dimineața,
Nu întreabă nimicuța,
Dimineața,
Că-i grăbită ca măicuța
Dimineața.

MULȚUMIM PENTRU PACE

Mama pâine albă coace,
Noi zburdăm voios.
Pentru pace, pentru pace
Mulțumim frumos.

Tata fluiere ne face,
Noi cântăm duios.
Pentru pace, pentru pace
Mulțumim frumos.

Înfloresc în jur copacii,
Ceru-i luminos.
Pentru pace, pentru pace
Mulțumim frumos.

CUM SE SPALĂ ARICIORII

Aricioaica-n umbra florii
Își grijește ariciorii,
Îi tot spală de cu zori
Pe botic și ochișori.

Doar pe spate, doar pe spate
Să-i băiască ea nu poate.
Ariciorii, așadar,
Stau cu spatele murdar.

Și-s spălați abia când plouă
La o lună sau la două.
Bucurați-vă, măi pici,
Că nu sunteți pui de-arici!

LA ȘCOALA IEPURAȘILOR

Iepurașilor li-e dată
O problemă complicată.
Și în bănci, perechi-perechi,
Scriu pe frunze de curechi
Tot cu morcovi subțirei —
Un fel de creion la ei!
Unul de atât gândit
Stă în bancă neclintit
Cu creionul dus la gură,
Necăjit peste măsură.
Și tot cată în plafon
Și tot roade din creion.

CUPRINS

GREIERAȘUL

Greierașul a cântat,
Cri-cri-cri,
La un chef la împărat,
Cri-cri-cri.

Și-a adus acasă-n sat,
Cri-cri-cri,
Scripcă plină cu păsat,
Cri-cri-cri.

Dar în zori cel împărat,
Vai-vai-vai,
A venit după păsat,
Vai-vai-vai.

Căci atunci când i l-a dat,
Vai-vai-vai,
Împăratul era beat,
Vai-vai-vai.

BOC-BOC-BOC!

Boc-boc-boc!
Ploaia în umbrelă bate:
— Pot să intru?
— Nu se poate!

Boc-boc-boc!
Ploaia în asfalturi bate:
— Pot să intru?
— Nu se poate!

Boc-boc-boc!
Ploaia în țărână bate:
— Pot să intru?
— Da! Se poate!

BĂIEȚAȘUL DIN OCHII MAMEI

Ai, în ochii mamei mele
E un băiețaș pitic!
Tare seamănă cu mine
Numai că e foarte mic!

Fără dânsul, știu eu bine,
N-aș putea trăi defel.
Dacă nu-i o zi acasă,
Îmi e tare dor de el.

E târziu, și băiețașul
La culcare e poftit.
Cu pleoapa ei și geana
Strâns măicuța l-a-nvelit.

Nu mai e de-acum lumină-n
Casa lui cât o alună...
Și-o s-adorm și eu acușa.
— Noapte bună! — Noapte bună!

DOUĂ MERE

Iar e toamnă. Zile calde.
Frunza ruginie cade.

Frumușel cei mici se spală
Și se duc cuminți la școală.

Maica în ghiozdan le pune
Câte două mere bune
Și creioane, cărți, caiete,
Și le dă în mâini buchete.

Eu sunt mic, rămân acasă,
Vreau să plâng că nu mă lasă...
Și-mi aduce maica mie
Mere mari — o farfurie.

Însă ce să fac cu ele?
Fie chiar să-mi dea și-o poală!
Eu vreau două, două mere,
Dar să le mănânc la școală.

CURCUBEUL

Ploaia stă... Din loc dosit
Ies gângănii fără număr.
Cerul șade ghilosit
C-un ștergar vărgat pe umăr.
Trei băieți
Nătăfleți
Unul creț
Și altul cârn
Cellalt — pistruiat și gros,
C-o prăjină și un târn
Au dat curcubeul jos.
Iar acuma stă de-și ia
Fiecare partea sa:

Cârnu — albastrul de cicoare,
Crețul — galbenul de soare.
Cellalt — roșul și-a ales.
Dar cum nu s-au înțeles
A cui parte-i mai frumoasă,
Au plecat pe-acasă toți
Supărați vreo săptămână...
Zice cârnul: — Uite, mamă,
Curcubeul meu din mână
Nu-i așa că-i fără seamăn?!
— Poate, cârnul meu, dar eu
Nu văd nici un curcubeu.
Crețul mi se lăuda:
— Tată, curcubeu așa
Zi, mai are cineva?!
Tata zice: — Știu și eu?
Nu văd nici un curcubeu.
Dar și cel'lalt cu pistrui:
— Curcubeu
Ca al meu
Altu-n lume, mâcă, nu-i!
Iar bunica: — Știu și eu?
Unde? Care curcubeu?
Trece-un ceas ori nici atât,
Singuri li s-a cam urât.
Și acum se-adună iarăși
Să se joace buni tovarăși
Și cu-albastrul de cicoare
Și cu galbenul de soare
Și cu roșul ca de foc...
De! Ca frații! La un loc!
Zice omul bucuros:
— Măi, ce curcubeu frumos!

CUPRINS

TÂRGOVEȚUL CIUDAT

Veni un târgoveț ciudat
Din alt oraș sau din alt sat.
— De vânzare sunt zorile?
— Nu.
— De vânzare ninsorile?
— Nu.
— De vânzare izvoarele?
— Nu.
— De vânzare zăvoarele?
— Nu.

Veni un târgoveț nebun
(Mă iartă că așa îi spun!).
— De vânzare sunt mumele?
— Nu.
— De vânzare ți-e numele?
— Nu.
— De vânzare-ntristările?
— Nu.
— De vânzare misterele?
— Nu.

Veni un straniu târgoveț,
Fugiți de el când îl vedeți.
— De vânzare cireșele?
— Da.
— De vânzare sunt crengile?
— Nu.
— De vânzare sunt strugurii?
— Da.
— De vânzare sunt mugurii?
— Nu.

Moto:

Poate că nicăieri nu mă simt
atât de bine-n natură
ca în mijlocul muzicii.

UMBRA CIOCÂRLIEI

cântece pentru copii

MAMA

Dolce

Drag ne es - te soa - re - le
Că-n - căl - zeș - te ma - me - le,

La - la - la - la - la - la

1\.
Ma -me- le du - ioa - se, Ma - me - le fru-
-moa - se!

2\.
Ma - me - le fru - moa - se!

Drag ne este soarele
Că-ncălzește mamele,
Mamele duioase,
Mamele frumoase!

Dragi ne sunt izvoarele,
Răcoresc măicuțele,
Mamele frumoase,
Mamele duioase!

Dragi pe cer steluțele,
Că adorm măicuțele,
Mamele frumoase,
Mamele duioase!

TRENUL

Allegretto

Du - du - du, tot zboa - ră,
Tre - nul prin po - noa - ră,

du - du - du, du - du - du
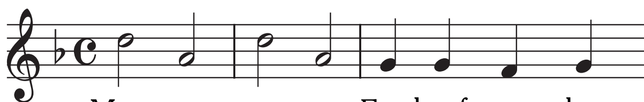
Du-du-du, tot zboară
Trenul prin ponoară,
Du-du-du, trenuțe,
Stai un pic, drăguțe,
Du-du-du, ți-oi duce

Apă rece, dulce,
Du-du-du, dar, uite,
Trenul nu m-aude,
Du-du-du, se pierde
Colo-n zarea verde.
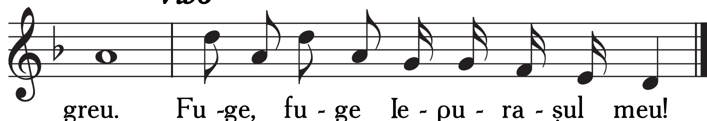

MERGE, FUGE

Grave

Mer - ge, mer - ge E - le - fan - tul

Vivo

greu. Fu -ge, fu - ge Ie - pu - ra - șul meu!

Merge, merge
Elefantul greu.
Fuge, fuge
Iepurașul meu!
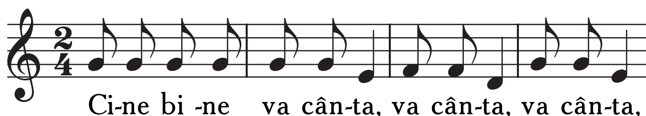
Merge, merge
Melcul cel încet.
Fuge, fuge
Vântul prin făget!
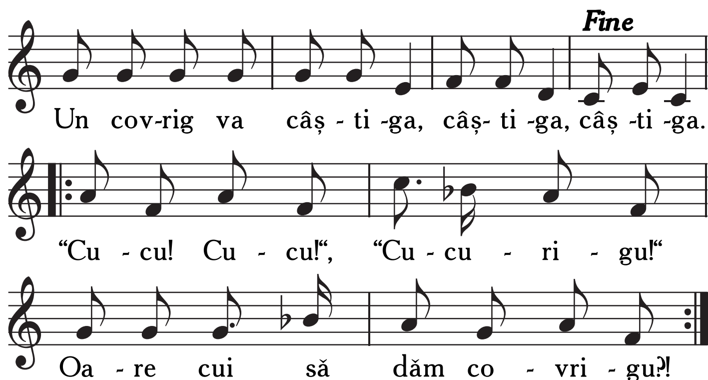
Merge, merge
Leneșul abia.
Fuge, fuge
Albinuța mea!

CINE BINE VA CÂNTA

Allegretto
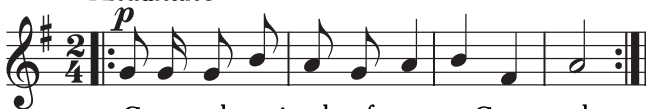

D.C. al Fine
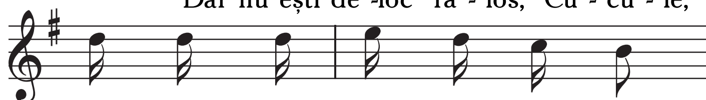
Cine bine va cânta,
Un covrig va câștiga.
“Cu-cu! Cu-cu!“, “Cucurigu!“
Oare cui să dăm covrigu?!
Bine cântă amândoi,
Să le dăm și turte moi!

CUCUL

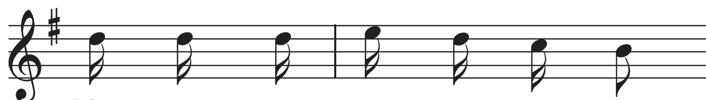
Andantino

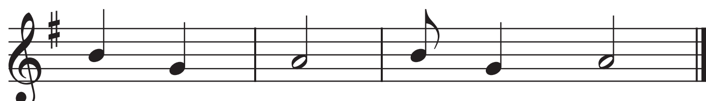
Cu-cu - le, ai glas fru-mos, Cu -cu - le,
Dar nu ești de -loc fă - los, Cu - cu - le,

Stai as - cuns în po - mii uzi,

Nu te vezi, nu - mai te-a - uzi

Cu - cu - le, cu - cu - le

Cucule, ai glas frumos,
Cucule,
Dar nu ești deloc fălos,
Cucule,
Stai ascuns în pomii uzi,
Nu te vezi, numai te-auzi,
Cucule, cucule.

Cucule, ai glas duios,
Cucule,
Tu faci codrul mai frumos,
Cucule,
Când te-aud cântând în fag
Nu cunosc alt loc mai drag!
Cucule, cucule.

MELC-MELC, CODOBELC

Allegro

băieții *fetele*

S-a dus ploa -ia pe vâl -cea, Melc-melc,
Șa - de mel-cul pe-o ver-gea,

co - do - belc, Vreau ce - va să te în - treb.

toți

Mel - cu - le cu - min - te,
Cor - ni - țe fri - coa - se,

Cu cor - ni - țe mân - dre,
Pen -tru noi doar scoa - se!

S-a dus ploaia pe vâlcea,
Melc-melc, codobelc,
Șade melcul pe-o vergea,
Melc-melc, codobelc,
Vreau ceva să te întreb.

Refren:

Melcule cuminte,
Cu cornițe mândre,
Cornițe fricoase,
Pentru noi doar scoase!

Melcule, să-ți fac n-ai vrea
O casă mai măricea,
O căsuță-n ea cu bec?!

Refren.

Să ai unde te juca,
Când afară va ploua,
Asta vrui să te întreb.

Refren.

CUPRINS

CÂNTECUL SOAREL UI

Moderato

— Soa-re soa - re, domn bă - lai,

Spu - ne, câ - te ra - ze ai?

— Zău că nu știu, măi ne - poți,

Câ - te am a - jung la toți! jung la toți!

— Soa-re, soa-re, domn bă - lai, soa -re, soa- re

— Soare-soare, domn bălai,
Spune, câte raze ai?
— Zău că nu știu, măi nepoți,
Câte am, ajung la toți!

— Soare-soare, domn frumos,
La câți dai lumină jos?
— Nu știu, eu nu socotesc
Pe câți mângâi și-ncălzesc!

CUPRINS

FLOAREA OMENIEI

Dolce

mf

Ța-ra mea nu-i floa-rea cea de vi - e,
Dar mi-i floa-rea cea de o - me - ni - e,

1.

Ța - ră, ță - ri - șoa - ra mea,
Pla - iul meu cu -

2.

rat ca la - cri - ma.

Floa-rea o - me - ni - ei, Floa-rea veș - ni-
Ța - ra mea de pa - ce, Ca - re mult îmi

1.

ci - ei, Ță - ri - șoa - ra mea,
pla - ce,

2.

Do - rul meu și i - ni - ma!
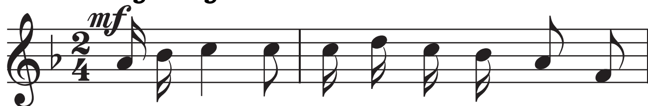
Țara mea nu-i floarea cea de vie,
Țară, țărișoara mea,
Dar mi-i floarea cea de omenie,
Plaiul meu curat ca lacrima.
Floarea omeniei,
Floarea veșniciei,
Țărișoara mea!
Țara mea de pace,
Care mult îmi place,
Dorul meu și inima!

Țara mea nu-i floarea de pe ramuri,
Țară, țărișoara mea,
Dar mi-i floarea dragostei de neamuri,
Plaiul meu curat ca inima!
Floare de iubire,
Și de nemurire,
Țărișoara mea!
Țara mea de pace,
Care mult îmi place,
Dorul meu și inima!

Țara mea nu-i floare de poiană,
Țară, țărișoara mea,
Dar mi-i floare de Ion și Ană,
Plaiul meu curat ca lacrima.
Floarea hărniciei
Și a omeniei,
Țărișoara mea!
Floarea mea de pace,
Care mult îmi place,
Dorul meu și inima!

BRAVO, MĂI NEPOȚI!

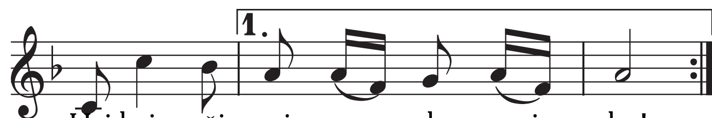
Allegretto grazioso

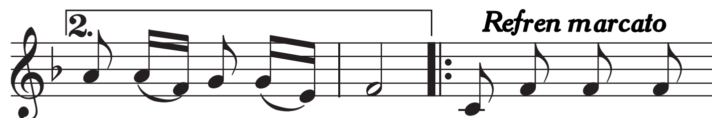
Drag mi-i spi- cul, spi-cul de lu - mi - nă,

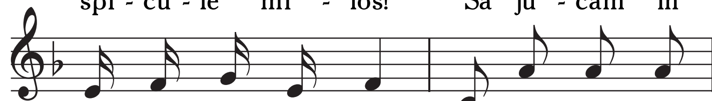
Gu -ra lui de a - ur es - te pli - nă,
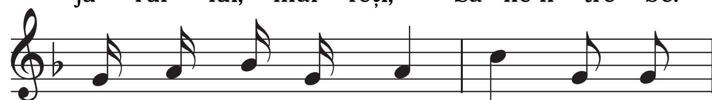

Hai-hai, măi spi - cu - le mi - los!
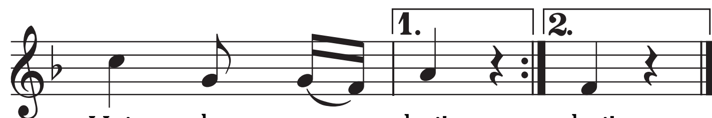

spi - cu - le mi - los! Să ju - căm în

ju - rul lui, măi feți, Să ne-n - tre - be:

“Voi a cui sun - teți?“ Hai, u - na!

Hai, do - uă, hai! hai!

Drag mi-i spicul, spicul de lumină,
Gura lui de aur este plină,
Hai-hai, măi spicule milos!
Drag mi-i spicul, spicul de lumină,
Gura lui de aur este plină,
Hai-hai, bunicule frumos!

Refren:
Să jucăm în jurul lui, măi feți,
Să ne-ntrebe: “Voi ai cui sunteți?“
Hai, una! Hai, două, hai!
Să jucăm în jurul lui noi toți,
Să ne spună: “Bravo, măi nepoți!“
Hai, una! Hai, două, hai!

Drag mi-i teiul cel cu floare lină,
Gura ei de miere este plină,
Hai-hai, teiule străbun!
Drag mi-i teiul cel cu floare lină,
Gura ei de miere este plină,
Hai-hai, bunicul meu cel bun!

Refren.

Drag izvorul cel de sub colină,
Gura lui de cântec este plină,
Hai-hai, izvorule, mereu!
Drag izvorul cel de sub colină,
Gura lui de cântec este plină,
Hai-hai, măi dorule, al meu!

Refren.

PRIMĂVARA

Vivo

mf

Cald e soa-re-le, Mur-mu-ră iz- voa-re - le,

Gur -gur, îm-pre-jur, Sub un lim -pe - de a - zur,

Gur - gur - gur! Gur - gur - gur!

Cald e soarele,
Murmură izvoarele,
Gur-gur, împrejur,
Sub un limpede azur,
Gur-gur-gur!

Mândre rândunici
Zboară colo, zboară ici,
Cip-cip, tot muncesc,
Ca măicuța hărnicesc,
Cip-cip-cip.

CUPRINS

ALBINUȚA

Allegretto

mf

Zboa -ră al -bi -nu -ța, Zum -zum -zum -zum,

Prin toa - tă lun - cu - ța, Zum -zum -zum-zum!

Cea mai har - ni - că, Cea mai dar - ni - că,

Cea mai har - ni - că, Cea mai dar - ni - că,

Zum - zum - zum! Zum -zum -zum - zum!

Zum-zum -zum-zum! Zum-zum-zum-zum! Zum!

Zboară albinuța,
Zum-zum-zum-zum,
Prin toată luncuța,
Zum-zum-zum-zum!
Cea mai harnică,
Cea mai darnică,
Zum-zum-zum!

Mierea este bună
Zum-zum-zum,
Însă greu se-adună.
Zum-zum-zum!
Numai muncile
Gustă dulcele!
Zum-zum-zum!

SĂ TRĂIȚI, SĂ-NFLORIȚI!

Moderato

f

Am ve - nit cu sor - co - va,
Am ve - nit cu i - ni - ma,
Să vă se - mă - năm, Să vă bu - cu - răm,
Să vă bu - cu - răm! Să tră - iți,
să-n - flo - riți Ca me - rii,
ca pe - rii, La mulți, la mulți ani!

Am venit cu sorcova,
Am venit cu inima,
Să vă semănăm,
Să vă bucurăm,
Să vă bucurăm!

Refren:

Să trăiți, să-nfloriți
Ca merii, ca perii,
La mulți, la mulți ani!

Cald vă fie soarele,
Veșnice — izvoarele,
Zboare doinele
Ca semințele,
Ca semințele!

Refren.

Crească-n inimi liniștea
Deasă cum e grâniștea,
Pace omului
Și pământului
Și pământului!

Refren.

MĂ UITAM

Andantino

mf

Mă ui - tam, pă - mân - te,
La gră - di - na ta ți-am fă - cut un
cân - tec Ca - re sună- a - șa:

— Nu - cu - le, tă - tu - cu - le! — Ce e?

— Spi - cu - le, bu - ni - cu - le! — Ce e?

— Mă - ru - le, măi vă - ru - le! — Ce e?

— Bra - du - le, măi dra - gu - le! — Ce e?

— Ni -mic, ce să fi - e, Dragi îmi sun-teți mi - e!

Mă uitam, drag soare,
La grădina ta
Și-am făcut un cântec
Care sună-așa:

Refren:

— Nucule, tătucule!
— Ce e?
— Spicule, bunicule!
— Ce e?
— Mărule, măi vărule!
— Ce e?
— Bradule, măi dragule!
— Ce e?
— Nimic, ce să fie,
Dragi îmi sunteți mie!

Mă uitam, drag soare,
La grădina ta
Și-am făcut un cântec
Care sună-așa:

Refren.

HAI LA JOC

Vivace

băieții

Di - di - ri - di - di, hai, fe - te - lor,

Di - di - ri - di - di, la joc, hop!

fetele

nu stați pe loc! Di -di - ri - di - di,

fe - ciori de sat, Di - di - ri - di - di,
mai a - pă - sat,

la joc, hop! cât mai cu foc!

Băieții:

Di-di-ri-di-di, hai, fetelor,
Di-di-ri-di-di, la joc, hop!
Di-di-ri-di-di, nu stați pe loc!
Di-di-ri-di-di, nu stați pe loc!
Di-di-ri-di-di, ușor, ușor.

Fetele:

Di-di-ri-di-di, feciori de sat,
Di-di-ri-di-di, la joc, hop!
Di-di-ri-di-di, mai apăsat,
Di-di-ri-di-di, cât mai cu foc!

Strigături pentru băieți:

Unde joacă fetele
Se leagănă florile,
Se leagănă florile
În toate culorile!

Strigături pentru fete:

Unde joacă dragi feciori
Se ciocnesc munții sub nori
Și-ncă mult ciocni-se-vor
După jocul dumnealor!

Apoi se repetă strofele de la început până la strigături.

FLUTURAȘII

Vivace

Flu - tu - ra - șii nu - mă - rau

Tra - la - la - la - la - la - la - la

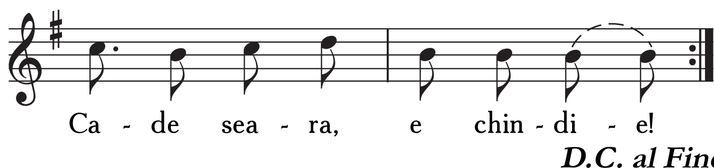
Câ - te flori pe văi e - rau,

Tra - la - la - la - la - la - la - la

Fâl - fâl co - lo, fâl - fâl ici,

U - nu, doi, trei, pa - tru, cinci,

Șa - se, șap - te, opt… o mi - e,
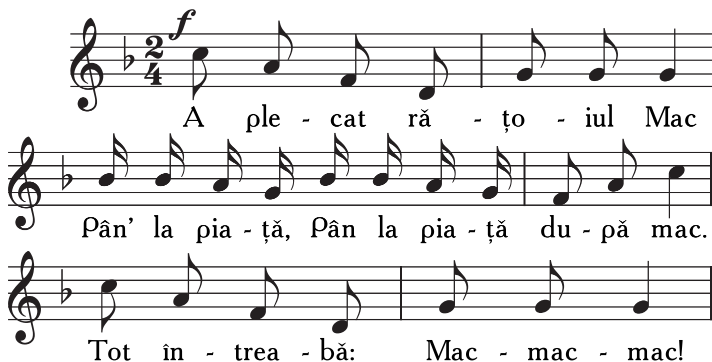

Fluturașii numărau
Câte flori pe văi erau,
Fâl-fâl colo, fâl-fâl ici,
Unu, doi, trei, patru, cinci,
Șase, șapte, opt... o mie,
Cade seara, e chindie!

Fluturașii pe-nserat
S-au lăsat de numărat.
Cum să le numeri pe toate!
Nici albina nu le poate!
Niște flori sunt supărate
C-au rămas nenumărate!

Fluturașii numărau
Câte flori pe văi erau.

RĂȚOIUL

În - să ni -meni, În - să ni -meni n-a - re mac.

Gos - po - da - rul trist e ta - re

Și îl doa - re i - ni - ma, Vi - ne-a - ca - să

Doar cu var - ză! „Ce-o să zi - că

ra - ța mea?!“ Mac- mac-mac, mac- mac- mac.

A plecat rățoiul Mac
Pân' la piață,
Pân' la piață după mac.
Tot întreabă: Mac-mac-mac!
Însă nimeni,
Însă nimeni n-are mac.

Gospodarul trist e tare
Și îl doare inima,
Vine-acasă
Doar cu varză!
"Ce-o să zică rața mea?!"
Mac-mac-mac, Mac-mac-mac.

Supărată-i rața Mac —
Ce să facă,
Ce să facă fără mac?!
Ei plăcintele îi plac
Nu cu varză
Nu cu varză, dar cu mac!

Intră-n casă
Mânioasă
La bobocii mititei,
Îl mai ceartă,
Dar îl iartă,
Fi'ndcă e rățoiul ei.

UMBRELUȚA SPICULUI

Vivo

băieții

Lia - lia - lia - lia, Lia - lia - lia - lia,

fetele

Lia - lia - lia - lia, Lia - lia - lia - lia,

băieții

Fru - mos cân - tă cio - câr - li - a:

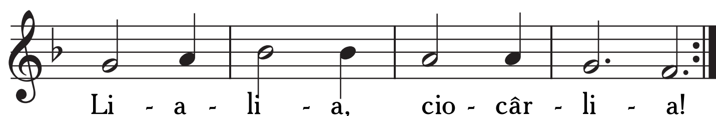
fetele

Fru - mos cân - tă cio - câr - li - a:

toți

Pă - să - rui - ca ce - ru - lui,

Um - bre - lu - ța spi - cu - lui,

Lia-lia-lia-lia,
Lia-lia-lia-lia,
Frumos cântă ciocârlia:
Păsărica cerului,
Umbreluța spicului,
Lia-lia, ciocârlia!

Lia-lia-lia-lia,
Lia-lia-lia-lia,
Frumos cântă ciocârlia:
Păsărica cerului,
Steaua plugărașului,
Lia-lia, ciocârlia!

Lia-lia-lia-lia,
Lia-lia-lia-lia,
Frumos cântă ciocârlia:
Păsărica soarelui,
Steguletul binelui,
Lia-lia, ciocârlia!

TOBOȘARUL

Moderato

mf

7/4
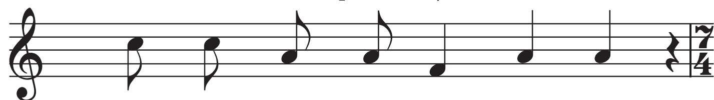
Am to - bă eu, bum - bum!
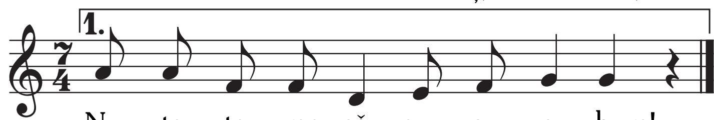
O bat me - reu, bum - bum,

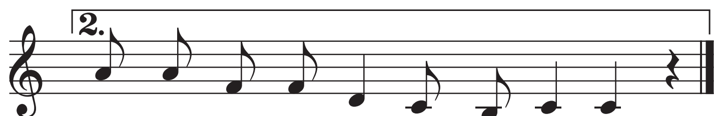
A - șa cum vreau, bum - bum!

6/4

Am tobă eu, bum-bum!
O bat mereu, bum-bum,
Așa cum vreau, bum-bum!
Haide, iepuraș, bum-bum,
Hai cu mine-n marș, bum-bum,
Nu te teme că nu-s pușcaș, bum!

Sunt toboșar, bum-bum!
Tu în zadar, bum-bum,
Fugi în frunzar, bum-bum!
Haide, iepuraș, bum-bum,
Hai cu mine-n marș, bum-bum,
Nu te teme că nu-s pușcaș, bum!

ȚĂRIȘOARA MEA

Moderato

mf

Am o ca - să prin- tre ra - muri,
Am un sat în - treg de nea - muri,

Ță - ri - șoa - ra mea,
Ță - ri - șoa - ra mea,

Am un cod - ru, o câm - pi - e,
Am un grai ce-mi pla - ce mi - e,

1.
Ță - ri - șoa - ra mea,

2.
Ță - ri - șoa - ra mea,

Am o casă printre ramuri,
Țărișoara mea,
Am un sat întreg de neamuri,
Țărișoara mea,
Am un codru, o câmpie,
Țărișoara mea,
Am un grai ce-mi place mie,
Țărișoara mea,

Am un plai ca din poveste,
Altul mai frumos nu este,
El mi-i drag până la stele,
Și pân' dincolo de ele!

LIMBA NOASTRĂ

Sostenuto

mf

Floa-re mic- șu - nea, Gra-iul meu cel
rupt din soa - re, Ca-re-mi mân-gâi
i - ni - ma, Floa - re!

f (*p*)

Dul - ce pen - tru vor - ba zi - să,
Dul - ce pen - tru vor - ba scri - să,

1.
Gra - iul meu în - flo - ri - tor,
Gra - iul meu ne -

2.
- mu - ri - tor!

Floare micșunea,
Graiul meu cel rupt din soare,
Care-mi mângâi inima,
Floare!
Dulce pentru vorba zisă,
Graiul meu înfloritor,
Dulce pentru vorba scrisă,
Graiul meu nemuritor!

Pasăre de dor,
Limba mea de doină, horă,
Care nu mă lași să mor,
Soro!
Dulce pentru cununare,
Graiul meu înfloritor,
Dulce pentru legănare,
Graiul meu nemuritor!

Tu, Luceafăr sfânt,
Arzi în a veciei sfeșnic.
Cu iubire-am să te cânt
Veșnic!
Dulce pentru amintire,
Graiul meu înfloritor,
Dulce pentru-mbătrânire,
Graiul meu nemuritor!

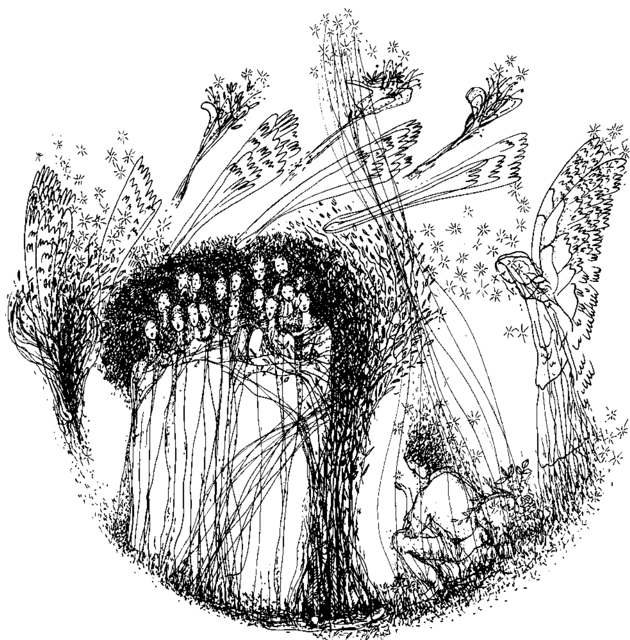
Moto:

Cel căruia destinul i-a vorbit răspicat
are și el dreptul să vorbească răspicat destinului.

Fr. H□lderlin

VĂD ȘI MĂRTURISESC

confesiuni

O ISTORIE VIE

Limba unui popor este istoria lui. Limba nu este a scriitorilor, a savanților lingviști, a profesorilor de limbă și literatură, ea aparține poporului, celor care au trudit la ea de-a lungul veacurilor, înălțându-i strălucitoarea ființă. Cu alte cuvinte, aparține strămoșilor noștri și, mai ales, celor care vin după noi. Vorbindu-ne corect și frumos limba, tinzând a o vorbi frumos și corect, omenim astfel pe străbuni, pe cei care au creat „societatea cuvintelor civilizate". Uitând un cuvânt trebuincios, necesar, o expresie din comoara graiului matern, uiți ceva din istoria poporului tău.

Locuim o istorie vie. Victorioase verbe, dar și dureros rănite de-a lungul viețuirii lor în istorie, fac parte din curgerea sângelui prin trup, din, cum ar spune Cantemir, nedezrupta continuație, parte din aerul nostru devenit prin ele un fel de aer personal. Iată de ce ființa mea, care e a ființei strămoșilor mei, este atinsă-n adânc de — cum să-i spunem?! — hai să-i spunem îngândurare, dar să înțelegem prin asta durere.

Avem un grai cu ochi umezi de dor și istorie. Cu pașnice și delicate unghii formate din cristalizarea sudorilor rostogolite pe aerul vetrei în atâtea crâncene bătălii, unghii care la înstrâmtorări s-au preschimbat în săbii de foc. Un grai cu tâmple brobonite de roua trudei creatoare. Nicăieri dorul nostru de desăvârșire nu s-a arătat mai clar și mai cu tărie ca în cuprinsul limbii. Limba este cea mai mare dreptate pe care poporul și-a făcut-o sieși.

Frumos trebuie să vorbim cu toții — elevul, studentul, agronomul, inginerul, profesorul de fizică, muncitorul simplu — pentru că maturitatea culturii publice, a spiritului poporal, spunea marele Eminescu, se manifestă cu deosebire în limba sa și între culții unui popor se numără cu deosebire numai aceia care au suit înălțimea și domină terenul întreg. Frumos nu în sensul în care înțeleg unii să vorbească, adică de-a folosi la fiecare pas neologisme pe care nu le cunosc ceilalți, iar uneori nici ei însiși, ci în accepția superioară, adică de-a logodi armonios și firesc în vorbirea orală ori scrisă cele mai obișnuite cuvinte. Să fiu înțeles drept, nu ne războim cu neologismele! Limba este o ființă vie, mereu în dezvoltare, mereu sensibilă la toate înnoirile vieții. Ea trebuie să altoiască pe trunchiul ei toate cuvintele noi, necesare, restructurându-le, bineînțeles, după firea și legile ei. Limba noastră, spunea același Eminescu, nu este nouă... Ea e pe deplin formată în toate părțile ei, ea numai dă muguri și ramuri nouă și a o silnici să producă ceea ce nu mai e în stare înseamnă a abuza de dânsa și a o strica.

Limba este comoara cea mai de preț a poporului și veghea asupra strălucirii ei nu trebuie să pirotească nicicând.

Am avut împreună cu alți scriitori de-ai noștri o minunată întâlnire în Larga Bricenilor. Se afla printre noi un scriitor din Ucraina — Andrei Miastkivski — un foarte bun prieten al literaturii noastre. (Dumnealui ne vorbește destul de bine limba.) Oaspetele a fost plăcut impresionat de frumusețea limbii bătrânilor lărgeni. După întâlnire dânsul ne-a povestit o întâmplare destul de amuzantă. Are dumnealui în satul natal un vechi prieten, un bătrân care în amurgul vieții a rămas singur-cuc.

L-am întrebat, spunea oaspetele nostru, dacă nu-i e urât atât de singur. Nu mi-i urât, a răspuns moșneagul, pentru

că eu vorbesc cu găinile mele. Află dumneata că găinile mele folosesc în vorbirea lor mai multe cuvinte decât poetul... cutare. Și moșul a rostit numele acelui poet.

Nu trebuie să ascundem (cum să ascunzi?!) că putem întâlni și la noi destui cetățeni și chiar profesori de limbă și literatură al căror vocabular pălește pe lângă cel al orătăniilor.

Mărturisesc că nu sunt unul din străluciții mânuitori ai verbului matern, dar îmi place să mă prenumăr printre cei care se frământă, se zbat în căutarea cuvântului potrivit, printre cei care tind să lege sănătos cuvintele în frază, înțelegând că a vorbi sănătos limba pe care păstorul Mioriței ne-a lăsat-o „scrisă-n țărână cu bățul", cu un băț fermecat, iar Eminescu, pe cosmica nemărginire, cu o pană muiată în aurul Luceafărului, a vorbi sănătos limba mamei este o datorie. O datorie patriotică.

1983

La una din școlile capitalei cuiva din pedagogi îi venise o minunată idee: profesorul care asuprește un cuvânt în vorbire, schilodindu-l, sau utilizează o expresie greșită, să fie pedepsit cu pușculița. Adică, să lase pentru fiecare greșeală 10 copeici în pușculița pe care posesorul ideii o așezase la mijlocul mesei din cancelarie. S-a ales, deci, modul cel mai nevinovat și cel mai pașnic de pedeapsă. Câte unul mai zgârcit sau mai fricos tăcea ca mutul în tot timpul recreației, iar ceilalți scotoceau zilnic prin buzunare. Conținutul pușculiței creștea văzând cu ochii. Într-un singur an, după socoteala unui matematician, s-ar fi putut ridica, pe „câștigul" strâns, clădirea unei școli noi. Desigur, dacă cineva nu găsea dubios jocul și chiar păgubitor(?!) sub aspect ideologic. Pușculița a dispărut din cancelarie, iar cel

cu ideea jocului s-a ales cu o pedeapsă administrativă.

Și iată că azi simțim nevoia unei „pușculițe“ publice. „Literatura și Arta“ găzduiește aproape săptămânal două asemeni „pușculițe“, două binevenite rubrici de cultivare a limbii: „Rădăcini de iarbă rea“ și „Simple fișe“, îngrijite frumos de mai vârstnicul și încercatul Valentin Mândâcanu și de mai tânărul Dinu Mihail, ambii îndrăgostiți de frumusețea limbii materne. Azi nu mai pune nimeni la îndoială faptul că astfel de rubrici sunt necesare ca aerul pentru creșterea armonioasă a oricărui om normal, și nu credem că se va găsi vreo birocratică mână care să arunce măcar în gând aceste „pușculițe lingvistice“, pline ochi cu iubire pentru cuvântul matern, pline ochi cu durere pentru terfelirea lui. Mai mult, credem că fiecare publicație ar trebui să aibă „pușculița“ ei. S-ar găsi și autori calificați în chiar cadrul redacțiilor sau în afara lor. Iată trei dintre ei: Valentin Guțu, Vlad Pohilă, Victor Gherman.

Și „Rădăcini de iarbă rea“ și „Simple fișe“ s-ar cuveni să nu lipsească de pe masa fiecărui elev, student, inginer, medic, învățător și — de ce nu?! — de pe masa de lucru a chiar condeierilor. Nu este o rușine (din contra) ca, decupându-le din săptămânal, să alcătuim din aceste învățături un fel de album lingvistic familiar, pe care să-l răsfoim zilnic, singuri sau în mijlocul prietenilor. Nu este o rușine să înveți și să reînveți mereu limba. Rușine este să fii peltic într-un secol cosmic.

1986

Eram păziți cu străşnicie de grănicerul străin ca nu cumva să vorbim cu „ocupanții“ din Miorcani. Găsisem totuși un ingenios mijloc de comunicare. Și-l găsise tot geniul femeii. Îmi aduc bine aminte. Eram mic, dar, ca toți copiii

satului, trudeam alături de cei vârstnici la câmp. La deal, cum se spune, metaforic, prin părțile noastre, adică la greu. Prășeam, deci, ori seceram pe malul Prutului cu capul în jos, neîndrăznind să aruncăm ochii spre cei din Miorcani, care prășeau și ei pe celălalt mal ori secerau. Tot cu capul în jos. Din când în când, tragica tăcere era sfâșiată de glasul câte unei femei care începea să cânte, transmițând pe aripile melodiei cutremurătoare mesaje: „Eu sunt (cutare). Ce fac copiii mei, sunt sănătoși?“ Sau: „Mama (cutare) a murit în timpul foametei“. Sau: „Fratele nostru cel mai mare (cutare) s-a prăpădit în război“. Ori: „Spune-i (lui cutare) că bunicii noștri au fost ridicați“. Cei din Miorcani răspundeau mesajelor în același mod: prin cântec.

1990

Am fost intoxicat în copilărie, ca toți copiii Basarabiei din acele timpuri, de filme, cărți și lecții despre pionierii care descoperă dușmanii puterii sovietice și spionii, devenind astfel eroi... Căpătasem un ochean și stăteam cu el pitit pe malul Prutului, așteptând să vină spionii din Miorcanii lui Ion Pillat, căci de-acolo, de peste Prut, așa ni se spunea, puteau să vină... N-au mai venit. Veniseră cu mult mai târziu: veniseră Creangă și Eminescu, Sadoveanu și Coșbuc, Rebreanu și Blaga, Arghezi și Bacovia, Bălcescu și Iorga, Stănescu și Sorescu, iar în anii din urmă Sofia Vicoveanca și Gheorghe Zamfir, Tudor Gheorghe și Dumitru Fărcaș, Teatrele din Iași, București, Craiova — mari „spioni“ fără de care, dacă nu muream de foame, cu siguranță am fi murit de întuneric.

1990

O fostă învăţătoare din Chişinău, Eleonora Vangheli, soţia eminentului scriitor pentru copii, Spiridon Vangheli, dăduse copiilor un extemporal format din câteva simple întrebări: câţi ani are mama, câţi ani are tata, ce culoare au ochii mamei, ce culoare au ochii tatei, ce culoare au ochii bunicilor? Spre marea ei stupefacţie, doamna învăţătoare descoperise că micii elevi nu cunosc vârsta părinţilor. Mai mult, nu cunosc nici culoarea ochilor părinteşti. Întreaga „educaţie" comunistă în Basarabia avusese un singur scop: uitarea vârstei vetrei noastre şi a culorilor strămoşeşti. Datoria primordială a unui scriitor pentru copii, la noi, este cultivarea sentimentului naţional.

1992

Dacă unii doreau şi doresc să ajungă în Cosmos, eu viaţa întreagă am dorit să trec Prutul. Am reuşit să-l trec îngrozitor de târziu — abia la începutul anilor 70. Cred că a fost cea mai fericită zi din viaţa mea.

Mergeam pe străzile Bucureştiului sau prin parcurile lui, citind, cu lacrimi în ochi, ca pe nişte poeme, tot ce întâlneam în cale: numele străzilor, denumirile de magazine, afişele, tăbliţele cu „Nu călcaţi iarba". Mă ţineam din urma copiilor care-mi păreau că nu vorbesc, ci cântă. Cheltuiam toţi bănuţii pe cărţi. Cumpăram saci întregi de cărţi din librăriile Bucureştiului, temându-mă că a doua zi nu le mai găsesc. Acelaşi lucru făceam prin provincii. Din când în când, Radu Cârneci, care mă însoţea, vorbea cu Zaharia Stancu la telefon. Maestrul îl întreba cum mă simt, ce fac. „A umplut maşina cu cărţi, răspundea Radu, nu mai încăpem în ea, mai trimiteţi, maestre, una". Vroiam să rămân în Ţară, dar ştiam că nu se

poate. Și-atunci, în adâncul inimii, îmi răsărise un gând minunat. Am să plec, mă gândeam, într-o țară capitalistă ca turist. Cer, mă gândeam, azil politic și stau acolo vreo 2—3 ani, până când kaghebe-ul îmi pierde urmele, după care mă strecor cumva în Țară, merg în Carpați la cea mai îndepărtată stână, mă rog de cioban să mă ia ajutorul său și stau acolo până vin alte vremuri. Visam, deci, să ajung la o stână și iată că Dumnezeu a dat să ajung la Academia Română.

1994

Mi-a povestit doamna Elena Vatamanu, soția regretatului poet Ion Vatamanu, un lucru sfâșietor. (Sfâșietoare sunt toate câte s-au întâmplat și se mai întâmplă cu noi, în Basarabia.) În '49, bunica ei, fiind ridicată și dusă în Siberia, reușise, nu se știe prin ce minune, să ia cu dânsa o capră și un covoraș. Și-acolo, în frigul de gheață siberian, pe cine credeți că învelea bătrâna cu acel covoraș? Capra. Animalul răsplătise cu lapte bunătatea bătrânei și, astfel, Elena, care pe-atunci era mică detot, scăpase cu viață.

Limba, literatura, cântecul românesc au fost pentru noi, românii basarabeni, covorul care ne-a ferit sufletul de înghețul străin, pustiitor. A nu recunoaște asta și, mai ales, a scuipa în fântâna din care ai băut înseamnă a fi descompus total moralicește.

Citim în „Jurnalul unui jurnalist fără jurnal“ de Ion D. Sârbu că „unii savanți americani susțin că balenele care eșuează pe plajele din Florida, o fac din cauză că, printr-un accident, și-au pierdut simțul de orientare: în urechi le intră o ploșniță (cimex) minusculă, de apă, aceasta

le strică „radarul“ și, fatalmente, le împinge spre sinucidere.

Amănuntul cel mai îngrozitor în această foarte plauzibilă supoziție constă în faptul că numai șeful turmei de balene este pișcat de ploșniță. El își pierde bunul-simț de orientare, luând-o spre moarte. Turma îl urmează din motive de instinct, fidelitate, disciplină.“

Ei bine, aflați că tot un fel de ploșniță a intrat și în urechea unor conducători ai Republicii Moldova. Și-acea ploșniță este altceva decât ideologia bolșevică. Mai exact, ea stătea acolo demult și nu au scos-o. Tragedia cea mare, însă, este că ploșnița s-a cuibărit și în urechea unei bune părți a populației românești din Basarabia. Destui români dintre Nistru și Prut afirmă că ei nu sunt români, ci moldoveni, că nu vorbesc românește, ci, vezi bine, moldovenește.

Armata a 15-ea de ocupație — iată ce este falsul istoric denumit „limba moldovenească“.

Vom fi liberi în măsura în care libere vor fi limba și istoria noastră, în măsura în care vom ști să le apărăm împotriva timpurilor atât de potrivnice nouă.

1994

Sunt născut pe malul stâng al Prutului, în preajma Cernăuților, vis-a-vis de Miorcanii lui Ion Pillat. Satele noastre — și-al meu, Pererita, și-al marelui poet, — sunt ca o comună mai mare despărțită de o apă; pe un mal se află părinții, pe celălalt — copiii lor, bătrâni și ei de-acum; pe un mal — sora, pe celălalt — fratele. Ca să nu mai vorbim de verișori, nănași, fini, cumetri. Până la moartea lui Stalin nu știam nimic unii de alții, pe-atunci necutezând nici pasărea să treacă peste râul cu lacăt de apă, necum scrisorile. Înainte de-a ajunge să comunice între ei românii din cele două sate, au comunicat între ei câinii. Dacă la noi în sat lătra în

liniștea nopții un câine, îi răspundeau câinii din Miorcani. La hămăitul unui câine din Miorcani răspundeau câinii din satul nostru. Astfel aflaseră cei de pe malul drept al Prutului că viața din satul nostru nu murise, astfel aflaserăm și noi că nici pe malul celălalt viața nu se stinsese.

Noi, românii basarabeni, pentru care fiecare zi în care vorbim românește este o zi a înălțării, o sărbătoare, vorbim mai șovăielnic, mai clătinat, ca să zic așa, mai încet, dar tot românește vorbim; pasul nostru în horă este, poate, puțin rătăcit, dar tot românește jucăm; cântăm plângând, dar tot românește cântăm; am cioplit în depărtări înfiorătoare cruci de gheață și-n sloiuri de gheață ne-am înmormântat bătrânii sau pruncii, dar tot după legea și-n graiul nostru i-am petrecut spre Cerul cel drept; tăiatu-ni-s-a mâna cu care ne făceam semnul crucii, dar schițăm sfântul semn pe cerul gurii cu limba; ni s-a tăiat limba, dar tot românește nădăjduim spre bine, spre izbânda Dreptății noastre.

1995

Am fost întrebat acum câțiva ani, când, sub aspect material, era încă binișor în Basarabia, cine ar putea face Reunirea Basarabiei cu Țara mamă. Am răspuns că o vor face doi viitori președinți: primul s-ar numi prosperarea economică a Țării Românești, prosperare în care eu cred, și-al doilea — sărăcia groaznică ce se va abate peste Basarabia. Ei bine, pe-al doilea președinte-l avem deja...

M-a întrebat un ziarist din Constanța care ar fi primul lucru pe care-ar trebui să-l facă pentru Basarabia românii din Țară. Să-și iubească Țara, i-am răspuns, să sporească

prin muncă și disciplină bogățiile și frumusețile ei, să nu se războiască frate cu frate — iată cel mai important lucru pe care trebuie să-l faceți pentru noi. Fiind bogată, unită și puternică România, va fi mai apărată și Basarabia.

—◆—

Prin anii 70, într-o ședință a Comitetului de conducere al Uniunii Scriitorilor, cineva mă propusese pentru Premiul de Stat al Moldovei. Nu eram agreat de unii poeți, mai ales de cei vârstnici, care de-a lungul anilor îmi făcuseră destule necazuri. Când tocmai se părea că trecusem vadul discuțiilor, răsare Petrea Cruceniuc, un poet specializat în cântarea cincinalelor și a păcii sovietice, cu o altă propunere: cu broșura lui Leonid Ilici Brejnev, *Pământul mic*. Tăcere (cine putea fi contra noii candidaturi?!), o lungă și apăsătoare tăcere, pe care o curmase apoi, inspirat, Pavel Boțu, Președintele Uniunii Scriitorilor. „Lucrarea lui Leonid Ilici este, într-adevăr, genială, spusese într-un târziu, pe cel mai grav ton, Pavel Boțu, și tocmai de aceea nu trebuie s-o coborâm atât de jos: la Premiul Moldovei. Am putea să-l jignim pe Leonid Ilici, căruia i se cuvine Premiul Lenin...“

Astfel, fără concurență, intrasem eu în posesia Premiului de Stat al Moldovei pe care era cât pe-aci să-l pierd.

—◆—

Mă îndreptasem într-o zi (prin anii 70) spre piața centrală din Chișinău, după brânză de vaci. Chiar la intrare, îl întâlnesc pe Mihai Cimpoi. Era cu cineva al cărui chip îmi părea foarte cunoscut. Cimpoi a făcut prezentările de rigoare. Nu-mi venea să cred ochilor: era Vladimir Streinu, a cărui luminoasă înfățișare o cunoșteam din pozele presei românești. Aflu că, întorcându-se la București din Mosco-

va, împreună cu distinsa lui doamnă Elena Iordăchescu, a reușit totuși să facă un popas la Chișinău. Am spus „a reușit", pentru că prin acei ani scriitorii de dincolo de Prut nu aveau voie să se oprească la Chișinău. Remarcabilul critic fusese la Moscova împreună cu colegul său bucureștean Mihai Novicov care avea accent rusesc și avea și o soră în metropola basarabeană. Cu ajutorul său, marele critic s-a bucurat trei zile de orașul Chișinău pe care dorea să-l vadă mai demult.

Domnul Cimpoi era în dizgrație politică pe atunci (dar când n-a fost Mihai Cimpoi în dizgrație?!). Nu știu nici azi de ce-l dusese pe Streinu la piață. Din prudență sau că așa a dorit Streinu?!

Alergasem imediat la Uniunea Scriitorilor unde lucram pe atunci ca referent să duc vestea cea mare. Îl anunț pe Bogdan Istru. Dânsul schițează în aer cu mâna un gest în care citesc că nu are învoire să primească oficial, la Uniunea Scriitorilor, pe oaspetele din București. Mă las păgubaș. Dar nu cu totul. Rugăm pe artiștii plastici Mihai Grecu și Glebus Sainciuc să ne primească la atelierele lor. Dânșii acceptă bucuroși. Vorbim cu domnul Prodan de la Clubul cineaștilor. Dânsul ne prezintă, în secret, filmul *Ultima lună de toamnă*. Maestrul este încântat de cei doi pictori basarabeni, de film. Îi mulțumește lui Dumnezeu pentru norocul de a vedea Basarabia din care credea că n-a rămas decât un pustiu.

Mergem pe Aleea Clasicilor să facem niște poze. Le tragem cu aparatul domnului Streinu. Îl rugăm să ne trimită și nouă câte o poză. „Cu drag, zice maestrul, dar nu știu cum vor ieși — aparatul este nou, l-am cumpărat la Moscova, și încă nu-l cunosc bine." „Nu face nimic, maestre, glumesc eu, dacă nu-ți ies dumitale pozele la București, ți le trimitem noi de aici, din Chișinău..." Maestrul surâse.

La începutul anilor ’80 vine la Chișinău Ion Popescu Gopo și-mi propune o colaborare poetică pentru filmul muzical *Maria Mirabela*. Spitalizat și complexat, într-un fel, că nu voi putea face față sarcinii, refuz propunerea. Gopo insistă. Scriu textele pentru cântece; lui Gopo îi plac. Oficialitățile din Chișinău îmi propun să „moldovenizez“, pentru Chișinău, limba scenariului semnat de Gopo. Refuz, ironizând năstrușnica idee astfel: „De acord, cu o singură condiție — numai dacă maestrul Gopo „românizează“ versurile mele“. Sunt, desigur, sancționat. Din acest motiv și din atâtea altele Chișinăul oficial nu-mi permite participarea la premiera filmului care avusese loc la București. Sunt fericit totuși — filmul rulează la Chișinău (este adevărat că aproape pe ascuns, în cinematografele periferice) fără modificări lingvistice „moldovenești“. Sunt fericit: Maria Mirabela devine un argument public că nu există două limbi, există una singură — română.

În ’89, iunie, norocul, m-a ajutat să trec din nou Prutul. Participam, alături de Nicolae Dabija și de poeții din Țară, la comemorarea morții lui Eminescu, la care veniseră poeți din mai toate marile țări ale lumii — Franța, Anglia, China, Rusia, Turcia — traducătorii Poetului nostru. Îmi amintesc că la Putna preotul stareț făcuse o slujbă întru pomenirea „Poetului nepereche“ și a lui Ștefan cel Mare și Sfânt. Aprinseserăm cu toții câte o lumânare. Nu mică mi-a fost mirarea văzând și pe turc stând cu lumânarea aprinsă în fața mormântului în care odihnesc osemintele marelui Voievod. Nu moare — cum să moară?! — Țara în care străinul își pleacă fruntea în fața limbii, culturii și istoriei ei.

—◆—

Kremlinul imperial îmi amintește de soțul gelos care, divorțat de nevastă, continuă s-o urmărească. El știe cu cine se întâlnește ea, ce vorbește și ce proiecte are. La fel este urmărită și Basarabia.

—◆—

Legiferarea prin Constituție a glotonimului „limba moldovenească“ și a etnonimului „popor moldovenesc“ (mă mir cum de nu i-au zis *norod* moldovenesc) va rămâne în istorie ca o rușine națională care s-ar putea să cadă pe copiii și nepoții autorilor nesăbuitelor fapte. Domnii tovarăși, autorii rușinosului act, îmi amintesc de răutatea și sminteala unui personaj dintr-o fabulă chineză care, vânzându-și mama, a rugat pe cumpărător: „Domnule dragă, mama mea e bătrână, te rog să ai grijă de ea“. El socotea că poate șterge cu o vorbă ticăloșia unei fapte negândite.

—◆—

Era prin ’91 sau ’92. Vremuri de plin dezmăț antinațional. Mergeam spre casă cu Victor Crăciun, prietenul meu din București, sosit la Chișinău pentru o manifestare culturală. Deodată, ne pomenim față în față cu doi vlăjgani bine hrăniți, bine cusuți și rău croiți.

— Tu ești Vieru? mă întrebă răstit unul, în limba „slăvitei păci“, străfulgerându-mă cu ochii.

Eram obișnuit să aud tot felul de vorbe spurcate, eram deprins cu tot soiul de amenințări, de aceea i-am răspuns scurt și tăios:

— Eu sunt.

— Păcat că n-am un automat, scrâșnise din dinți haidamacul, făcând gestul tragerii din arma imaginară.

— Dar eu am unul, răspunse inspirat domnul Crăciun, în cea mai perfectă rusă.

Cei doi tovarăși de „automat" rămaseră tablou. Își căutaseră apoi de drum, aruncând în urma noastră înjurături de mamă.

Despre naționalism ce să vă spun? Nu există nici un popor lipsit de sentimentul național. Numai Dumnezeu este un adevărat internaționalist. Națiunile sunt creațiunea Sa și este firesc să le iubească egal. Lăsând fiecărui neam o câmpie, sau un munte, un râu sau o mare, o limbă, un cântec, le-a spus oare Marele Ziditor a nu le iubi ca pe cele mai sfinte lucruri?! Fiecare popor are eroii și martirii săi. Nu sunt oare niște sublimi naționaliști Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Constantin Brâncoveanu, Nicolae Bălcescu, Avram Iancu? Și nu este oare un sublim naționalist contemporanul nostru, martirul Ilie Ilașcu?! Și nu-l mai iubesc oare rușii pe Pușkin și Petru cel Mare? Nu țin ei la fel de mult la istoria și limba lor?!

Luna mai 1990. Se pregătește Podul de Flori, iar patul unui spital din Chișinău mă ține legat de el. Telefonez aproape zilnic autorităților din Pererita, satul meu natal. Mi se răspunde că totul va fi în ordine: grănicerii sovietici vor improviza un pod plutitor, un ponton, pe care lumea va putea trece de pe un mal pe altul.

Tensiunea arterială încă îmi face mari probleme și medicul-șef adjunct, domnul Ozea Rusu, nu-mi permite să merg la Pod. Se lasă convins totuși. Plec la Pererita cu o ambulanță însoțit de un medic (eram deputat al poporului). Ajung cu două ceasuri înainte de deschiderea Podului. Lume cât frunză și iarbă — și pe un mal, și pe celălalt. Dar nu se vede nici un

pod plutitor. Aflu, stupefiat, că nu știu care autorități, aflate mai sus de cele din Pererita, au refuzat să-l facă.

Glasuri înlăcrimate zboară de pe un mal pe altul, căutându-și rudele: „Ioane!“ „Maria!“ Stăm neputincioși unii în fața altora cu Prutul între noi, care, însingurat de atâta vreme, nu pricepe ce se întâmplă...

Supărat, „ordon“ (firește ca deputat) autorităților raionale să găsească o barcă. Se găsește cu greu una. Urc în ea. „Ordon“ să urce și primarul satului, care mi-a mărturisit în taină că el nu are nici o vină pentru cele întâmplate cu podul — ordinul a venit mai de sus... „Urcă și dumneata, părinte“, spun preotului din sat. Părintele îmi șoptește la ureche că n-are voie — șefii din sat i-au spus că locul său este în biserică, iar nu pe la Poduri... „Pe cine trebuie să asculți, părinte, pe ei sau pe deputatul poporului?!.“ „Pe deputat, domnule poet“. Pornim cu barca tustrei spre Cotul-Miculeț. Tricolorul fâlfâie în față. Ajungem pe celălalt mal. Sunt aruncat pe sus din brațe în brațe, până când mă trezesc pe coșul desfăcut al unui camion care servea drept scenă. Ne întoarcem încărcați cu daruri: cărți, icoane, șervete. Cu primarul și preotul Cotului-Miculeț ne întoarcem spre Pererita cinci. Barca se lasă pe fundul Prutului. Doi tineri frumoși ca steagul mă trec înapoi Prutul pe brațe. Lumea continuă să strige îndurerată: „Petre, mă auzi, frate Petre?!“ „Vetuțo!“ „Olimpia!“ „Gheorghe!“

Sunt cu mine, la Pererita, mai mulți prieteni veniți din Chișinău, printre care compozitorii Ion Aldea-Teodorovici și Anatol Chiriac cu soțiile — cântărețele Doina și Silvia. Ei trimit mesaje spre celălalt mal prin cântec. Rudele se întâlnesc și se îmbrățișează acolo sus, sub Cer, în cântecul lor: *Trei culori/ Și-o singură vorbire,/ Trei culori/ Și-o singură iubire/ Trei culori și-o singură credință,/ Trei culori și-o singură ființă!.*

Iată că, aproape ca la un semn divin, oamenii se aruncă, așa îmbrăcați cum sunt, în apele reci ca gheața, pornind unii spre alții, de pe ambele maluri, cu mâinile întinse, ca cei care se îneacă și caută desperați să se agațe de ceva. Și-acel ceva era iubirea firească între frați pe care, în acea norocoasă și dumnezeiască zi de mai, chiar cea mai veninoasă gură nu putea să o înjure deschis. Într-o înfiorare de nedescris, mâinile se atinseră unele de altele și poate că lăcrimaseră și ele, nu numai ochii. Răsună muzica într-o parte și alta a Prutului, iar sub îndemnul ei se încinge o horă în chiar mijlocul Prutului care, spre fericire, era foarte scăzut. O horă în mijlocul unei ape curgătoare — așa ceva n-am văzut și n-am auzit.

Spurcat amar de vreme de umbra armei grănicerești, cred că în ziua aceea a fost resfințit Prutul. Am văzut oameni care își făceau cruce în apa ce curgea la vale amestecată cu lacrimile lor și cu flori.

Pe malul pereritean curge apa de pe hainele celor care au trecut Prutul fără pod și fără să mai ceară învoire cuiva. Gospodari de la noi din sat aduc în grabă de-acasă îmbrăcăminte, oaspeții aruncă de pe ei hainele ude.

Fețe albe de masă, șervete ca cele din Cot-Miculeț și Miorcani, încărcate cu ce-au reușit să pregătească și să aducă femeile, acoperă întregul mal al Prutului ca la o nuntă cu totul neobișnuită. La fel este și pe celălalt mal, la Cot-Miculeț. Lumea se dezmorțește. Se dezleagă limbile. Vorbim, firește, în aceeași limbă. Cântăm împreună cântece mai vechi pe care le știm cu toții. „Tată, arată-mi un român", îl roagă la un moment dat fetița medicului căreia dânsul îi spusese la Chișinău că ne vom întâlni la Prut cu românii. Ochii medicului se umezesc. Se umezesc și ochii mei.

Oamenii se împrăștie târziu neputându-se despărți. Ultimii părăsesc Pererita, confrații mei de condei, Alecu Ivan Ghilia

și Alexandru Lungu, unul născut în Miorcani, altul ceva mai depărtișor: în Șendriceni. Câțiva pereriteni îi petrec până la ostrovul din mijlocul Prutului, unde mai zăbovesc îndulcindu-se cu vorbe românești până când, pe ape, locul florilor îl iau stelele din cer. Eram fericiți și nu observam cum, la câțiva pași de noi, își arăta ca o fiară colții aceeași sârmă ghimpată.

Cumplite vremuri am trăit. Prin anii 50 aveam dreptul să cunoaștem din Eminescu numai *Împărat și proletar* și *Somnoroase păsărele*. De marea sa operă publicistică nici nu auziserăm măcar.

Iată ce mi-a povestit Spiridon Vangheli.

Obținând în anii studenției, pentru un timp foarte scurt, un volum cu opera politică a poetului nepereche, dânsul se așeza în cea mai răblăgită bancă, în ultima, în care, de obicei, nu stătea nimeni, punea volumul în bancă și, în mare taină, îl citea prin crăpătura ei.

Așa am citit noi atunci literatura română: prin crăpătura băncii. Așa ne-am văzut Țara: printre rândurile sârmei ghimpate.

Ritmul gândirii, simțirii și ființării noastre ca națiune nu poate fi altul decât ritmul Limbii Române. Răzvrătirea pâinii, mai exact răzvrătirea puținătății ei, poate împăca, în cele din urmă, foamea trupească, dar nu ne poate salva ca Neam așa cum o poate face răzvrătirea Limbii Române.

În una dintre cugetările sale Cioran spunea că, potrivit unei legende de inspirație gnostică, în cer s-a dat o luptă între îngeri, în care cei aflați de partea Arhanghelului Mihail i-au învins pe cei ai balaurului. Aceia dintre îngeri care,

nehotărâți, s-au mulțumit să privească au fost alungați pe pământ pentru a face aici alegerea la care nu se puteau hotărî acolo sus; alegere cu atât mai anevoie de făcut cu cât ei nu păstrau nici o aducere-aminte despre luptă și mai puțin încă despre atitudinea lor echivocă.

Sunt atâția „îngeri" la noi care nu au voit și nu vor să se implice în bătăliile naționale, între care cea mai înverșunată este lupta pentru Limba Română. După mine, nu cei care stau de partea Balaurului reprezintă cel mai grav periol, ci *nehotărâții*, mai exact *indiferenții*, împotriva cărora nu poți să lupți.

Mi-am iubit și-mi iubesc frații, dar nu erau și nu sunt toți. Am adorat și ador Limba Română, dar nu era și nu este încă toată prin părțile noastre. Mi-am iubit și îmi iubesc Țara, dar nu era și nu este întreagă nici ea.

Și iată că ați venit voi, mai exact, iată că veniți voi, copiii, tinerii, profesorii, care ați ieșit în stradă întru apărarea Limbii Române și a Istoriei noastre. Veniți voi, răzvrătiții, *hotărâții* luptei cu Balaurul. Abia cu voi vor fi frații toți, abia cu voi va fi întreagă Limba Română, iar prin ea și Țara. Voi veți fi cei care veți conduce mâine lupta pentru dezrobirea definitivă a Verbului matern, lupta împotriva a tot ce, până mai ieri, credeam că este fără-de-scăparea noastră, lupta împotriva celor pentru care Limba Română este un coșmar, un vis urât. Iar noi, cei vârstnici și bătrâni, cei care am cutezat să ne luăm de piept cu mânia Balaurului, vom muri împăcați în noua respirație a Basarabiei noastre, atât de tragic înstrăinată, dar niciodată pierdută.

Sunt atâtea drumuri în cuprinsul de taină al Limbii Române, pe care nu le-a cunoscut niciodată, nu le cunoaște și nu le va cunoaște nicicând Balaurul. Să nu uităm că numai pe ele, pe aceste misterioase căi, putem merge, în deplină siguranță, spre Nemurire.

LA ALBA IULIA

Eram în toamna lui 1998 la Alba Iulia. Mă oprește în stradă un omulean. „Domnule Vieru, sunt născut la Cernăuți, dar am plecat de-acolo cu părinții când au venit rușii“. „Mă bucur, zic, pentru că și eu sunt din părțile celea“. „Ei vedeți, zice, oamenii buni se nasc la Cernăuți... Ia stați o clipă.„ Omul duce mâna la buzunar și scoate buletinul de identitate. Îmi scot și eu pixul. Credeam că pentru autograf — se întâmplă deseori să ofer autografe pe buletine, pe cărți de rugăciune, pe frunze, pe tobe, în palmă... Domnul, care nu era lipsit de umor, deschide buletinul, întrebându-mă pe tonul cel mai serios: „Spuneam că m-am născut la Cernăuți... Dar ia uitați-vă ce scrie aici în buletinul meu: născut în U.R.S.S.... „Domnule poet, cam pe unde o veni țara asta U.R.S.S.?“ Îi răspund pe același ton glumeț: „Nu vă pot spune, nu știu pe unde-o veni U.R.S.S., deși locuiesc în U.R.S.S....“

Ne-am despărțit bucuroși că n-a murit umorul în Țara Românească. Și mai ales că n-a murit credința din noi că odată și odată vom fi din nou împreună, de vreme ce nu mai știm pe unde se află U.R.S.S.

1999

MĂICUȚA CRISTINA

Mamele, mai ales cele de la țară, au fost întotdeauna și au rămas și azi păstrătoare a tot ce avem mai sfânt și temeinic: Credința strămoșească, Limba maternă și Datina noastră.

Acum un an, sărbătoream 50 de ani de la naștera poetului, publicistului și pedagogului Nicolae Dabija. Măicuța lui, doamna Cristina, ținuse cel mai frumos, cel mai laconic, cel mai tulburător și, bineînțeles, cel mai sincer discurs: „Niculai

este feciorul meu". Era cuprinsă în aceste nemeșteșugite cuvinte întreaga iubire și întreaga mândrie a mamei pentru feciorul ei. Măicuța Cristina știa că are un fiu pe care-l prețuiește o lume. Ea știa însă că Nicolae are și destui vrăjmași cărora le stă ca bârna în ochi. Pentru că este înțelept, plin de har și demnitate, curajos, onest, neavid de putere.

Exact peste un an de la omagierea poetului, în aceeași lună, moare măicuța Cristina. Am petrecut-o în lumea celor drepți sâmbăta care a trecut. Atunci când o pierdem pe mama, îmbătrânim dintr-odată, simțindu-ne în același timp niște copii orfani. L-am văzut îmbătrânit și însurit pe Nicolae în ziua despărțirii sale de cea mai dragă ființă. Mi s-a părut, pe de altă parte, pierdut și neapărat ca un copil orfan — el, bărbatul de mare curaj. Știu că poetul are niște copii minunați. Dar iubirea copiilor nu poate înlocui dragostea mamei. Mai știu că Nicolae are destui prieteni. Dar iubirea prietenilor nu este nici măcar cât umbra dragostei materne.

Medicii spun că măicuța Cristina a murit de congestie cerebrală. Care sunt motivele stingerii ei, numai unul Dumnezeu știe. Numai El știe cum și de ce s-a prăbușit firavul și chinuitul ei trup: lovit de nemiloasele flăcări ale soarelui în ziua în care nevoile țărănești o scoseseră la muncile câmpului sau chinuit de suferințele și durerile pentru feciorul ei atât de batjocorit și urmărit de păgâni?! Căci inima mamei — această divină sălbăticiune — simte prima când și din care parte se apropie primejdia.

Umbra Satanei pare să însoțească în aceste vremuri pe omul nostru: lăudăm șubrezenia, caverna, puroiul și blestemăm osul tare și sănătos. Dar dacă în viermuiala capitalei, în care ne zbatem, nădejdii pare să i se curme suflarea, în Codrenii (Bișcotarii) poetului — sat înscris parcă, prin

frumusețea locurilor, la poalele Carpaților — , vâna speranței pulsează adânc. După ce se așternuse pământul pe pieptul măicuței, pământul pe care o va despărți de azi înainte de frumusețea lumii, dar o va și apăra de urâțenia ei, s-a apropiat de mine un bătrân frumos venit parcă din alte vremuri, iar nu dintr-un sat de azi atât de asuprit social și lingvistic: „Să fim în aceeași albie", mi-a spus. „Cum vă cheamă?", l-am întrebat, uimit de formularea atât de neobișnuită a unui gând comun și turnat în niște cuvinte românești atât de curate. „Nichifor. Nichifor Păcătosul", așa mi-a răspuns. Am aflat pe urmă că se numește Nichifor Untilă. Cine dintre intelectuali, mă gândesc, și mai ales cine dintre parlamentarii noștri ar avea curajul să se prezinte astfel: Păcătosul. Cu alte cuvinte, cine dintre noi s-ar încumeta să ia asupra sa și păcatele altora? Mă urmăresc mereu cuvintele bătrânului și mi-e dor de el — încă nu-i sfârșitul lumii. Vom reuși oare, mă întreb, să ne înscriem într-o singură *Albie* — noi, cei păcătoși, a căror viață curge deseori la voia întâmplării, pe albii întâmplătoare, noi, cei vinovați și pentru moartea tragică a măicuței Cristina, vinovați pentru tot ce atât de tragic se-ntâmplă cu sufletul nostru, cu bucata noastră de pâine, cu bucata noastră de Țară?!

REFERINȚE ISTORICO-LITERARE

Un poet care şi-a asumat greul unui grai trecându-l prin inima sa şi, încărcat de răbdare, înţelepciune şi nouă frumuseţe, îl întoarce semenilor săi care-i deschid de bună voie inima să-l primească, pentru a duce mai demn pe mai departe viaţa în spiritul dreptăţii şi iubirii ce covârşeşte şi poate birui totul, al credincioşiei faţă de cele nepieritoare şi al nădăjduirii ce nu poate da greş, un asemenea poet rămâne-va „suflet în sufletul neamului său“.

Ioan ALEXANDRU

Grigore Vieru nu clamează, nu se agită, nu face paradă de sentimente. Fiinţa sa de abur şopteşte lin ca adierea pădurii, ca murmurul izvoarelor. Atunci când povesteşte despre copilăria şi mierea literaturii române, nu ne gândim la un băiat anume născut într-un sat pe celălalt mal, nu la un student cu un har poetic anume, ci la o generaţie mutilată în fiinţa ei naţională, la un popor care-şi pierduse speranţa. Şoapta Poetului a săpat adânc în stânca intoleranţei bolşevice care părea de neclintit.

Ioan ADAM

Grigore Vieru are o destinaţie impresionantă în ciuda simplităţii aparente a versului de o mare accesibilitate, şi a temelor generale, nu foarte numeroase. Dar el se numără printre acei poeţi a căror fiinţă se face ecoul tuturor, printre acei poeta vates de felul lui Goga, pentru care mesajul poeziei are, în virtutea rădăcinilor vii, atribute mesianice.

Zoe DUMITRESCU-BUŞULENGA

Unitatea interioară a poeziei lui Grigore Vieru se menţine datorită substratului religios revelat prin omniprezenţa forţei maternităţii, care adună în ea, ca într-un centru al sacralităţii, satul, copilăria, casa părintească, iubita, izvorul, lacrima, ploaia. Dacă „duminica“ este cea

care pivotează timpul sacru, atunci „ludicul“ marchează, din acelaşi punct de vedere, spaţiul, iar cântecul şi magia, la rândul lor, contribuie la desfăşurarea universului liric vierean sub semnul liturghicului spre care e orientată lupta cu singurătatea, cu înstrăinarea şi ieşirea dintr-un timp a-religios, a-ciclic al totalitarismului, al neamului său adunat în versurile poetului basarabean ca într-o icoană: „O, neamule, tu,/ adunat grămăjoară,/ ai putea să încapi/ într-o singură icoană“.

Ana BANTOŞ

Ameninţat deseori cu moartea — ba de război, ba de secetă, sărăcie sau boală, ba de duşmanii pe care şi i-a făcut între românofobi, fără, deci, nici o vină decât aceea de a fi român şi a-şi cere dreptul la existenţă şi identitate.

Fănuş BĂILEŞTEANU

Subtila metaforă a mamei produsă de Vieru şi devenită extrem de populară în Basarabia, prin căldura binefăcătoare ce a emanat-o, exact în vremea când inimile basarabenilor înfriguraţi de spaima persecuţiilor aveau nevoie de căldura limbii materne, a fost şi mai este, din păcate, văzută chiorâş-chiondorâş, de acei ce ar dori ca basarabenii să rămână veşnic orfani de „mamă“.

George BĂJENARU (Canada)

Poetul descoperă în fiinţa mamei coordonate esenţiale ale sufletului colectiv. Abordând motivul, el se află în atingere cu straturile cele mai adânci ale fiinţei noastre morale. Mama e prototipul unei umanităţi ideale, considerată, mai ales, din perspectiva etico-psihologică. Ea ţine în cumpănă dreaptă însăşi viaţa.

Eliza BOTEZATU

...Faptul că şi el s-a născut la sat, că vine dintr-o provincie românească luptătoare, că are cultul limbii, al mamei, al neamului nostru întreg, faptul că a venit mai devreme, cu poezia şi cu pasul, printre noi, urmând cu perseverenţă, înainte şi după 1989, toate itinerariile tânărului Eminescu prin ţară; faptul că a ştiut să topească, în metalul nobil al

artei sale, profunzimea verbului eminescian şi energia lui Goga sau Mateevici; faptul că şi-a luat riscul (chiar pentru libertatea şi viaţa sa) de a nu pactiza cu duşmanii limbii lui materne, ai neamului său trăitor în toate provinciile istorice româneşti, împroşcându-i pe toţi aceştia cu blesteme de-o virulenţă argheziană; faptul că, în marea tradiţie a poeziei naţionale, nu s-a lăsat sedus de toate sirenele estetizante ale veacului, ţinându-se bine de „firul Ariadnei" pentru ieşirea din Labirint; faptul că şi-a supus fiinţa sa fizică plăpândă la probele cele mai grele, dovedindu-ne nouă tuturor că spiritul poate domina materia — toate aceste fapte şi încă multe altele au făcut şi fac din Grigore Vieru o personalitate puternică, un poet-simbol al redeşteptării inimilor şi sufletelor noastre din „somnul cel de moarte", un arc de boltă la templul culturii naţionale.

Ion BRAD

Numindu-se naţionalist, Vieru afirmă cu toată certitudinea că „mi-s dragi popoarele toate". Dar se ridică cu hotărâre împotriva degradării limbii poporului său din cauza năvălirii în republică a „plevei migratoare" care se consideră „un dar minunat", împotriva şcolilor mixte, care erau sere pentru rusificarea generaţiei tinere a populaţiei băştinaşe.... Acesta este naţionalismul lui Vieru. El nu are nimic a face cu xenofobia.

Michael BRUCHIS (Israel)

Om cu merite, ca şi noi, dar mai multe.
Om cu păcate, ca şi noi, dar mai puţine.

Aureliu BUSUIOC

Grigore Vieru este în această generaţie de poeţi basarabeni (numită generaţia Vieru) un fel de port-drapel, de şef de şcoală, aşa cum era Andrei Mureşanu în poezia paşoptistă transilvăneană. De-aceea o poezie precum Ridică-te, Basarabie*, „o poezie de luptă şi unire", este compatibilă cu poezia* Deşteaptă-te, române.

Ion BUZAŞI

Lirica lui Grigore Vieru, organic legată de tradiţia eminesciană şi folclorică a literaturii noastre, dar nespus de sensibilă la neliniştile

secolului, ne oferă generoasa posibilitate de a ne întoarce la izvoare şi, totodată, de a ne croi o cale sigură de comunicare cu formulele de trăire şi gândire artistică ale poeziei universale, mai cu seamă în registrul tematic al iubirii, dragostei de mamă şi maternităţii veghetoare, al valorilor copilăriei şi sentimentului Patriei.

Mihai CIMPOI

Prin creaţia lui Grigore Vieru tradiţia poetică românească îşi continuă devenirea, trăindu-şi propriul destin. Nici la un alt poet din generaţia sa această trăire nu este atât de autentică şi de intensă.

Tudor CHIRIAC

Versurile lui Grigore Vieru se cer „pe muzică" ori muzica pe ele. Faptul îl confirmă cu prisosinţă apelul permanent al compozitorilor la textele sale. Rezultatul colaborării poetului cu Ion Aldea-Teodorovici, Eugen Doga, Anatol Chiriac, Petre Teodorovici şi alţi compozitori îl constituie o serie întreagă de cântece de estradă devenite şlagăre în chiar momentul lansării lor.

Sinceritatea sentimentului şi muzicalitatea intrinsecă a versurilor au pus temelia unei revoluţionări esenţiale a cântecului de estradă din stânga Prutului.

Ion CIOCANU

Prin „mamă personală" ni se transmite arhetipul mamei universale. Se ajunge, în fapt, la o mamă suprapersonală, o mamă-idee, proiectându-se în eternitate, o mamă hieratică meritând adoraţie, acţionând suprasenzorial, ca un fluid învăluitor...

Constantin CIOPRAGA

O sublimă blândeţe străbate în firea şi în scrisul acestui excepţional păzitor al fiinţei naţionale. Am băgat de seamă că tocmai blândeţea mioritică îi exasperează pe adversarii de azi ai lui Grigore Vieru — oameni acriţi de necruţătoarea invidie a fraţilor complotişti din baladă.

...Mai multe poeme dimensionează o conştiinţă artistică profund implicată în problematica umanităţii actuale. Grigore Vieru, fiind nu

numai o conştiinţă naţională prin excelenţă, ci şi — tocmai prin aceasta — o mare conştiinţă a timpului nostru. De la tonul elegiac el trece firesc la ironia gravă şi chiar la virulenţă. Aşadar, nu e vorba de un poet monocord, cum s-ar părea la o lectură grăbită.

Theodor CODREANU

Folclorul şi tradiţiile populare conjugate în mod organic şi firesc cu valorile perene ale literaturii naţionale şi universale stau la temelia creaţiei lui Grigore Vieru.

Haralambie CORBU

Blând şi viteaz, tradiţionalist şi modern, Grigore Vieru ne-a dat o Albinuţă *pentru întreaga Românie de azi şi de mâine.*

Eugen COŞERIU

...Poetul a revitalizat vechi modalităţi expresive, mai întâi duiosul cântec de leagăn, născătorul „curăţeniei“ omeneşti şi săditorul liniştit al bunătăţii la copii, apoi simbolul, parabola şi sentinţa.

Victor CRĂCIUN

...De aproape patru decenii cei care s-au lăţit peste noi nu încetează să se întrebe cu mirare: de unde s-a luat Grigore Vieru? Când nu trebuie să fie, când toată intelectualitatea basarabeană a fost decimată, deportată, speriată, strivită din faşă şi locul fusese ars încă pentru o sută de ani înainte.

...Grigore Vieru este mai mult decât un poet, el este un destin.

Nicolae DABIJA

Grigore Vieru are o metaforă care este numai a lui: o planetă pe jumătare răsărită de după zarea pământului. Clară, palpabilă, reală, misterioasă şi aproape.

Liviu DAMIAN

Grigore Vieru este un propagandist al limbii vorbite de toţi conaţionalii săi. El înaintează cu succes folosind în lupta literară lira sa poetică.

A fost comparat pe bună dreptate cu Eminescu, Coşbuc, Goga, Blaga, dar această comparaţie nu trebuie oprită la nivelul exprimării artistice.

Viorel DINESCU

Năzuind a pătrunde şi a exprima în mod dialectic tendinţele polare ale vieţii, îmbinarea organică a tradiţiilor naţionale cu cele general-umane, înaltul umanism şi dramatismul copleşitor al mesajului de idei, inovaţia îndrăzneaţă şi măiestria democratică, magia cuvintelor simple şi caracterul abisal al trăirilor — iată calităţile ce asigură poeziei lui Grigore Vieru o originalitate excepţională, un profund caracter naţional.

Mihail DOLGAN

De scara înaltelor descoperiri se apropie lirica pură a moldoveanului Grigore Vieru şi poemele dramatice ale lituanianului Iustinas Marţinkiavicius cu pătrunderea lor adâncă a legilor lumii şi destinului uman. Sunt unul dintre vierişti. Îmi place poezia sa, iar omul îmi e foarte drag.

Ivan DRACI (Ucraina)

Gesturile sale adesea spiritualizate, de fiinţă fragilă şi celestă totodată, lasă loc, la ceas de încordare, unor stări de maximă intensitate, când poetul este capabil să ardă şi să se consume tragic pentru durerile neamului său întreg.

Poet naţional, aşa cum cere acest moment istoric, Grigore Vieru este, de fapt, un vizionar al poeziei româneşti de azi, e marea conştiinţă îndurerată a Basarabiei.

Mihai DRĂGAN

Activitatea sa literară, politică, educativă, a făcut din Grigore Vieru una dintre cele mai puternice personalităţi luptătoare pentru drepturile omului în Republica Moldova, adesea viaţa sa fiind ameninţată sau chiar în pericol, deşi el s-a manifestat numai prin cuvânt şi blândeţe. În 1990 a fost ales membru de onoare al Academiei Române pentru contribuţia sa la cultura română, la unitatea culturală şi spirituală într-o Europă unită. Ar fi o mare tragedie ca o asemenea personalitate să fie distrusă ori obligată să-şi părăsească ţara.

Pentru valoarea operei sale şi curajul neclintit pe drumul pe care a pornit propun ca Grigore Vieru să candideze la acordarea Premiului Nobel pentru Pace.

Mihai DRĂGĂNESCU

Vieru, pare-se, are un singur erou, un singur ideal, un singur chip, care îi străpunge creaţia dintr-un capăt în altul. Acesta stă scufundat în contextul versurilor ca un aisberg în valurile mării şi numai rar apare de sub valuri cu o creastă, cu o frunte nouă. Versurile lui vin fierbinţi, palpitând până la ultima virgulă, vin să strecoare în sufletul cititorului un fior de dragoste şi sfinţenie pentru pământul natal.

Ion DRUŢĂ

Poezia lui Grigore Vieru e ca o risipire pe toate drumurile, pe toate cărăruşele, ca o mreajă delicată în care nimereşti numaidecât.

...Mă refer la beneficul tuturor poeţilor după lecţiile poetice realizate de Grigore Vieru prin aceste curse de cuvinte comune, de situaţii mai mult decât comune şi răsfrânte în mesaje poetice copleşitoare.

Iulian FILIP

Îndrăgostit de muzică, şi-a oferit multe creaţii unor compozitori şi cântăreţi talentaţi, şi împreună au lăsat lucrări valoroase, unele adevărate imnuri naţionale, cântate pe mari scene publice. La succesul lor a contribuit şi fiorul mistic moştenit de la icoana Mamei sale, de la strămoşii săi crescuţi cu credinţa lui Dumnezeu şi Hristos Mântuitorul, dar şi inoculat de soarta tragică a crucificatei sale Basarabii natale.

Petru GHELMEZ

Contemporan, pe de o parte, cu Harap Alb şi Dănilă Prepeleac, poetul moldav e contemporan, pe de altă parte, cu optzeciştii. El cântă, cu efecte excepţionale, pe o claviatură neobişnuit de amplă, ceea ce presupune o complexitate a eului creator. Paradoxală complexitate, căci se ascunde sub aerul graţios al simplităţii, sub nepăsarea inocentă a ludicului.

Gheorghe GRIGURCU

...Destinul i-a hărăzit chinurile şi fericirea de a deschide larg uşile instrucţiei naţionale în Basarabia. Prin contribuţia sa la creşterea puilor de români şi-a înscris cu cinste numele alături de marii Pestalozzi, Komensky, Uşinski, Ion Creangă, Spiru Haret.

...Grigore Vieru de la primul pas făcut în scrisul românesc şi-a asumat conştient rolul de continuator al lui Alexei Mateevici. Într-o epocă cu mult mai tragică pentru neamul românesc.

Stelian GRUIA

Poezia lui Grigore Vieru refuză definiţiile, sparge recipientele verbale şi se arată la fiecare lectură mereu alta, mai variată şi incomodă regulilor frazeologiei.

Ion HADÂRCĂ

Vă cunosc opera de mulţi ani, am făcut chiar şi un curs despre ea cu studenţii de la română din facultatea noastră. Am fost cu toţii fascinaţi de poezia dumneavoastră.

Klaus HEITMANN (Germania)

N-ar avea nici un rost să înşir aici marile merite ale poetului şi ale omului politic Grigore Vieru, cel care s-a aflat pe baricade în vremuri în care căţelandrii ce-l muşcă acum în haită nu cutezau barem să crâcnească. Poetul de la Pererita şi-a câştigat prin trudă, talent şi luptă curajoasă un loc şi-n istoria literaturii şi-n istoria României pe care nu i le poate sferterisi nimeni.

Mircea Radu IACOBAN

Dar cea mai frumoasă temă a poeziilor lui Grigore Vieru este iubirea niciodată egal împărţită între mamă şi iubită: între siguranţa modestă şi darnică a mamei pentru care, orice s-ar întâmpla, el va rămâne Fiul, şi nesiguranţa geloasă a iubitei care vrea mai mult şi numai pentru sine, presimţind că oricând poate pierde totul.

Carolina ILICA

În ce constă totuşi atracţia magnetică, puterea de a cuceri a versurilor sale? În muzicalitatea lor, în simplitatea lor, în neobişnuita adâncime a

sondării sufletului omenesc, în ecoul pătimirii neamului românesc, în sentimentul de măreţie a graiului, în treaza lumină iradiind din patria de pământ şi de spirit tezaurizată în ele.

Dumitru M. ION

Prin Vieru s-a primenit la noi nu numai limba poeziei, ci şi cugetul ei. Prin Cămăşile *— acest poem cu epocă mare — poetul a rebutat dogmele unei vetuste poetici, a scos cătuşele clişeului de pe vers şi i-a întors ceea ce ne caracterizează: simţirea. În* Formular *ne-a caracterizat istoria. În* Legământ *ne-a amintit că nu suntem singuri. ...După* O, mamă... *nu cunosc la noi o mai izvorâtă din durere şi mai unduită de recunoştinţă poezie:* Pe drum verde, pe drum alb. *Acum dorul nostru de mamă are două maluri.*

Eugen LUNGU

...Vieru nu este niciodată un imitator, el se referă conştient la anumiţi autori pe care-i iubeşte, pe care-i ştie pe de rost, şi se lasă impresionat de atmosfera lor sau le preia cu detaşare unele elemente tehnice.

Nicolae MANOLESCU

Înzestrat cu o intuiţie şi cu un har de pedagog înnăscut, calităţi care-şi trag seva din înţelepciunea populară, poetul a ştiut să îmbine în modul cel mai armonios posibil elemente de pedagogie populară autohtonă cu rigorile didacticii clasice şi ale celei moderne.

Nicolae MĂTCAŞ

O condiţie sine qua non a talentului autentic este simpleţea formei de expresie şi greutatea gândului. În poezia lui Grigore Vieru aceste noţiuni sunt îngemănate, ele s-au născut împreună cu bobul în spicul de grâu. Cuvintele vin dintr-un miracol, au ceva magnific în ele.

Ion MELNICIUC

Grigore Vieru nu se complace în căutarea unor zorzoane verbalistice, nu-şi estompează zbuciumatul gând cu „găselniţe“ ermetice, nu sfidează vorbirea simplă. El, dimpotrivă, are veneraţie faţă de cuvântul obişnuit,

din popor, cuvânt ce de mult e cernut prin sita vremii. Numai că el ştie să-i descopere nuanţe proaspete, să-l înzestreze cu o vigoare nouă.

George MENIUC

Ce diferenţiază glasul lui Grigore Vieru conferindu-i un prestigiu special în contextul liricii basarabene, e o anume densitate, o tensiune, o notă de dramatism interiorizat.

Dumitru MICU

Viziunea lui asupra lumii nu este statică, ci proteică, în schimbările înnoitoare ciocnindu-se patimile, noul şi vechiul.

Al. MIHAILOV (Rusia)

Există (...) împrejurări istorice când umanismul se esenţializează pe plan cultural în anumite spirite ale veacului, căpătând o expresie de maximă potenţare pe diverse planuri. Atunci cuvântul arde ca în cărţile lui Bălcescu, în discursurile lui Kogălniceanu, în versurile lui Goga. Acest umanism generos îl găsim şi în versurile scrise de Grigore Vieru. În asemenea situaţii cuvântul devine apel, esenţă a unei gândiri focalizate, grefată pe acele evenimente de ţară, de neam, de vatră matricială.

Romul MUNTEANU

Grigore Vieru se cuprinde în inima românilor ca Vârful cu Dor în lumina Bucegilor, ca mireasma pelinului în câmpia Bărăganului, ca strugurii în viile Moldovei întregi şi ca miraculoasa noapte a colindelor în fereastra copilăriei. Tot timpul inspirat şi blând şi plin de furtunile ce domină povestea Nistrului înscriindu-şi durerea în Marea Neagră.

Fănuş NEAGU

A spus întotdeauna ce gândeşte, cine este şi cum este. A fost întotdeauna egal cu sine, aidoma „clipei“ şi „izvorului“. A luptat deschis pentru adevărul istoric, pentru limbă, cultură. Anii din urmă sunt martori fideli ai fiinţării sale în faptă şi în cuvânt.

Tudor PALLADI

Poezia lui Grigore Vieru a făcut mai mult pentru unitatea naţională a tuturor românilor decât toţi politicienii şi decât toate armatele la un loc. Şi pentru că unitatea naţională nu este pe de-a-ntregul realizată, Vieru e o rană, iar poezia lui e o dramă.

...Vieru e de pretutindeni din România. Românii au impresia că-l cunosc din tată-n fiu, recunoscând în gândirea şi sensibilitatea lui un tipar genetic imposibil de imitat şi de trădat.

Chiar situaţia existenţială a lui Vieru seamănă până la identitate cu situaţia poporului român. Mereu ameninţat, mereu fragil, mereu suferind şi mereu nemuritor.

Adrian PĂUNESCU

Cu spaţiu canonic matern — constantă a liricii vierene — contactează alte spaţii, armonizând (...) sau nearmonizând, uneori fuzionând (...), alteori strâmtorându-l. Ele formează un fel de chenar, de ramă în care se integrează icoana mamei.

Emilian GALAICU-PĂUN

În poezia lui Grigore Vieru neamul apare întreg şi statornic... metafora izvorului se descifrează drept simbol al unei mişcări fără început şi sfârşit.

Vl. PÂSLARU

Poetul lucrurilor simple şi pure, al începuturilor şi permanenţelor locuieşte Limba Română cu uluitoare nevinovăţie şi admirabilă răspundere.

Memoria, neuitarea sunt îndatoriri de la care fiul neamului nu abdică niciodată.

Irina PETRAŞ

...Scriitorii din Chişinău, cu Grigore Vieru între protagonişti, aduc din exil limba română şi alfabetul ei. În urmă cu 5—6 ani, opera poetului era citită dincolo de Prut prin priza acestui misionism luminat, pentru ca în prezent „europeniştii" să o acuze de un prozelitism al unui românism deşucheat.

Petru POANTĂ

Îl domină, într-o obsedantă emblemă, prezenţa mamei [...]. Figura modelatoare a imaginarului devine o metaforă atotcuprinzătoare care, dacă e legată în mod mai explicit de evenimentul biografic decât la poetul Laudei somnului, *nu e mai puţin semnificativă pentru ansamblul viziunii.*

Ion POP

Să recunoaştem, în Nu am, moarte, cu tine nimic, *forţa extraordinară a fiinţei plăpânde şi invincibile care dialoghează cu moartea ca în cuvintele din bătrâni.*

Fantastică este, în Reaprindeţi candela, *reînfiinţarea omului în Dumnezeul degerat la mâini şi la picioare, reîntors şi el acasă, între apele moldave.*

D. R. POPESCU

Răsfoirea îndelungată a frumoasei cărţi de poezii a lui Grigore Vieru, Steaua de vineri, *ne reaminteşte de un univers de care, altfel, începusem să ne înstrăinăm, crezându-l în noi, de la sine înţeles.*

Nicolae PRELIPCEANU

Râvnind simplitatea şi limpiditatea (aşadar accesibilitatea), acest lirism are o misie: stă sub semnul urgenţei, ţinteşte comunicarea şi comuniunea. Este nevoie de o astfel de poezie şi-ţi trebuie curaj pentru a o scrie simplu. Stihurile sale se deschid nevoilor sufleteşti, citindu-le aflăm că le ştiam.

Adrian Dinu RACHIERU

Versurile lui Grigore Vieru despre mamă sunt de asemenea neobişnuite, deloc simple. Principalul, însă, în ele nu-i cultura versului, oricât de importantă ar fi, ci cultura sentimentului.

Stanislav RASSADIN (Rusia)

Zdrelindu-şi apele de colţii de stâncă, de prăbuşiri şi întoarceri, poezia sa ne lasă speranţa sărbătorii, a victoriei binelui, frumosului şi adevărului, ca în basme.

Agnesa ROŞCA

Păstrând proporţiile, Vieru şi generaţia sa reprezintă pentru această provincie românească năpăstuită mereu de istorie ceea ce a fost la începutul secolului generaţia lui Goga, pentru Transilvania. Similitudinea de destin are şi o prelungire în plan poetic. Sub presiunea circumstanţelor, poezia se întoarce la un limbaj mai simplu şi îşi asumă în chip deliberat un mesianism naţional pe care, în condiţii normale, lirismul pur îl evită.

...Acest poet născut de miresmele şi durerile pământului său, aşezat — după o vorbă cunoscută — în calea răutăţilor, nu se ruşinează să-şi poarte tragedia şi iubirea pe faţă.

Eugen SIMION

Grigore Vieru este un mare şi adevărat poet. El transfigurează natura gândirii în natura naturii. Ne împrimăvărează cu o toamnă de aur. Cartea lui de inimă pulsează şi îmi influenţează versul plin de dor, de curata şi pura limpezire.

Nichita STĂNESCU

Un destin ce s-a întrecut pe sine în cruzime l-a obligat pe Grigore Vieru să fie nu numai un cântăreţ al istoriei, aşa cum orice poet are dreptul să fie, ci şi un tragic făuritor de istorie. În această postură era nu doar firesc, se impune cu necesitate ca asupra lui să cadă bolovanii celor ce lovesc tot ce e valoare şi tot ce e sfânt.

Miron SCOROBETE

Distinsul domn Grigore Vieru este o salcie singuratecă lângă foi ignifuge. Poezia sa este ontologie, ontologia sa este poezie. Ochii delicaţi ca o peninsulă atică nu îi ascund virilitatea spiritului, gândul lung-prelung străbătător printr-un deal devenit dor. Ca devenire, domnia sa a devenit. Ca sentiment domnia sa există. Ca idee domniile tuturor nu au putut spulbera acest plop ca un fir de iarbă pe care îl auzim cum creşte.

Ion STRATAN

Una din coordonatele valoroase ale Albinuţei *constă în faptul că poetul nu s-a limitat numai la a-l învăţa pe copil literele alfabetului şi număratul; imaginile şi sentimentele cuprinse în carte întotdeauna poartă în ele o încărcătură morală, în stare să producă în sensibilitatea celor mici adevărate efecte estetice şi educative.*

Arcadie SUCEVEANU

Amuzantă, spirituală, de-o înaltă inventivitate şi spontaneitate artistică, poezia lui Grigore Vieru destinată copiilor te captivează prin armonia simplităţii aparente şi a complexităţii subtextuale cu implicaţii psihologice semnificative, cu accente de sinteză profunde, uneori dramatice.

Raisa SUVEICĂ

Ceea ce conferă o frumuseţe tragică poeziei lui Grigore Vieru este tocmai conştiinţa valorii imense a limbii. Nu contează faptul că această supraevaluare se datorează unor circumstanţe istorice, important este că ea are un efect estetic, făcând cuvintele la fel de preţioase ca apa în deşert. Când citim sau ascultăm o poezie de Grigore Vieru, ni se transmite sentimentul că trebuie să acordăm o importanţă maximă fiecărui cuvânt, pentru că a fost obţinut cu greu. În felul acesta se reconstituie ceva din condiţia critică a limbajului poetic.

Alex. ŞTEFĂNESCU

...Un poet şi un om de mare cultură care a condus într-un fel destinul culturii basarabene în momente în care toţi am desperat. Ei bine, istoricul care sunt vrea să depună mărturie că atunci când toţi păream uşor naivi (ca istorici), el a fost un om pragmatic (ca poet). Se cuvine să vedem în Grigore Vieru un apostol, un luptător cu modestia sa bine cunoscută.

Răzvan THEODORESCU

Cu Liviu Damian, poetul trecut dincolo de „Prutul" ce desparte viaţa de moarte, am vorbit pe-ndelete despre scriitorii Basarabiei captive şi un nume se desprindea stăruitor din cele rostite de el: Grigore Vieru.

Mi l-a descirs. Mi l-a „povestit"...

Şi (nici azi nu înţeleg cum) am primit un volumaş cu coperte negre (!) tipărit în bucoavne ruseşti cu o delicată dedicaţie din partea autorului.

Graţie celor opt ani de limbă rusă cu care eram şcolit, am parcurs mai uşor decât s-ar fi crezut paginile ce mi-au revelat (brusc, definitiv) un mare poet şi un frate.

Grigore era pe atunci doar un june poet (eu eram doar tânăr, dintr-o generaţie căreia târziu i s-a spus şaizecistă) şi foarte repede poeziile lui din cărticica neagră erau citite cu glas tare în cârciuma Casei Scriitorilor despre care se povestesc acum toate blestemăţiile uitându-se

că era, mai înainte de toate, un club literar, ba chiar nobiliar; şi acolo, ne uimeam de vibraţia unor versuri pe care inimile le primeau cu solemnă deschidere.

Cartea exista, ne-o treceam unul altuia, cartea îşi sticlea copertele de smoală, dar autorul ne părea enigmatic, sortit să ne rămână necunoscut. Începuserăm să călătorim, la Paris, în America, în Italia. Ni se părea din cale-afară de extravagantă o călătorie până la... Chişinău. Nimeni nu pleca acolo şi, evident, nimeni nu se întorcea spre a ne spune ce şi cum.

Mult mai târziu am început vagi „schimburi culturale" şi am început să-l văd în carne şi oase (mai mult în oase) pe Grigore Vieru. (Mi-a trecut pragul şi la masa de ospăţ, el singur — după Nichita — i-a spus mamei mele mamă.) L-am ascultat până dincolo de noapte şi, fără a ne promite alte întâlniri sau schimburi de scrisori, am rămas, de atunci, împreună.

Împreună când aproape am vorbit prin translator. Se realiza o coproducţie de film animat în care celebrul Gopo era dublat din partea „moldovenească" de fiica temutului prim secretar de gubernie, Bodiul. Filmul avea şi muzică: o compusese Eugen Doga pe versurile lui Vieru. Astfel că la o agapă oferită de Asociaţia Scriitorilor, fiind odrasla regală în capul mesei, a fost îngăduit şi Grigore Vieru. S-a mâncat, s-a băut. Nu prea s-a vorbit. Bodiul pretindea că nu vorbeşte nici româneşte, nici „moldoveneşte", drept care conversa în rusă. Lucru greu pentru noi. Atunci năstruşnicul Fănuş Neagu a început să se producă în auzul doamnei-domnişoarei cu teribile ziceri măscăriceşti spre a vedea dacă, înţelegându-le tâlcul, gingaşul obraz va roşi. Şi a roşit.

Mai apoi, când eu am fost mai mare peste 50 de ani (vorba cronicii), Grigore mi-a trimis un răvaş de felicitare de undeva din Crimeea, unde bolea el într-un sanatoriu. Alături de mărcile poştale a lipit şi două frunze uscate (de smochin?). Ne-am văzut apoi la Chişinău după ce el îşi legase numele de câteva istorice izbânzi ale Moldovei independente, şi anume adoptarea grafiei latine, alegerea tricolorului ca steag naţional şi adoptarea ca imn naţional a copleşitorului „Deşteaptă-te, române". Era iubit. Oamenii îl salutau pe străzi. Văzându-ne că aşteptăm un autobuz ce nu mai venea, un posesor de maşină a oprit şi a deschis portierele Moskviciului. A refuzat banii. Fiind fericit să-l aibă alături pe Vieru.

Şi tot la Chişinău, urcând cu el treptele întunecatei scări ce ducea spre apartamentul în care abia se mutase: l-am văzut citind un „graffiti“ de lângă uşa lui, scris în limba, vai, lui Tolstoi: „Vei muri pe 21 decembrie!“

Ţi s-a mai întâmplat? l-am întrebat. Mi-a răspuns că aşa trăieşte el, sub ameninţare. De ce 21 şi nu 20 sau 22 decembrie? Fiindcă, e posibil, 21 decembrie e ziua aniversară a naşterii lui Stalin.

Apoi l-am întâlnit în Bucureştii mei, bucurându-mă ca totdeauna de gândul lui bun, rostit cu vorbe aproape de rugă, de inefabila lui amicalitate.

I-am văzut versurile trase în semne latineşti.

Şi i-am văzut numele lăudat. Şi apoi tăvălit în murdara cerneală a „pamfletelor“: Ce caută Vieru în Bucureşti? Să se ducă acasă! Go home Vieru!!

După ce a fost 58 de ani român (ce-i drept, cu acte ruseşti), Vieru e, de alţi doi ani, român cu buletin de identitate. Are două „ţări“, ceea ce e prea mult pentru infinita sa modestie. Are două case. Şi, fiind mai mult pe drumuri, nici una.

E viu. Are frenetici admiratori, ba chiar şi duşmani.

E spionul lui Eminescu la Bucureşti.

Trăieşte într-un palat somptuos (trei odăi zidite de beton, cişmea, becuri etc.) aflat nu spun unde, oricum, aproape lipit de blocul în care stau şi eu cu atâta confort...

Soarta ne-a adus în cuprinsul doar al unei prăjini de pământ. Cum ştiu unde stă, mai că i-aş scrie cu un piron isusiac pe zid: La mulţi ani, Grigore! Peste o sută de ani vei muri!

Gheorghe TOMOZEI

Iubirea e la Grigore Vieru o prizmă magică, în care se răsfrânge în toată profunzimea şi complexitatea sufletul, lumea înconjurătoare cu multiplele ei probleme.

Elena ŢAU

Harul de a crea şi melodii nu a apărut din senin. Imaginea sonoră porneşte la Grigore Vieru de la expresia muzicală puternică şi esenţial organică a versurilor sale.

Iulia ŢIBULSCHI

Nu e vorba la Grigore Vieru de o simplă şi rudimentară sinceritate sentimentală, ci de o atitudine gravă, plină de demnitate, faţă de poezie şi faţă de umanitate.

Andrei ŢURCANU

...În literatura română postbelică, poetul Grigore Vieru este mesagerul Basarabiei victimizate. Prin el s-a aflat că lumea românească dintre Prut şi Nistru, intrată sub ocupaţia sovietică, n-a sucombat, continuând să-şi vorbească limba şi să scrie româneşte.

...Prin traiectoria literară a lui Grigore Vieru reconstituim traiectoria culturală a lumii româneşti de dincolo de Prut, faţă de care acesta s-a prezentat mereu ca un exponent.

...Grigore Vieru pare la prima vedere poetul unei singure teme şi al unor mijloace simple şi lipsite de variaţie. Dificultatea este de a-l analiza, atunci când pare inanalizabil. În realitate scrisul lui Grigore Vieru este bifurcat şi diversificat.

Mihai UNGHEANU

Grigore Vieru este poetul acestei triste comete pre nume Basarabia. El şi-a cucerit dreptul de a fi numit poet naţional, poetul întregii ţări. Cărţile sale au trecut Prutul devenind o permanenţă vibrantă în casele românilor, iar Albinuţa *sa polenizează cu hărnicie florile românismului zburând pe deasupra sârmei ghimpate.*

Ion UNGUREANU

Prin anii '80 eram cu Vieru în satul Lăpuşna. După întâlnirea de la şcoală, de, ne pregăteam de ducă şi numai ce văd că un om aleargă spre noi:

— E-he-he, măi Grigore, tu eşti?!

Era un consătean de la Pererita mutat la Lăpuşna, Melniciuc îmi pare că-i spunea, ba mai mult chiar, a umblat cu Vieru într-o clasă când erau mici. Bucuros, ne-a luat în ospeţie şi-l tot bătea pe Grigore pe umăr:

— Îţi aduci aminte, tu mi-ai scos spinul acela din picior... Ta-a-are mă durea, bre, şi tu mi l-ai scos.

Apoi, vesel, trecea la altele şi iar se întorcea la spin. Vieru clipea din ochi: au trecut de atunci 40 de ani, dar nu voia să-l dezamăgească şi dădea din cap, chipurile, ţine minte.

Se vede că aşa a fost, mă gândeam, dar eu ştiam mai multe decât omul acela simpatic: Vieru a scos spinul nu numai din piciorul lui, ci şi din sufletul a sute de mii de copii basarabeni, ba mai mult chiar: din sufletul neamului nostru.

Spiridon VANGHELI

Despre poetul Grigore Vieru se poate vorbi sub aspectul diferitelor arte ale cuvântului şi mai ales în această împerechere firească — mama, graiul. Cele mai vechi cuvinte, pe care cu atâta talent le-a redescoperit Grigore Vieru.

Ion VATAMANU

Adorat de unii, contestat de alţii, poetul îşi poartă făptura fragilă între Bucureşti şi Chişinău, ca o privighetoare mistuită de dor. Nici cei ce-l aclamă, nici cei ce-l hulesc nu pot adăuga şi nu pot scădea nimic din valoarea intangibilă, de simbol intrat în templurile neamului, a poeziei sale.

Titus VÂJEU

Opera lui Grigore Vieru are astăzi o reverberaţie profundă în sensibilitatea şi conştiinţa adevăraţilor oameni de la noi, poetul fiind consacrat printre nemuritorii Academiei Române.

Teodor VÂRGOLICI

Pentru artiştii plastici care practică grafica de carte poezia lui Grigore Vieru, imaginile pe care le conţine ea, este ca o mană cerească.

Gheorghe VRABIE

Grigore Vieru a scris poate cele mai frumoase poezii despre mamă.

Imant ZIEDONIS (Letonia)